

EVJ

Estratègia Valenciana
de Joventut

2019-2021

IVAJ Institut Valencià
de la Joventut

DESEMBRE DE 2022

EVJ

Estratègia Valenciana
de Joventut

Índex

Presentació	5
Nota metodològica	8
EVJ – 2019-2021 – Descripció	9
Ferramentes	9
Execució	33
Valoracions	87
Les persones joves organitzades (CVJ)	87
Conclusions preliminars	102
Els i les professionals organitzades (APJCV)	103
Conclusions preliminars	109
La Xarxa Jove	111
Conclusions preliminars	131
Conclusions generals	137
Les deu claus de l'anàlisi	137
Les tretze actuacions prioritàries	142
Mesures i criteris per a una nova EVJ	148

Presentació

Presentació

El 4 de març de 2019 el Consell Rector de l'Institut Valencià de la Joventut (IVAJ) va aprovar l'**Estratègia Valenciana de Joventut (EVJ)**, d'aplicació prevista durant cinc anys, de 2019 a 2023. Aquest instrument de planificació va suposar una reestructuració gairebé completa del funcionament dels serveis i mesures que el Govern valencià destina a la promoció de polítiques de joventut, i plantejava al mateix temps la necessitat d'una acció concertada entre els diversos agents que hi intervenen, tant a nivell institucional com territorial.

Tot i que no va ser la primera, l'EVJ va ser la concreció més clara i ambiciosa de la **Llei 15/2017, de 10 de novembre, de polítiques integrals de joventut**, en la qual es van definir els principis i directrius que havien de presidir globalment l'actuació de la Generalitat adreçada a la població juvenil, fixava els drets de les persones joves i construïa un model de gestió, amb òrgans directius, de participació i de territorialització de l'acció governamental. La llei donava un especial protagonisme a la participació juvenil i generava un espai de compromís amb la necessària transversalitat dels interessos juvenils, a través de la Comissió Interdepartamental. Establia, finalment, xarxes de serveis, una tipologia de recursos i els principals eixos de continguts del que podríem anomenar el model valencià de polítiques de joventut.

L'EVJ havia tingut en compte en el seu disseny, tal com estableix la llei de referència, a professionals del sector, joves organitzats i múltiples departaments de l'administració autonòmica. La pròpia ambició del projecte, tanmateix, revestia el seu desplegament d'una gran complexitat. Era necessària una aplicació progressiva de les principals mesures previstes, tant per la necessitat de finançar la diversitat de recursos que s'hi contemplen, com per la inevitable transformació del model de treball, la cultura organitzativa i els mecanismes de col·laboració i participació de què es volia dotar.

No era raonable pensar, per tant, que es podria aplicar de manera automàtica un canvi de tanta transcendència, entre altres coses perquè l'èxit de moltes de les mesures previstes depèn, en part, del desplegament de processos qualitatius en els quals intervenen múltiples agents, cadascun dels quals sotmés a dinàmiques grupals i de participació que requereixen maduració i aprenentatge.

Per tot plegat, la temporització de l'EVJ i el model d'avaluació, tot just esbossat, preveia una fase inicial de treball en la qual s'havien de crear i posar en funcionament un seguit de ferramentes sobre les que reposa el seu futur desplegament, i una primera bateria de mesures que tenien la missió, entre d'altres, de transformar i ampliar els recursos que es dediquen a les polítiques de joventut arreu del territori de la Comunitat. Una vegada culminada aquesta primera fase, proposava una avaluació, que anomenem intermèdia, per a valorar la posada en marxa de les ferramentes i observar, críticament, el comportament i els efectes dels recursos aplicats. Aquesta avaluació s'havia de realitzar durant el tercer any d'aplicació de l'EVJ (2021), i les conclusions obtingudes havien d'ajudar a reorientar ferramentes i mesures per a ajustar-les i dotar-les de major eficàcia durant els dos darrers anys del pla.

Aquest document és la concreció d'aquesta avaluació intermèdia, i afronta la triple tasca de descriure la feina realitzada, analitzar-ne els resultats i extraure conclusions en forma de propostes d'actuació que milloren i projecten l'EVJ cap el futur, amb voluntat de consolidar-la i fer-la créixer.

La primera constatació que cal remarcar, en qualsevol cas, és que aquest document arriba ja amb un cert retard respecte a la previsió d'avaluació intermèdia formulada a l'EVJ. Segons la temporització ideada la revisió s'havia de realitzar durant 2021, i en el moment en que tanquem aquest document s'haurien ja de començar a aplicar algunes de les mesures proposades com a conclusió. Aquesta simple dada és ja un element a tindre en compte en l'avaluació.

Veurem al llarg del document que l'EVJ s'ha desplegat amb tota la dimensió prevista, intervenint en tots els àmbits projectats, però amb un nivell de concreció variable, amb intensitat desigual i, en conseqüència, amb resultats, també, d'eficàcia diversa. En la majoria de casos és relativament fàcil identificar les raons de les disfuncions i, per tant, és possible també proposar mesures clares per a propiciar millores. En algun altre cas es constata que les dificultats tenen a veure amb realitats gairebé estructurals en el si de l'administració i, en ocasions, arribarem també a la conclusió que les possibles millores estaran subjectes a la capacitat de transformar hàbits propis de la cultura organitzativa, no només de l'administració, sinó també d'entitats de la societat civil.

I justament és la capacitat de la mateixa administració de re-formular les seues prioritats a la llum dels nous contextos i realitats la que ofereix, com veurem també més endavant, una oportunitat inesperada de desplegament de l'EVJ, no prevista en el seu calendari inicial. L'**Estratègia de Recuperació** del Govern ha focalitzat bona part dels seus esforços en la elaboració i aplicació d'**Ariadna, Pla per a Joves**, orientant de manera directa i explícita una part significativa dels fons europeus per a la recuperació post-COVID (*Next Generation*) a l'atenció de les persones joves. La voluntat transversal de l'EVJ es veu àmpliament reforçada a partir de 2021 gràcies als fons que el pla Ariadna distribueix entre els diferents departaments del Govern amb l'encàrrec explícit de destinar-los a la promoció juvenil. L'avaluació i revisió de l'EVJ haurà d'integrar, necessàriament, l'impacte d'aquesta nova injecció transversal de recursos.

En qualsevol cas, les propostes de millora que faran de colofó a aquest document abastaran un ampli ventall de possibilitats, el nivell de dificultat d'aplicació de les quals condicionarà també els períodes durant els quals serà possible aplicar-les. I, justament en relació a la temporalitat, tanquem aquesta presentació destacant que aquest document anirà, en part a causa del seu propi retard, una mica més enllà del que s'havia previst, i s'hi realitzaran propostes, no només per aplicar durant el darrer tram de l'actual EVJ, sinó com a prioritats de treball suggerides per a una segona edició del pla, a elaborar durant 2023 i a aplicar a partir de 2024.

Destaquem, finalment, que la importància innegable de planejar amb ambició el desplegament d'un àmbit de les polítiques públiques tradicionalment poc dotades de recursos com és el cas de les de joventut, queda només superada per la imprescindible necessitat de recollir, revisar, avaluar i esmenar amb tant de rigor com siga possible les pròpies actuacions. Avaluar no és un exercici estètic o un tràmit carregós, sinó una condició indefugible de la gestió dels serveis i recursos públics.

Nota metodoológica

Nota metodològica

L'avaluació de l'EVJ es realitza en base a les següents accions.

- Recollida d'informació sobre mesures aplicades
 - Actes i resums de reunions de les ferraments de l'EVJ
 - Reculls estadístics d'activitats, serveis i accions desenvolupades
 - Memòries d'activitat
 - Fitxes resum de l'acció desplegada pels diferents departaments del Govern
 - Fitxes resum de l'acció desplegada per l'IVAJ
- Consulta d'estudis realitzats o encarregats per l'OVJ
- Consultes i recollida d'opinió
 - Qüestionari a professionals de joventut (APJCV)
 - Qüestionari de tècnics de la Xarxa Jove
 - Grups de discussió dels equips de les diferents àrees territorials de la Xarxa Jove
 - Document valoratiu del CVJ reunit en assemblea
- Coordinació i valoració final del Grup Motor de l'Avaluació, integrat per representants de l'IVAJ, l'AP-JCV i el CVJ.

EVJ
2019-2021
Descripció

EVJ 2019-2021 Descripció

Es descriuen en aquest apartat el conjunt d'actuacions desenvolupades per a l'aplicació de l'EVJ des de tots els agents que en formen part, començant pel propi IVAJ, seguint pels diferents departaments del Govern i culminant amb el desplegament territorial dels plans d'actuació.

Ferramentes

L'EVJ preveu l'existència de fins a onze ferramentes per a vehicular el seu desplegament, la pràctica totalitat de les quals depenen de la implementació que en faça l'IVAJ. Descriuim tot seguit les tasques realitzades per a cadascuna d'elles, exceptuant la darrera (Sistema de suport a les polítiques locals), que abordarem en descriure les seues concrecions en plans territorials.

El Consell Rector de l'IVAJ

El Consell Rector, com a òrgan bàsic de direcció de l'IVAJ, té capacitat decisòria i, preceptivament, pren acords sobre el desplegament general de les polítiques que impulsa l'organisme; però potser la característica que millor explica la seua singularitat és que recull al mateix temps la participació de joves, professionals, administracions i departaments del Govern. Estableix criteris generals d'actuació de l'IVAJ, aprova els seus informes de caràcter econòmic i tècnic, valida documents de planificació i avaluació de l'EVJ i acull diàleg al voltant de mesures essencials per a la seua aplicació. S'ha reunit dues vegades a l'any i, en termes generals, ha facilitat l'aprovació de línies d'actuació treballades prèviament en espais no formals d'interlocució, sobretot amb el CVJ, l'APJCV i institucions territorials.

Les reunions van tindre lloc en les següents dates:

04/03/2019	14/07/2020	28/04/2021	04/05/2022
07/10/2019	13/10/2020	23/11/2021	

A banda d'aspectes lligats a línies d'actuació general de l'IVAJ, pràcticament tots els continguts debatuts i decidits en les seues sessions van tindre a veure amb el desplegament de l'EVJ. Destaquem les decisions que s'hi van prendre.

Aprovació de l'EVJ

- Aprovació de l'avantprojecte de pressupost de l'IVAJ per a 2020
- Modificació dels criteris sobre la titulació requerida per a la contractació de personal de joventut en el pla de municipalització
- Aprovació de criteris per al reconeixement de bones pràctiques
- Aprovació dels comptes anuals de l'exercici 2019 de l'IVAJ
- Creació d'una comissió especial per a l'impacte del COVID
- Diàleg sobre propostes d'actualització de l'EVJ el tercer trimestre de 2020
- Creació d'un grup de treball per crear l'esborrany de reglament de Règim Intern del Consell Rector
- Aprovació de l'avantprojecte de pressupost de l'IVAJ 2021
- Actualització de mesures del Pla de Municipalització de les Polítiques Integrals de Joventut
- Aprovació dels comptes anuals de l'exercici 2020 de l'IVAJ

És rellevant constatar que no va ser fins a la sessió de juliol de 2020 que el Consell Rector es va constituir amb la composició prevista a la llei 15/2017, de 10 de novembre, de polítiques integrals de joventut. Malgrat que l'EVJ va ser aprovada pel mateix Consell Rector el març de 2019, no va ser fins a més d'un any després que es van completar els processos de participació necessaris per a donar compliment a la voluntat participativa del legislador. No és, tampoc, fins a l'estiu de 2020 que es posa en marxa un grup de treball per elaborar el reglament de règim intern de l'organisme, i en la data que es presenta aquest document encara no s'ha finalitzat la seua redacció i aprovació.

D'aquesta revisió del treball realitzat des del Consell Rector constatem, d'una banda, que l'EVJ passa a ser entre 2019 i 2020, amb claredat, l'instrument global d'execució de les polítiques de joventut impulsades per l'IVAJ. Tota l'acció de l'IVAJ s'articula a través de l'EVJ, i és a partir d'ella que el Govern es proposa irradiar línies d'actuació al conjunt del territori, aspirant a que siguen protagonitzades, també, per la resta d'agents que s'hi contemplen. D'altra banda, constatem que la implantació d'aquest model participat de gestió de la política de joventut del Govern segueix un ritme progressiu (fins gairebé a 2021 no es completa

el funcionament regular del seu màxim òrgan), que està sotmesa a revisió permanent i que bona part de les actuacions que s'hi contemplen es van ajustant a les necessitats que la praxi recomana. En aquesta línia, es pot comprovar que en pràcticament totes les sessions del Consell Rector es produeixen diàlegs i fins i tot debats sobre criteris i orientació de les línies de treball de l'IVAJ i es formulen propostes que són incorporades a l'EVJ.

L'Oficina Tècnica de l'EVJ

L'Oficina Tècnica de Joventut (OTE) es preveu a l'EVJ com l'òrgan tècnic operatiu sobre el que pivota la totalitat de l'actuació de l'IVAJ i que actua també com a suport i impulsor de l'activitat de la resta d'agents implicats a les polítiques de joventut de la Comunitat. Planifica, coordina, impulsa i ofereix suport tècnic.

Més enllà de la seua operativitat, té també una missió articuladora del sector, visualitza una direcció tècnica del projecte i orienta quotidianament el desplegament de la diversitat de mesures que integren l'EVJ.

L'òrgan no s'ha creat, però la simple constatació que l'EVJ s'ha desplegat seguint, ni que siga parcialment, els paràmetres amb què s'havia concebut, ens permet fer l'exercici d'observar com ha sigut la seua direcció tècnica i de quina manera s'ha substituït la funció que es volia donar idealment a l'oficina.

Veiem en l'organigrama general de l'IVAJ que, per sota de la direcció i la subdirecció de l'organisme, es despleguen sis serveis, cadascun dels quals compta amb una persona responsable al càrrec, i dues unitats territorials. Són els següents:

- Servei de gestió econòmica i contractació
- Servei de personal i assumptes generals
- Servei d'instal·lacions i activitats
- Servei d'oci educatiu i emancipació
- Servei de participació i cultura
- Servei d'informació juvenil i de la Xarxa Jove
- Unitat territorial d'Alacant
- Unitat territorial de Castelló

Els dos primers serveis s'ocupen d'aspectes de gestió orgànica (economia, recursos materials i humans i afers jurídics) i els altres quatre destinen la seua dedicació al desplegament dels continguts propis de les polítiques de joventut. Sota el comandament d'aquests quatre serveis i amb el suport transversal dels dos primers, per tant, es despleguen la diversitat de mesures que l'EVJ preveu per a l'IVAJ.

Junt amb el director i el subdirector general de l'IVAJ, els caps dels serveis es reuneixen setmanalment, de manera no formalitzada (no hi ha actes ni resums d'acords o decisions) però amb constància i continuïtat, i constitueixen el nucli bàsic de direcció i gestió operativa de l'organisme. En la mesura que són responsables del desplegament de les mesures previstes, són també, a efectes pràctics, els caps visibles de la seua implementació, i actuen com a referència, tant per al conjunt del personal de l'IVAJ com per als i les professionals de joventut que treballen des de l'àmbit local. Podem identificar, per tant, aquest grup com l'embrió o el nucli del que hauria de ser o arribar a ser l'OTE de l'EVJ.

Tanmateix, cadascun dels caps té sota la seua responsabilitat un àmbit d'actuació, prou ben delimitat i, per tant, excloent de la resta. Les mesures que l'EVJ assigna a l'IVAJ les desenvolupen els diferents serveis en funció de quin és el seu àmbit de competència, però no es visualitza amb claredat un lideratge tècnic que les aglutine i les coordine per garantir-ne la coherència i l'alineació amb els objectius globals del projecte. Aquesta funció correspon al subdirector general de l'IVAJ, però la seua concreció és poc operativa, segurament perquè l'ha de compaginar amb les responsabilitats pròpies de l'administració general de l'organisme (recursos humans, contractació pública, gestió econòmica, règim jurídic i múltiples aspectes del funcionament quotidià). Aquesta mancança es fa evident també en el moment de buscar la integració del que, en el llenguatge emprat a l'EVJ, coneixem com a acció de Govern, acció de l'IVAJ, acció territorial, acció jove i desplegament de les ferramentes. Veiem, per tant, que l'actuació específica de l'IVAJ i l'articulació global de l'EVJ requereixen una dedicació clarament superior a la que està en condicions d'oferir l'actual estructura tècnica de l'organisme. El desdoblament de les funcions que ara assumeix la subdirecció general de l'IVAJ en dues figures tècniques que permeten diferenciar les tasques gerencials de l'organisme de les responsabilitats tècniques lligades a la direcció de l'EVJ podria ser la solució natural a aquesta situació.

Atès que no s'ha creat formalment l'OTE i que tampoc no s'ha substituït per una figura directiva de caràcter tècnic, podríem pensar que el desplegament de l'EVJ s'ha vist hipotecat per aquesta circumstància. Però és notori que el pla d'actuació s'ha aplicat amb un notable nivell d'assoliment, tal com anirem veient al llarg del document. Aquesta aparent contradicció s'explica perquè la inexistència d'un òrgan o d'una figura directiva específica especialitzada l'han suplert els que tenen assumida la direcció política (director general de l'IVAJ), i la gestió executiva (subdirector general de l'IVAJ). El cas és que les funcions de representació

política i de gestió institucional i administrativa deixen poc marge per a les tasques de direcció de les polítiques públiques que efectivament s'adrecen a la ciutadania i a la societat civil organitzada.

Aquesta duplicitat de funcions ens parla favorablement de la capacitat de les persones que l'han assumida, però planteja dubtes sobre la idoneïtat del sistema de cara a la consolidació i desplegament futur de l'EVJ, que requereix una direcció amb dedicació exclusiva.

L'EVJ s'organitza a partir de la idea que l'aplicació de les mesures previstes en el territori es despleguen sota la concepció de xarxa. Tot i que en l'imaginari col·lectiu la xarxa s'organitza de manera horitzontal, l'absència d'una capçalera tècnica o professional que garantisca la coherència de les actuacions empreses amb els criteris formulats teòricament a l'EVJ en dificulta la concreció pràctica. El lideratge polític és clar, però el lideratge tècnic no tant. Tal com veurem més endavant, en recollir les opinions del personal tècnic que intervé en l'àmbit local, es fa evident que cal una referència amb la qual comparteixen codis i llenguatge, que done orientacions i un marc de referència. Malgrat que el titular de la representació política té capacitat tècnica per a exercir també aquesta funció, la duplicitat de rols desorienta el conjunt de la xarxa. Es fa difícil discernir en quin moment s'actua en l'exercici del lideratge polític i en quin moment es fa com a referència d'autoritat tècnica. D'altra banda, és fàcil constatar que la capçalera tècnica de l'EVJ ha de tindre dedicació plena a aquesta funció, i resulta prou evident que la disponibilitat temporal, tant del director general de l'IVAJ com del subdirector, és limitada amb l'actual distribució de responsabilitats.

Veiem de manera resumida quins elements atribuïbles a les teòriques funcions de l'OTE s'han desenvolupat de manera raonablement correcta i quins elements s'han desplegat amb mancances a causa de la no formalització de la seua existència.

Funcions desenvolupades

Capacitat executiva. Les mesures, actuacions i serveis de l'EVJ propis de l'IVAJ s'han desplegat efectivament i el nucli de referència ha estat la reunió de caps de servei

Direcció específica. Cadascuna de les mesures aplicades té una direcció clara, personalitzada en el o la cap del servei a què ha estat assignada.

Coordinació. L'estadi bàsic de la coordinació, centrat en l'intercanvi i compartició d'informació ha estat garantit a través del nucli de caps de servei. Altra cosa és que el volum de feina assignat a cada servei permeta aprofitar o donar rendiment a la informació compartida.

Funcions amb deficiències

Prescripció. Els serveis tenen una clara capacitat directiva i són referència per a l'execució concreta d'actuacions (tant per al personal de l'IVAJ com per a la resta de professionals del món local) però no actuen com a prescriptors pel que fa a criteri professional, amb capacitat d'actuar com a referències d'autoritat tècnica en el desplegament de polítiques de joventut al territori. Aquesta voluntat prescriptora, que en cap cas no ha de menysprear ni minimitzar el principi d'autonomia local, i que tampoc no ha de convertir-se en una intromissió en la capacitat decisòria dels ens locals, hauria de traduir-se en una forma d'acompanyament tècnic, interpretant i fent pedagogia al voltant dels principis i drets expressats en la llei de polítiques integrals de joventut i dels fonaments aprovats en l'EVJ.

Participació juvenil i professional. La participació del CVJ i de l'APJCV queda prou clara en la dimensió política, però no es concreta de manera pràctica en l'àmbit tècnic perquè, en no crear-se l'OTE, no s'ha incorporat el seu criteri en la part executiva de les polítiques.

Traçabilitat. No hi ha actes, resums o relació d'acords presos i la logística del desplegament de l'EVJ reposa sobre les capacitats individuals i diferenciades dels membres del grup directiu. Els suports mutus naixen com a resposta espontània a les necessitats quotidianes i no hi ha un sistema que aculla de manera endreçada les múltiples sinergies que efectivament es produeixen, però que no deixen pòsit ni sedimenten en l'organització.

Informar polítiques. No es generen documents descriptius de l'actuació realitzada (memòries) ni reculls organitzats d'informació (dades) de manera sistemàtica. Aquesta mancança és deguda, en part, a la falta de recursos humans suficients per abordar les tasques necessàries per a fer-ho i, en part, per la falta de planificació en la recollida d'informació. L'absència de memòries es supleix en part amb un recull de dades sobre programes i actuacions realitzades que, com veurem més endavant, es fan arribar anualment al servei d'estadística de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives. Cal tindre en compte, però, que l'EVJ preveia en el calendari del seu desplegament que, immediatament després de l'avalu-

ació intermèdia que es concreta amb aquest document, i prenent com a punt de partida l'experiència adquirida, es formularien els indicadors generals que han de permetre en el futur fer seguiment i revisió de la seua aplicació.

Comunicació. Cada mesura o línia d'actuació genera les accions o recursos comunicatius necessaris per a la seua execució concreta, però no queda emmarcada en una política de comunicació general que agrupe esforços i els alinee amb objectius i estratègies compartides. Aquesta hauria de poder ser una funció clara de l'OTE.

Integració de les diferents dimensions de l'EVJ. En termes generals, és fàcil identificar l'actuació de l'IVAJ en l'aplicació de l'EVJ i també la que realitzen els diferents municipis i mancomunitats que s'hi mantenen actius. En canvi, és difícil visualitzar aquestes dues dimensions i la de l'actuació interdepartamental del Govern com a potes d'un mateix projecte. L'OTE ha de tindre també una funció cohesionadora, que permeta visualitzar que es tracta d'una estratègia compartida, per molt que els executors siguem diferents i treballen també amb capacitats i lògiques diferents.

Observatori Valencià de la Joventut

L'Observatori Valencià de la Joventut (OVJ) es concep en el marc de l'EVJ amb dues grans finalitats: generar coneixement que permeta fonamentar i orientar les polítiques de joventut, al conjunt de la Comunitat Valenciana, a través de diversitat d'estudis i recerques, i observar, documentar i analitzar l'aplicació de les polítiques de joventut aplicades per dimensionar el seu impacte i avaluar-ne l'eficàcia.

Observem, en primer lloc, de quina manera ha donat resposta a la primera d'aquestes finalitats. L'OVJ ha impulsat, en solitari o en col·laboració amb altres institucions, set estudis o recerques sobre la joventut, el contingut de les quals és pertinent per a construir el relat tècnic-professional per argumentar i orientar les polítiques públiques adreçades a les persones joves. Són les següents, per ordre cronològic.

Informe Desires – IVAJ 2021

El poble com a espai de festa

Pràctiques i representacions de vells i nous riscos

Universitat Jaume I

L'impacte de les associacions juvenils de la Comunitat Valenciana

Educació en valors, activitats, implicació, compromís, voluntariat, participació i transformació de la realitat.

2021

IVAJ – Fundació Horta Sud

Jóvenes y tecnología 2021 en la Comunidad Valenciana

Trabajos, estudios y prácticas en la incertidumbre pandémica

Barómetro jóvenes y tecnología

Centro Reina Sofía

Informe Juventud de la Comunitat Valenciana 2020

Injuve - Ikerfel

Índice Sintético de Desarrollo Juvenil en la Comunidad Valenciana 2020

Diagnóstico y retos en su salud y bienestar

Centro Reina Sofía sobre adolescencia y juventud

L'impacte de la COVID-19 i la “nova normalitat” en la joventut valenciana.

2020. Eixam

Polítiques de joventut davant la crisi sanitària: pensem respostes, anticipem propostes.

Dossier idees per fer accions amb joves davant la crisi sanitària per la COVID-19

Apjcv

Podem dividir els treballs en tres grans blocs, segons quina és la seua teòrica utilitat a l'hora d'informar polítiques i d'obtindre conclusions útils per a planejar actuacions concretes.

Coneixement global de la realitat juvenil

Els grans paràmetres que ajuden a diagnosticar la situació de les persones joves s'han de recollir i analitzar amb periodicitat fixa per tal d'establir una seqüència de dades que permeten seguir la seua evolució

i, eventualment, avaluar l'impacte de les polítiques. L'OVJ ha iniciat la que podria ser una sèrie interanual d'estudis periòdics amb el "Informe Juventud de la Comunitat Valenciana". Prenent com a base l'informe habitual de l'INJUVE, referit al conjunt de l'estat, ha ampliant el seu abast i precisió amb una enquesta pròpia que eixampla la mostra a la Comunitat Valenciana, encarregada per l'IVAJ. En aquesta mateixa línia, referida a grans paràmetres que emmarquen la situació global de la joventut, s'ha propiciat un informe valencià de l'Índex de Desenvolupament Juvenil, en base a la dades del Centro Reina Sofia.

El context

Més enllà del coneixement genèric de la realitat juvenil i del seguiment periòdic de les dades de referència, cal desenvolupar la capacitat de respondre a situacions conjunturals, específiques d'un context temporal i socioeconòmic concret. Sembla prou clar que el desplegament de l'EVJ no es pot deslligar de la seua coincidència en el temps amb l'esclat del COVID-19 i els seus efectes. En aquest sentit, l'OVJ ha encarregat i impulsat dos estudis específics, amb la intenció d'aconseguir coneixement i eines per afrontar les dificultats derivades de la pandèmia. En un primer cas, ho ha fet encarregant un estudi sobre l'impacte del COVID-19 en e les perdones joves i la nova realitat a què s'han hagut d'enfrontar. I en un segon cas, ha desenvolupat un treball qualitatiu, en col·laboració amb l'APJCV, per a observar i proposar mesures concretes per a treballar en les polítiques locals de joventut en el context pandèmic.

El desplegament sectorial

Informat i analitzat el context general de la joventut, és necessari desplegar coneixement especialitzat en àmbits determinats, per a poder elaborar propostes d'intervenció sectorials que atenguen problemàtiques i situacions concretes. En aquest sentit, l'aposta de l'OVJ ha estat clara: ha buscat el coneixement especialitzat en tres àmbits que són clau per a l'EVJ: la participació en el territori, l'oci i la socialització, la transformació digital i la perspectiva rural. L'estudi sobre l'espai de festa en entorns rurals, l'impacte de les associacions juvenils i el baròmetre sobre joves i tecnologia centrat a la Comunitat Valenciana obren fils de treball en múltiples direccions, si es poden aprofitar i traduir en actuacions concretes les conclusions recollides.

S'observa amb facilitat que en l'encàrrec de tots aquests treballs l'OVJ ha intentat, d'una banda, optimitzar les eines i el coneixement ja existents (INJUVE, Centro Reina Sofia, recerques universitàries) aproximant-les o especialitzant-les en la realitat valenciana i en el context juvenil. D'altra banda, en pràcticament tots els estudis es busca la col·laboració amb altres agents rellevants en l'aplicació de polítiques de joventut (CVJ, APJCV, Fundació Horta Sud, Universitat). En els dos casos, la virtut es combina amb la necessitat: com veurem al final

d'aquest apartat, els recursos de l'OVJ pel que fa a l'equip humà són escassos, i la poca capacitat autònoma d'actuar es substitueix o es complementa amb la col·laboració horitzontal, positiva en si mateixa.

Imaginar l'OVJ en clau de futur passaria per perioditzar els estudis de referència que s'han començat a desenvolupar, idear estratègies estables de col·laboració amb les organitzacions i institucions amb les que s'ha iniciat relació i aprofundir en recerques orientades a fonamentar àmbits concrets d'actuació previstos a l'EVJ. Dit d'una altra manera, consolidar i ampliar les tres línies que s'ha posat a caminar durant el període inicial de l'EVJ.

La segona finalitat explicitada per a l'OVJ, consisteix a realitzar o facilitar una tasca de recollida d'informació i dades sobre l'aplicació concreta de polítiques al conjunt del territori, per a estar en condicions d'explo-
tar-les, fer-ne l'anàlisi, obtindre conclusions i, eventualment, generar models de treball en base a elles.

Per a donar compliment a aquesta finalitat, l'OVJ ha de proposar models de recollida de dades, tant al propi Govern com a les administracions locals, generar un repositori que les aglutine i en facilite l'explotació i oferir-les en obert, a través d'una plataforma pública, per tal que puguen ser utilitzades tant per les persones responsables d'aplicar polítiques d'arreu del país com les investigadores o expertes, de qualsevol àmbit, que en tinguen necessitat.

Identifiquem en el següent llistat actuacions que s'han realitzat en aquesta direcció.

- Cada servei de l'IVAJ ha fet seguiment i recollida bàsica d'informacions relatives a les actuacions o mesures que li corresponen sectorialment. La sistemàtica respon a necessitats pràctiques i puntuals de cadascuna de les mesures o programes i no s'identifica un model ni un repositori comú que unifique i relacione dades.
- L'OVJ ha recollit dades genèriques d'aplicació i rendiment dels programes més significatius per la seua concreció en polítiques pràctiques al territori (ajudes, municipalització, programacions, etc.). Genera un recull de dades globals de l'actuació de l'IVAJ.
- L'OVJ ha elaborat, en observar dades d'activitat recollides durant dos anys d'execució de l'EVJ, una bateria d'indicadors que haurien de ser la base per a un sistema de seguiment i anàlisi continuat del sistema. Alguns dels indicadors d'aquesta bateria s'han recollit efectivament; d'altres no. Es tracta, per tant, d'una primera proposta que s'ha de dur a la pràctica.

- L'OVJ ha proposat indicadors bàsics per a totes les mesures que integren l'EVJ, malgrat que, fins al moment, no s'han traslladat o no han estat atesos per les persones responsables de l'aplicació de cadascuna d'elles, ja siguen en l'equip de l'IVAJ, ja siguen en els diferents departaments del Govern valencià.
- S'ha posat en marxa una plataforma (UMBRACO) que intenta complir varies de les funcionalitats expressades més amunt. Vol ser una eina de recollida de recursos per a les polítiques (equipaments, serveis, programacions), un mecanisme de suport pràctic a l'execució de polítiques per al personal tècnic locals, un instrument de difusió pública per tal que les persones joves en facen ús, un sistema de relació i suport mutu entre professionals al territori i, finalment, un repositori que permeta registrar i mesurar una part de l'activitat de les polítiques de joventut al territori. En part ha constituït també un primer intent de posar en marxa els quatre mapes que es proposen també com a ferramentes a l'EVJ.
- Veurem més endavant que la valoració d'UMBRACO per part dels i les professionals és molt negativa però, al marge d'opinions, es constata que, objectivament, la plataforma no ha complert correctament, fins al moment, bona part de les finalitats perseguides, en part per raons de caràcter tècnic, pel model tecnològic usat, en part per la falta de recursos de dinamització i actualització. El seu estat actual de desenvolupament no fa preveure que pugua reactivar-se a curt termini per a assolir de manera suficient els seus objectius inicials però, entès com a primer assaig, s'ha de constatar que ha fet possible un treball de camp enriquidor i una recopilació de dades que hauria de poder convertir-se en la base d'una futura aplicació, més eficaç i ajustada als requeriments tècnics del sector.
- S'han posat a disposició pública els estudis i recerques encarregats i s'han generat infografies, que resumeixen els paràmetres més significatius dels treballs realitzats, en una pàgina específica de l'OVJ, integrada al web de l'IVAJ.
- S'han elaborat reculls de dades demogràfiques relatives a la població jove a la Comunitat Valenciana per a fer-ne un ús tècnic intern i per a posar-les a disposició, quan és necessari, de professionals que vulguen utilitzar-les.

Veurem també més endavant que els i les professionals del territori fan una valoració general positiva de l'existència de l'OVJ i asseguren en un percentatge rellevant que han consultat els estudis i treballs que es publiquen en el web de l'IVAJ. En paral·lel, veiem, gràcies a la relació de treballs realitzats que hem mostrat

fins ací, que s'han iniciat els treballs en tots els camps possibles per a desenvolupar els models teòrics i les eines necessàries per sistematitzar el treball de l'OVJ. El seu nivell de desenvolupament, però, no és especialment rellevant i es troba encara en una fase molt inicial.

Els recursos humans destinats de l'OVJ han sigut, únicament, d'una persona responsable tècnica, adscrita a la subdirecció general de l'IVAJ. La possibilitat de generar materials tècnics i propostes de desenvolupament queden reduïdes, per tant, a la capacitat pràctica d'una única persona i a la col·laboració que puga establir amb el personal adscrit a la diversitat de serveis de l'organisme. En analitzar l'OTE hem vist, d'altra banda, que els recursos humans amb que es despleguen el serveis tenen dificultats, en la major part de casos, per a elaborar materials de seguiment, revisió, avaluació, anàlisi i planificació de les polítiques aplicades, i per aquest mateix fet és fàcil deduir que la seua aportació a l'OVJ es redueix, en la major part de casos, a la simple disposició de les dades que generen ordinàriament els programes i mesures que despleguen. La segona dificultat clara té a veure amb la possibilitat, primer, de traslladar amb eficàcia la demanda de dades i indicadors a altres departaments i administracions i, després, d'organitzar-les i tractar-les quan efectivament s'aconsegueixen.

En termes generals podríem dir que, havent començant a estructurar l'OVJ, la seua necessària i lògica evolució passa, en part, per dotar-se de recursos humans en quantitat suficient com per a encarregar, reclamar, recollir, organitzar i tractar dades derivades d'altres serveis, departaments o administracions. I, des d'una òptica més general, de la capacitat d'elaborar documents d'anàlisi, amb conclusions pràctiques que porten al disseny de línies d'intervenció concretes. A banda de la lògica necessitat de fer encàrrecs d'estudis i recerques a organismes externs, cal dotar l'OVJ de capacitat pròpia per a generar coneixement.

La Comissió Interdepartamental de Joventut

A través del decret 31/2020, de 6 de març, es crea la Comissió Interdepartamental de Joventut, i es constitueix formalment el 19 de maig de 2020. Les funcions del nou organisme consisteixen a donar suport a l'IVAJ en l'execució i desplegament de l'EVJ i, més concretament, a coordinar l'acció adreçada a les persones joves des del conjunt del Govern, a través de les diferents conselleries i departaments.

Es tracta, en línies generals, de l'òrgan que escenifica la voluntat transversal de les polítiques de joventut, que no s'esgoten en l'acció de l'organisme que en té la competència explícita (l'IVAJ) sinó que s'han de desplegar des de l'actuació de totes les àrees del Govern. El decret especifica que es reunirà com a

mínim dues vegades a l'any i que, entre les seues funcions concretes, està la d'aprovar preceptivament l'avaluació de l'EVJ i la formulació de propostes d'actuació de cada conselleria, a partir de les quals l'IVAJ elaborarà una nova EVJ que s'aprovarà en el Consell Rector.

Les reunions van tindre lloc en les següents dates:

19/05/2020

18/06/2020

30/09/2020

23/11/2021

27/04/2022

La gestió de les successives onades de contagis del COVID-19 i les nombroses dificultats sobrevingudes a causa de l'emergència sanitària van alterar els ritmes de treball habituals, de manera que durant 2021 només es va poder realitzar una reunió. En revisar les actes de les trobades constatem que, aspectes formals a banda, els seus continguts essencials consisteixen a l'intercanvi d'informacions entre els representants de les diferents conselleries, que en ocasions donen notícia de noves mesures d'interès per als joves dels seus àmbits competencials, en d'altres proposen mesures per incorporar a l'EVJ i en d'altres expliciten dificultats pràctiques per a la coordinació entre departaments per facilitar accions adreçades als joves. Destaquem algunes qüestions que es tracten en les reunions i que són significatives de la capacitat de la comissió per dur a terme la seua missió.

El director de l'IVAJ recorda i remarca als membres de la comissió que ho són en representació de la conselleria de què formen part, i no només de la direcció general de què són titulars, raó per la qual la informació que reporten o l'abast del retorn que en facen ha de tindre com a objectiu fer particip el conjunt de les conselleries de les polítiques de joventut.

La dificultat d'habilitar un sistema o protocol per a facilitar l'accés dels i les professionals de joventut als centres educatius per a exercir la seua tasca quotidiana d'interlocució amb les persones joves.

Les propostes, encapçalades per la representant de la Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica, per a garantir que les persones joves tinguen assegurada la presència en els òrgans de participació de què disposen diverses direccions generals del Govern.

Les dificultats de determinats serveis sectorials d'atenció a la ciutadania, en diversos àmbits, per a disposar de recursos que facen arribar la seua actuació específicament a les persones joves. Esmentem com a exemple aparegut en una de les reunions els Centres de sexual i reproductiva.

Cal destacar que, malgrat que la creació formal de la Comissió Inter-departamental de Joventut té lloc durant la primera meitat de 2020, amb l'EVJ ja en marxa, l'embrió de la comissió es genera amb la pròpia elaboració del projecte. Durant 2018 l'IVAJ llança peticions d'informació i demana propostes a totes les conselleries del Govern per a elaborar l'EVJ i incloure en el pla d'acció del Govern mesures impulsades i gestionades per tots els departaments possibles. Després de realitzada la petició, té lloc un llarg períple d'entrevistes i trobades en les quals persones responsables de l'IVAJ, sempre acompanyades per representants del CVJ, es reuneixen amb no menys de 30 càrrecs del Govern, en una tasca que podríem descriure, a parts iguals, com a pedagògica, per explicitar el necessari caràcter transversal de les polítiques de joventut, i com a operativa, per recopilar efectivament els continguts que després integraran l'EVJ.

Per tant, la creació de la Comissió Inter-departamental de Joventut és només la formalització institucional d'un treball iniciat, per la via pràctica, molts mesos abans. Aquest treball es converteix en una línia divisòria clara entre les polítiques de joventut anteriors a l'EVJ i les que ja tenen com a objectiu la seua creació, aprovació i desplegament, seguint els criteris i fonaments que s'hi explicitaran. L'EVJ permet, com a poc, aglutinar amb un nivell de minuciositat i intensitat sense precedent al Govern de la Comunitat, el conjunt d'actuacions dirigides a la joventut, des de tots els àmbits possibles, i valorar l'esforç que es realitza per atendre-la. És possible, per primera vegada, dimensionar amb una visió global el conjunt del treball realitzat. Aquest era el punt de partida necessari per a desenvolupar, seguidament, models qualitius que optimitzen i traguen rendiment pràctic d'aquest esforç.

El mateix funcionament de la CIJ, però, ens permet identificar algunes dificultats, la superació de les quals serà clau per a millorar en el futur l'aplicació de l'EVJ. Són les següents:

La norma determina que la comissió ha de coordinar l'acció del conjunt del govern, però no estableix pautes mínimes per fer-ho. La tasca és ingent, però també inconcreta. No s'estableix l'abast de la coordinació, i tampoc no s'estableixen mínims d'obligatorietat a l'hora de facilitar la cooperació entre departaments i d'aportar informacions i esforç.

Hi ha un intercanvi efectiu d'informacions potencialment útils en les trobades de la comissió, però no tenim

noticia que aquestes informacions s'hagen traduït després en mesures o actuacions concretes per a superar dificultats o per a millorar actuacions. No hi ha un lligam entre les diferents reunions, ni un seguiment dels temes que s'hi posen sobre la taula, a excepció feta dels que són purament formals.

La comissió permet identificar coincidències temàtiques en l'actuació dels diferents departaments, però no té cap eina per a facilitar que aquestes coincidències es convertisquen en treball conjunt. Que es faça o no, depèn en exclusiva de la voluntat independent de cada departament o conselleria.

En tant que òrgan col·legiat, la comissió no té capacitat directiva ni executiva i no pot donar instruccions a cap àrea de govern per tal que aplique mesures que considere convenients en el marc del treball transversal. Tampoc pot, lògicament, decidir prioritats de cooperació ni ordenar l'execució de programes que integren el treball de dos o més departaments. Tanmateix, observem que no s'ha explorat la possibilitat d'establir reglamentàriament que, amb alguna periodicitat determinada, la comissió emeta recomanacions sobre mesures a adoptar, en base a informes sobre la situació objectiva de les persones joves encarregats a l'IVAJ o a l'OVJ, per tal que s'eleven a les instàncies de Govern amb capacitat efectiva d'adoptar acords executius.

L'intercanvi d'informació és superficial. Sabem la denominació dels programes o actuacions realitzats o previstos, sabem la dotació pressupostària, i obtenim una breu descripció del contingut de cada actuació que realitzen els diferents departaments. Però, fins al moment, no hi ha hagut opció ni possibilitat d'aprofundiment, a no ser que amb posterioritat a les trobades hi haja contactes estables o operatius entre diferents departaments.

Tot i que la comissió hauria de poder ser l'instrument que habilités allò que en els criteris de l'EVJ hem definit com a dret d'incidència, l'òrgan es troba encara en un estadi molt inicial del seu desenvolupament, intentant generar els espais de relació i confiança que l'haurien de fer-ho possible en el futur. La sobtada irrupció del COVID, a més, va trencar temporalment les noves dinàmiques de relació i va aturar el seu progrés efectiu, que s'hauria de poder observar i valorar a partir de 2022.

Finalment, i al marge de l'anàlisi específic de les feines de la comissió, cal remarcar que en la formulació de conclusions d'aquest document serà necessari reservar un capítol per a la integració dels recursos i mesures impulsats de manera sobrevinguda a través d'**Ariadna, Pla per a Joves**, en l'estructura de l'EVJ. Aquesta nova línia de prioritats del Govern incideix, directament, en el desplegament transversal de polítiques adreçades a les persones joves, i totes les mesures que es generen de bell nou o que es veuen refor-

çades amb els recursos que hi destina Ariadna formen part de l'apartat Acció de Govern de l'EVJ. Tenint en compte que la implantació d'Ariadna es produeix el 2021, la Comissió Interdepartamental de Joventut haurà d'abordar el seu impacte i les accions de coordinació que siguen necessàries a partir de 2022. Dedicarem un espai específic a observar i valorar la integració de l'Acció de Govern prevista a l'EVJ i Ariadna.

Els plans territorials de joventut

L'EVJ situa el centre de gravetat de les polítiques de joventut en l'actuació en proximitat, en els entorns locals. En una interpretació extrema d'aquesta idea, podem arribar a entendre, fins i tot, que l'objectiu últim de les polítiques de joventut és que el seu efecte arribe a concretar-se en serveis, suports, programes i iniciatives que arriben o es despleguen en relació directa amb les persones joves, una a una, o a través de col·lectius que els agrupen en els seus entorns comunitaris habituals. És per aquesta raó que una part fonamental de l'esforç de l'IVAJ es destina a promoure les polítiques locals impulsades pels ajuntaments o, quan aquests no tenen recursos o capacitats suficients, per les mancomunitats que agrupen la seua actuació. S'hi destinen les subvencions nominatives i en concurrència competitiva als ens locals, tant per a promoure programacions i serveis concrets, com per crear plans d'actuació, i per a la contractació de professionals que puguen desplegar aquestes polítiques. En el mateix sentit, tal com veurem més endavant, la Xarxa Jove es concep com una estructura tècnica, tramada al conjunt del territori, per a facilitar que les polítiques de joventut arriben a tots els racons de la Comunitat.

Un indicador essencial per a valorar l'eficàcia de l'EVJ, per tant, és el nombre i el nivell de cobertura territorial que tenen els plans locals de joventut. El calendari planificat de l'EVJ havia previst com a objectiu que durant 2019-2020 s'aprovaren plans territorials per a cobrir fins a un 25% del territori, que el 2021 el percentatge arribés a la meitat del país i que, en finalitzar la seua aplicació el 2023, el 80% de la Comunitat Valenciana estigués dotada de plans locals d'actuació.

En la **taula 1**, que mostrem a la pàgina següent, observem una relació de tots els plans aprovats i el seu període de vigència, amb dades arreplegades la primavera de 2022.

En la **taula 2**, a més, observem de quina manera s'implanten territorialment aquests plans. Per a fer-ho, usem dos paràmetres prou senzills: el nombre de municipis que compten amb un pla, ja siga individual o a través de l'esforç compartit d'una mancomunitat, i la part de la població que viu en municipis dotats d'un d'aquests plans.

El 34,06% de municipis valencians disposen d'un pla de joventut, local o mancomunat, i el 41,57% de la població de la comunitat viu en un municipi que compta amb un pla de joventut.

Les dades ens aporten informacions interessants. Veiem, en primer lloc, que la majoria de municipis que disposen de pla ho aconsegueixen gràcies a la seua participació en una mancomunitat: tenim 27 municipis amb pla local i 158 amb pla mancomunat. Cal dir que per recollir aquestes xifres hem considerat de manera diferenciada aquells municipis que, tot i formar part d'una mancomunitat amb pla conjunt, han desenvolupat un pla local. Veiem, per tant, que el 85 per cent dels municipis que tenen pla, l'han aconseguit a través d'una mancomunitat. Només el 14 per cent de municipis de la Comunitat despleguen un pla estrictament local.

RELACIÓ DE PLANS TERRITORIALS DE JOVENTUT APROVATS											
	Denominació	Període d'aplicació / vigència del pla									
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Castelló	Pla Jove la Vall d'Uixó										
	Pla Jove Nules										
	Pla Jove Alcalà de Xivert - Alcossebre										
	Pla Jove L'Alcora										
	Pla Jove Segorbe										
	Pla Jove Manc. Comarcal Els Ports										
	Pla Jove Manc. Baix Maestrat										
Alacant	Pla Jove Onda										
	Pla Jove Alcoi										
	Pla Jove Teulada-Moraira										
	Pla Jove Elx										
	Pla Jove Sant Vicent del Raspeig										
	Pla Jove El Campello										
	Pla Jove La Vila Joiosa										
	Pla Jove Manc. La Marina Baixa										
	Pla Jove Altea										
	Pla Jove Benidorm										
València	Pla Jove Benigànim										
	Pla Jove Manc. Interior Tierra del Vino										
	Pla Jove Manc. La Serranía										
	Pla Jove Llíria										
	Pla Jove Requena										
	Pla Jove Albaida										
	Pla Jove Manc. La Baronía										
	Pla Jove Manc. La Comuna										
	Pla Jove Manc. Ribera Alta										
	Pla Jove Aldaia										
	Pla Jove Bétera										
	Pla Jove Manc. de la Valldigna										
	Pla Jove Manc. La Hoya de Buñol - Chiva										
	Pla Jove Manc. Ribera Baixa										
	Pla Jove Manc. La Canal de Navarrés										
	Pla Jove Manc. La Costera - Canal										
	Pla Jove Manc. Rincón de Ademuz										
	Pla Jove Utiel										
	Pla Jove Cullera										
	Pla Jove Castelló										
	Pla Jove El Puig										
	Pla Jove Ontinyent										
	Pla Jove València										
Pla Jove Xàtiva											
Pla Jove Manc. de les Valls											
Pla Jove Sagunt 2016-2018											

Taula 1

Si fem un càlcul similar pel que respecta al nombre d'habitants, observem que dels 2.102.905 valencians que compten amb pla de joventut, 1.633.589 (el 77,68%) el tenen a través d'un pla local, i 469.316 (el 22,31%) a través de plans mancomunats.

Un altre aspecte rellevant és la distribució territorial dels plans. La província de València superar l'objectiu fixat per l'EVJ (el 50% del territori dotat amb plans territorials el 2021), amb un 52,25% dels municipis i un 56,36% dels habitants. Alacant i Castelló, però, queden lluny de l'objectiu. Només tenen pla el 21% de municipis de Castelló i el 12% dels d'Alacant, mentre que només el 18% de la població castellonenca disposa d'una eina planificadora i el 28% de l'alacantina.

DESPLEGAMENT TERRITORIAL DE LA POLÍTICA DE JOVENTUT						
Província	Municipis			Habitants		
	Total municipis	Municipis amb pla	%	Total habitants	Habitants amb pla	%
València	266	139	52,25	2.589.312	1.459.585	56,36
Castelló	136	29	21,32	587.064	109.069	18,57
Alacant	141	17	12,05	1.881.762	534.251	28,39
TOTAL	543	185	34,06	5.058.138	2.102.905	41,57

Taula 2

Més enllà del fet que s'haja assolit o no la fita del 50%, és interessant observar com ha estat la progressió. Veiem en primer lloc que el punt de partida era molt baix: el nombre de municipis que disposen de pla el 2019 és anecdòtic. La gran majoria tenen el seu primer any d'aplicació en el 2021 o el 2022, de la qual cosa podem deduir que els processos participatius i el desplegament tècnic necessari per construir, consensuar i aprovar els plans es posen en marxa, sobretot, entre 2019 i 2020. Semblaria, per tant, que les ajudes econòmiques i suports tècnics desplegats per l'IVAJ són eficaços, però necessiten un primer període de maduració abans d'oferir fruits concrets. Podem aventurar com a conclusió que l'objectiu percentual fixat en l'EVJ era excessivament optimista, i no tenia en compte la necessitat d'incorporar recursos humans, tècnics i expertesa abans que tingués sentit arribar a disposar d'un pla estratègic d'intervenció. Podrem contrastar si aquesta interpretació és correcta si la progressió en el creixement del nombre de plans manté, durant 2022 i 2023, el ritme iniciat el 2021. Si fos així, els objectius es complirien un any o dos més enllà de la previsió inicial.

La Xarxa Jove

La Xarxa Jove integra la Generalitat, els ajuntaments, les administracions locals i el món associatiu en un sistema únic de serveis a la joventut que aspira a fer arribar al conjunt del territori, en proximitat, tots aquells

recursos que necessiten i/o demanden les persones joves. Tots aquests agents s'ofereixen suport mutu entre ells i comparteixen eines de suport tècnic, formació, acompanyament i cooperació.

La cara més visible de la Xarxa Jove són els i les professionals que, des de les seues diferents dependències orgàniques, públiques o privades, són qui s'encarrega de traduir en projectes, programes i serveis el conjunt d'actuacions que constitueixen l'EVJ. No disposem d'un registre o cens que ens permeta quantificar amb exactitud el nombre de professionals de joventut en exercici al conjunt de la Comunitat Valenciana, però en l'apartat següent d'aquest document, quan valorem la creació dels mapes de recursos previstos a l'EVJ, mirem de fer-ne una aproximació numèrica.

Destaquem ací el nombre de professionals que, fins a la data del tancament d'aquest document (primavera de 2022), s'han pogut contractar per part d'ajuntaments i mancomunitats gràcies a les ajudes previstes en el pla de municipalització impulsat per l'IVAJ i que constitueix probablement l'actuació més ambiciosa pel que fa a dotació de recursos per a la Xarxa Jove de l'EVJ. Ho podem veure en la taula següent.

PROFESSIONALS CONTRACTATS PER AJUNTAMENTS I MANCOMUNITATS AMB AJUDES PÚBLIQUES DE L'IVAJ						
Zona	Tècnic coord.	Dinamit.	Psicòleg	Tècnic joventut	Altres	TOTAL
Castelló Nord	10	6	2	-	-	18
Castelló Sud	11	-	-	4	6	21
València Oest	17	9	-	5	-	31
Comarques centrals	9	5	-	5	6	25
Riberes-Safor	20	11	1	8	8	48
Horta- Camp de Túria	34	18	1	14	29	96
L'Alcoià-El comtat-L'Alacantí	9	3	-	8	14	34
Vinalopó-Segura	14	6	1	10	21	52
Les Marines	18	4	-	7	7	36
TOTAL	142	62	5	61	91	361

Taula 3

Hem introduït a la taula aquelles figures professionals que tenen a veure amb l'aplicació directa de polítiques de joventut, incloent els i les professionals amb una denominació tècnica que presenta variacions (informadors, animadors...). No s'hi ha inclòs, en canvi, el personal administratiu o ADL.

Per a contribuir a l'articulació com a xarxa d'aquest conjunt de professionals, que s'han sumat a tots els que ja treballaven en polítiques de joventut abans de la posada en marxa de l'EVJ, l'IVAJ ha ideat un grup tècnic de suport amb la missió de dotar els i les professionals d'eines pràctiques per a desenvolupar la

seua tasca. Una bona manera de resumir la seua funció seria dient que s'ocupen de facilitar totes les feines necessàries per tal que la política de joventut arribe al conjunt del territori. Elaboració de projectes, peticions de subvencions i suports, dinamització de projectes, enllaç entre administracions i equips professionals, suport a processos participatius, disseny i redacció de plans, difusió i comunicació, orientació i assessorament tècnic, col·laboració en l'organització de programacions, trasllat al territori de programes impulsats des del Govern...

El grup s'ha incorporat al sistema liderat per l'IVAJ a través d'un contracte de serveis externalitzats, dividit en tres lots. El primer s'ocupa d'oferir suport als i a les professionals, amb actuacions directes arreu de la Comunitat (coordinació de la Xarxa Jove en el territori, seguiment de les actuacions i recopilació de la informació que permeta l'avaluació). El segon es destina a la comunicació (desenvolupament i seguiment del pla de comunicació de la Xarxa Jove i recopilació de la informació que faça possible la seua avaluació). I el tercer ofereix assessorament tècnic a municipis i mancomunitats (orientació als ens locals en la tramitació i aplicació de les línies nominatives de subvenció de l'IVAJ, que són les que han permès, entre d'altres coses, la contractació dels i les professionals esmentats més amunt).

La Xarxa Jove s'organitza a través de nou zones territorials (les que veiem enumerades en la taula anterior), cadascuna de les quals desenvolupa una dinàmica pròpia en funció de les característiques i necessitats de l'entorn en el que treballen, i compta amb una coordinació centralitzada per acordar criteris, objectius i línies de treball. A través del lot 1 del contracte de suport, es destina una persona a cadascuna d'aquestes nou zones, amb una coordinació general. El lot 2 compta amb 4 professionals per al conjunt del territori i el lot 3 amb tres professionals també per a tota la Comunitat. En conjunt, per tant, s'ha destinat dèsset professionals a aquestes tasques de suport i cohesió de la Xarxa Jove en el que respecta al seu desplegament professional.

Com veurem més endavant, l'opinió dels i les professionals que integren la Xarxa Jove ha estat fonamental per avaluar l'EVJ, en la mesura que constitueixen una de les peces clau per a la implantació i consolidació de les polítiques de joventut al conjunt del territori. De la continuïtat de la seua tasca i, en la mesura del possible, de la seua ampliació, depèn bona part del desplegament de l'EVJ. La seua percepció de l'entorn i de les dinàmiques tècniques, a més, és un element qualitatiu molt rellevant que ajuda a prendre decisions sobre les línies de suport i acompanyament.

Més enllà de les xifres i les dades objectives sobre la seua actuació, cal destacar una part difícilment objectivable, que té a veure amb l'acompanyament professional i amb l'extensió al conjunt del territori dels criteris en què es fonamenta l'EVJ. L'acció dels i les professionals de la Xarxa Jove esdevé en molts casos el primer pas necessari per a l'inici de polítiques locals, i el punt de partida és tot sovint ben baix, de manera que hi ha també una component anímica i emocional que té a veure amb el perfil professional del personal tècnic de joventut.

Els mapes

Les ferramentes que permetran mesurar amb més eficàcia la implantació de l'EVJ al conjunt del territori són, des d'un punt de vista estratègic i amb la vista posada en el mig i el llarg termini, els mapes de recursos. L'EVJ en defineix quatre d'una manera molt concreta:

- Mapa Valencià d'Equipaments i Serveis a la Joventut
- Mapa Valencià de Serveis Sectorials a la Joventut
- Mapa Professional de les Polítiques de Joventut
- Mapa Valencià de la Participació Juvenil

La creació dels mapes implica l'adopció de criteris per a definir els continguts i per establir tipologies i categories que siguen mesurables i comparables en el temps. El seguiment quantitatiu dels mapes permetrà observar l'evolució dels recursos, el seu ritme de creació, l'eficàcia de les mesures governamentals que els promouen i la distribució i cobertura territorial de la seua acció. Han de conjugar, per tant, elements qualitatius, que asseguren que els recursos disposen dels requisits tècnics mínims per a complir la seua funció, i quantitativus, per a determinar la capacitat de servei al conjunt de la població juvenil.

Han de tindre, a més, un tercer efecte significatiu, com la constitució d'una xarxa efectiva de recursos que interactuen entre ells, es complementen i cooperen en la prestació de serveis per la via de l'esforç compartit. Per tant, és essencial fer-ne un seguiment acurat i fixar-los com a indicadors de l'estat de salut de l'EVJ.

Durant la fase inicial de l'aplicació de l'EVJ, els mapes no s'han creat formalment, i no apareixen registrats públicament com a tals, però s'han posat en marxa bona part dels mecanismes necessaris per activar-los.

S'han iniciat tasques recopilatòries de dades a través de procediments diversos, entre els quals destaquen els registres interns de l'IVAJ, el repositori cooperatiu UMBRACO i una recerca de l'Associació de Professionals de Joventut de la Comunitat Valenciana. Una part de les dades recollides, a més, s'ha difós públicament a través del web institucional de la Xarxa Jove.

En la major part de casos es tracta d'instruments inèdits per a les polítiques de joventut de la Comunitat Valenciana i, per tant, suposen un pas endavant remarcable perquè les visualitzen i ajuden a consolidar-les institucionalment com a àmbit diferenciat de gestió pública. Al mateix temps, però, es constata que és encara necessari un esforç important per a formalitzar i sistematitzar l'existència dels mapes i per a dotar l'administració de capacitat tècnica per a organitzar i planificar les tasques de recopilació sistemàtica d'informació i d'actualització periòdica de les seues bases de dades, per a fer-ne l'explotació i l'anàlisi i per a habilitar-les com a recurs en xarxa, útil per als ens locals i el col·lectiu professional.

La creació incompleta d'aquests mapes no permet formalitzar una de les previsions que l'EVJ havia plantejat per al moment que es superara l'equador de la seua aplicació, que consistia a mesurar el nivell d'implantació i distribució territorial dels recursos necessaris per a les polítiques de joventut, i a elaborar, en conseqüència, propostes de creixement progressiu per a cobrir a mig termini les mancances detectades. És d'esperar que, en una nova etapa d'aplicació de l'EVJ, i com a evolució de la feina realitzada fins ara, serà possible concretar aquestes previsions.

Observem, en qualsevol cas, les tasques efectivament realitzades durant el període 2019-2021.

L'aplicació cooperativa UMBRACO ha ingressat en una plataforma d'accés públic per al món professional un total d'11.357 registres des de la seua posada en marxa, l'any 2019. S'hi han donat d'alta 477 municipis (el 87,84% del total de la Comunitat), i s'hi han registrat específicament 272 professionals, responsables tècnics de joventut de part dels ajuntaments d'aquests municipis i encarregats, majoritàriament, de la introducció de registres en el sistema.

L'accés a les ajudes (a través de subvencions o de convenis) de l'IVAJ porta implícita l'exigència d'incorporar a la plataforma els recursos de què disposen o que gestionen els ajuntaments implicats. Aquest ha estat el principal estímul per a la creació dels fons de dades amb què compta UMBRACO, per bé que l'accés a la informació és també una eina útil per als i les professionals del sector, en la mesura que permet conèixer projectes, serveis i recursos que poden ser d'interès per als respectius àmbits d'intervenció.

Cal dir que, a més de l'exigència normativa d'incorporar informació al sistema, els equips tècnics de l'IVAJ i els professionals de la Xarxa Jove han promogut l'ús de l'eina cooperativa i s'ha fet un cert seguiment de la seua actualització. Malgrat tot, però, la incorporació de dades al sistema ha tingut, a la pràctica, un caràcter voluntari, no tant per l'acció bàsica de donar d'alta els recursos, que ha estat prou eficaç, sinó pel nivell de complimentació de cadascun dels camps descriptius i classificatoris de cada registre concret. Els registres són molt desiguals (alguns simplement compten amb la denominació general del recurs i d'altres estan perfectament descrits) i presenten dificultats d'anàlisi perquè els criteris amb què es trien les diferents opcions classificatòries en cada registre queden molt oberts a l'opinió i posicionament del professional que se n'ocupa. És en aquest punt on es troba a faltar un esforç teòric previ per a definir classificacions de recursos i característiques mínimes amb què ha de comptar cadascun d'ells. Si volem adoptar una visió positiva d'aquesta mateixa circumstància, però, podem entendre que la feina recopilatòria inicial era necessària per a poder, a la vista de les dades recollides, elaborar propostes de classificació a partir de la realitat existent, i no d'un plantejament teòric elaborat a priori. Aquesta interpretació es podria validar per la via pràctica si, per exemple, durant l'any 2023, el darrer de la primera EVJ, s'elabora una proposta tècnica de descripció, classificació i parametrització de les característiques que ha de tindre cada tipologia de recurs.

Des d'un altre punt de vista, tot i que el repositori de dades és ja prou valuós per la seua simple existència i pel volum d'informació recollida, s'ha de constatar que no disposa d'un sistema automatitzat d'explotació que genere taules útils per a l'anàlisi posterior. De manera prèvia o, com a mínim, en paral·lel a l'elaboració de la proposta de classificació, caldria planejar l'explotació de les dades recollides. És així com es podria, per exemple, posar en relació el nombre de recursos de cada tipologia amb la seua distribució geogràfica i el nombre d'usuaris potencials de la seua àrea d'influència. Això permetria dissenyar un model ideal de dotació de recursos al conjunt del territori i diagnosticar la realitat per a preveure quines mesures i quin esforç serien necessaris per a arribar o aproximar-nos a la situació òptima. Aquesta feina prospectiva hauria de poder ser una de les claus essencials per a una segona EVJ, que s'hauria d'aplicar a partir de 2024.

Finalment, hem de constatar també que l'absència d'un model teòric inicial fa que, al marge de si es disposa de capacitat efectiva per a fer-ho o no, no hi haja una revisió tècnica de les informacions introduïdes als

registres. En un moment o altre serà necessari que una instància objectiva comprove si les descripcions i dades s'ajusten a la realitat, si els recursos a què es refereixen compleixen una sèrie mínima de requisits per a ser presos en consideració, i si tenen un funcionament estable o consolidat que els valide per a formar part d'una xarxa amb prou garanties per a prestar servei públic. Cal, en definitiva, que l'IVAJ es dote d'una certa capacitat inspectora per assegurar que els equipaments, serveis, programes i dispositius de serveis a la població jove tenen garanties mínimes de qualitat i d'eficàcia.

Per tant, en la línia del que hem exposat fins ací, podem parlar d'una primera fase en la creació de mapes de recursos basada en la recopilació d'informació, que requereix ara un aprofundiment que en permeta l'explotació pràctica i la normativització a través d'uns models tècnics dissenyats prèviament.

En la *taula 4* es pot observar el nombre de registres recollits per a cada gran tipologia de recursos.

REGISTRES INCORPORATS AL SISTEMA UMBRACO	
Espais (equipaments)	2.310
Programes	819
Activitats	4.526
Entitats	2.953
Professionals	272
Municipis donats d'alta	477
TOTAL	11.357

Taula 4

A la vista de la informació recollida podem assegurar que tenim un primer repositori de dades, suficient per a elaborar, a partir del seu estudi estadístic (amb els mitjans tècnics que permeta la plataforma UMBRACO o be desenvolupant un sistema nou), un model de classificació definitiu que puga ser objecte de reglamentació formal, i que permeta constituir de manera clara i pública els quatre mapes especificats.

Tenint en compte les dades de què disposem, cal que el model tinga en compte els següents aspectes:

- Els registres han diferenciar equipaments i serveis. L'equipament és la instal·lació física que acull serveis, però que també pot ser la seu de treball d'equips professionals, d'administracions públiques o d'entitats privades, i l'escenari de programacions d'activitats de molt diversa naturalesa. Cal, per tant, classificar per una banda els equipaments segons determinades tipologies, i el mateix s'ha de fer amb els serveis.

- S'ha de diferenciar els serveis que es presten des de les àrees, departaments o regidories de joventut (és a dir, que desenvolupen polítiques explícites de joventut) dels serveis que es presten des d'altres àrees sectorials de l'administració, en qualsevol dels seus nivells. El caràcter i la voluntat transversal de l'EVJ ha de traduir-se, en aquest segon cas, en la capacitat de visualitzar les xarxes de serveis que, des de diferents àmbits de l'administració, s'adrecen a les persones joves.
- Cal que hi haja una tasca de recerca, inspecció i actualització dels registres que s'incloguen als mapes, més enllà de la introducció d'informació que facen els i les professionals responsables de les polítiques locals. En primer lloc, perquè cal assegurar que censem la totalitat dels recursos existents, fins i tot en el cas que estiguen sota la responsabilitat d'administracions, entitats o professionals que no participen a les xarxes col·laboratives. En segon lloc perquè cal validar la correcció de les dades introduïdes en el sistema i formalitzar la seua inclusió en els mapes una vegada estiguen efectivament constituïts. I, en tercer lloc, perquè l'eficàcia, utilitat i validesa de les informacions que se'n deriven depèn essencialment del seu nivell i periodicitat d'actualització.
- Cal formalitzar acords de relació per a proveir els sistemes de dades de manera estable i periòdica, tant amb departaments de l'administració per als seus serveis sectorials, com amb entitats específiques (CVJ i APJCV).
- Cal disposar d'un equip tècnic de base que lidere i coordine les tasques de recollida i validació de dades i que s'ocupe de la seua explotació i anàlisi. Aquest equip tècnic s'ha de constituir, idealment, des de l'Observatori Valencià de la Joventut.

En determinats àmbits, la recollida de dades es genera per vies directes, en la mesura que es refereixen a realitats mínimament formalitzades. És el cas dels serveis d'informació juvenil, que compten amb un registre propi i diferenciat, gestionat des de l'IVAJ. En la mesura que aquests serveis disposen d'una reglamentació bàsica, la recollida de dades, actualització i anàlisi se sustenta en uns paràmetres predefinitos que eviten la dispersió. Caldrien registres equivalents per a cada tipologia d'equipament o servei.

En la taula següent observem l'evolució del nombre de serveis, segons les províncies on estan ubicats i a partir de la tipologia bàsica que distingeix entre centres (CIJ) i punts d'informació (PIJ).

INFORMACIÓ JUVENIL - EVOLUCIÓ SERVEIS - 2019 / 2021													
Província	2021				2020				2019				% creix
	CIJ	PIJ	Total	%	CIJ	PIJ	Total	%	CIJ	PIJ	Total	%	
València	119	103	222	59,83	114	105	219	60,66	116	100	216	59,50	+2,7
Castelló	21	36	57	15,36	20	35	55	15,23	20	36	56	15,42	-1,7
Alacant	66	26	92	24,79	64	23	87	24,09	65	26	91	25,06	+1,09
TOTAL	206	165	371	100,0	200	163	361	100,0	201	162	363	100,0	+2,20

Taula 5

Observem, en termes generals, que les xifres es mantenen de manera estable sense grans variacions. En la mesura que es tracta d'una realitat preexistent i que és el tipus de servei que d'una manera més clara s'ha identificat al llarg dels anys amb les polítiques de joventut, és constatable que, més enllà de la seua consolidació, l'EVJ no hi ha tingut un efecte rellevant. Fins al moment, però, no s'ha fet seguiment regular de les condicions en que es presten els serveis ni dels seus continguts, de manera que és difícil, per ara, entrar a valorar aspectes qualitius del seu funcionament.

Un segon exemple de recollida alternativa d'informació, que pot ser també la base per a la constitució d'almenys un dels mapes previstos, és l'estudi/cens sobre professionals de joventut al conjunt de la Comunitat Valenciana, realitzat per l'APJCV amb suport i finançament de l'IVAJ. Es tracta d'un primer treball significatiu en aquest àmbit, que aporta per primera vegada dades rellevants sobre la realitat professional del sector. La seua reedició periòdica hauria de ser un dels objectius concrets a fixar per a una nova etapa de l'EVJ, i consolidaria igualment un model òptim de col·laboració entre la societat civil (l'associació professional en aquest cas) i l'administració, a través de l'IVAJ i, òptimament, de l'Observatori Valencià de la Joventut.

Ens remetem a la consulta de l'estudi per conèixer la realitat dels i de les professionals de joventut a la Comunitat Valenciana, però en destaquem algunes dades que aporten valor a l'avaluació del pla.

Cal consignar, en primer lloc, que l'estudi va ser atès per 324 professionals del conjunt de la Comunitat. Malgrat que la recerca té la voluntat d'esdevenir l'embrió d'un cens de professionals, és prou clar que aquesta xifra és inferior al nombre de persones que efectivament treballen en l'àmbit de les polítiques de joventut.

No hem d'oblidar, d'altra banda, que el nombre de professionals que s'han incorporat a la Xarxa Jove grà-

cies a les ajudes nominatives de l'IVAJ, segons dades consignades més amunt, en el capítol anterior, és de 361. Tot i que no ho podem saber, un percentatge rellevant són també qui va respondre al qüestionari de l'estudi i, al mateix temps, part de les persones registrades a l'UMBRACO. No seria gaire difícil aventurar, simplement a partir d'aquestes referències, que a la Comunitat Valenciana hi ha, en el moment de realitzar aquest document, **més de 400 professionals de joventut**, i que la xifra s'acosta amb tota probabilitat al mig miler. En qualsevol cas, aquestes aproximacions no fan altra cosa que confirmar la necessitat que l'IVAJ i el seu OVJ desenvolupen capacitat suficient i autònoma per a comptar amb un mecanisme estable de recerca que permeta quantificar el nombre de professionals en exercici, amb molta més precisió de la que som capaços a partir del coneixement de les dades referides fins ací. Obtindre aquest tipus de coneixement i fer-ne seguiment per observar l'evolució de les dades, permetrà saber quin nivell d'atenció professional reben les persones joves de la Comunitat, globalment i per territoris. En darrera instància, a més, l'anàlisi d'aquestes dades permetria formular hipòtesis sobre ràtios òptimes o desitjables.

De l'estudi realitzat per l'APJCV ens interessa també destacar la distribució territorial dels i les professionals que han contestat l'enquesta, tot posant-la en relació amb la població total. Ho veiem en la **taula 6**, a la pàgina següent.

RELACIÓ ENTRE NOMBRE DE PROFESSIONALS I D'HABITANTS					
Província	Professionals		Habitants		% diferencial
	Nombre	%	Nombre	%	
Alacant	54	18,94	1.878.888	37,17	-18,23
Castelló	48	16,84	585.590	11,57	+5,27
València	183	64,21	2.591.875	51,24	+12,97
TOTAL	324	100,00	5.057.353	100,00	

Taula 6

És destacable, segons les dades recollides per l'APJCV, la desproporció entre el nombre d'habitants de la província d'Alacant i el nombre de professionals que van atendre el qüestionari de l'estudi.

Remarquem, finalment, que el 30,4% de les persones enquestades havien estat contractades en el marc del pla de municipalització de les polítiques de joventut, impulsat per l'IVAJ com a part de l'EVJ. Sembla evident, amb aquesta simple dada, el pes relatiu que tenen les ajudes de l'IVAJ en el desplegament de les polítiques de joventut en el conjunt de la comunitat.

Tanquem aquest apartat conclouent que, a finals de 2021, l'IVAJ compta amb dades i informació suficient per a crear formalment els quatre mapes de recursos, fita que hauria de ser una de les prioritats immediates en encetar una nova etapa de l'EVJ. La constitució d'aquests mapes s'hauria d'acompanyar d'un sistema classificatori, que no té perquè ser definitiu (pot ser flexible i modulable a partir de l'experiència), però que ha de convertir-se en un marc de referència estable. En la mateixa línia, cal dotar l'IVAJ i/o l'OVJ d'un equip tècnic bàsic per a impulsar l'aportació col·laborativa de dades, amb capacitat pròpia de recerca i anàlisi. Finalment, cal generar una aplicació pública de difusió i ús de la informació dels mapes, que amplie, millore o refaça l'actual dispositiu, posant per davant de qualsevol altra consideració la seua utilitat com a eina professional de treball.

Execució

Una vegada revisats els processos per a la creació de les ferramentes de l'EVJ, observem l'estat d'execució de les mesures previstes al pla en finalitzar l'any 2021. Les repassarem totes, d'una en una, a partir de la informació que han facilitat, prèvia demanda, les diferents unitats tècniques del Govern encarregades d'aplicar-les. Pràcticament la meitat de les mesures han estat al càrrec de l'IVAJ, en solitari o en col·laboració amb altres organismes, i la resta s'han desplegat a partir de l'acció sectorial de múltiples departaments o direccions generals.

Veurem que la informació de què disposem no és sistemàtica i és força desigual. Però cal tindre en compte que el fet que una part de les mesures apareguen com a no executades o sense informació sobre els seus continguts no indica, en la majoria de casos, que no s'hagen dut a la pràctica. La raó més freqüent de l'absència d'informació és que les unitats tècniques encarregades d'aportar-la no han tingut disponibilitat, recursos o capacitat per recollir les dades necessàries o de destriar aquelles que són útils des del punt de vista de les polítiques de joventut. La cultura organitzativa de l'administració, que segueix en línies generals una lògica vertical i de treball sectorial, fa que les propostes transversals impliquen la realització d'un esforç suplementari, que tot sovint va més enllà de les previsions de treball de cada departament.

Per tant, aquest esforç de recollida d'informació, per be que incomplet en els seus resultats, és molt útil per a valorar l'estat real de l'articulació de les polítiques de joventut com a àrea transversal de treball. Que la majoria de conselleries del Govern desenvolupen actuacions adreçades a les persones joves és prou

evident, però no ho és tant que els mètodes, objectius i valoració amb que ho fan segueixen unes mateixes directrius i lògiques tècniques. Aquest extrem es posa en evidència de manera ben senzilla en constatar la dificultat que tenen les diferents àrees de l'administració per recopilar, generar i compartir informació amb uns continguts i format que siguen mínimament útils per a la resta.

Aquesta realitat, que reflecteix un dels grans reptes de les polítiques de joventut, no només en el nostre àmbit territorial, sinó al conjunt de l'Estat, queda constatada, potser per primera vegada amb aquesta claredat, en la Comunitat Valenciana, gràcies justament a l'esforç que realitza l'IVAJ per implementar un model d'avaluació que fuig de la lògica sectorial i que, malgrat les dificultats que puga tindre en la seua fase inicial, aspira a arribar a un elevat nivell de rigor i transparència.

Veiem en primer lloc, a la pàgina següent, una taula que resumeix les grans dades sobre el desplegament de l'EVJ que s'han pogut recollir en base a les aportacions interdepartamentals.

EXECUCIÓ DE L'ESTRATÈGIA VALENCIANA DE JOVENTUT: LES XIFRES	
Estructura inicial	
3 eixos d'intervenció + 1 eix de garanties d'eficàcia	
14 àmbits de treball	
33 objectius	
236 mesures	
Aportacions sobrevingudes	
4 objectius nous que en sumen 37 en total	
50 mesures noves que en sumen 286 en total	
Qui ho fa?	
IVAJ impulsa 129 mesures que són el 45,10% del total	
Altres departaments impulsen 144 mesures que són el 50,34% del total	
IVAJ i altres dep. impulsen en cooperació 13 mesures que són el 4,54%	
Com ho fan?	
171 mesures efectivament executades que són el 59,79% del total	
43 mesures sense informació suficient que són el 15,03%	
59 mesures no executades que són el 20,62% del total	
13 mesures que no s'havien d'executar encara que són 4,54%	

Taula 7

Destaquem, en línies generals, tres dades molt rellevants. En primer lloc constatem que el nombre de mesures sobre les quals tenim la certesa que no s'han aplicat, segons la previsió inicial, és baix, però significatiu (un 20%). En canvi, del 15% de les mesures previstes no disposem d'informació suficient per valorar-ne

l'execució. La majoria d'aquestes mesures, amb tota probabilitat, s'han desenvolupat amb relativa normalitat, però no disposem de mecanismes que ens permeten fer-ne una bona avaluació. Això ens porta a la segona dada d'interès: la meitat de les mesures de l'EVJ corresponen a departaments de l'administració diferents del de Joventut. Queda clara l'ambició transversal del projecte i probablement és aquesta una de les raons que fan difícil la recollida eficient d'informació per avaluar.

En qualsevol cas, però, ens hem de fixar finalment en la tercera dada a què ens referíem inicialment: les 171 mesures que s'han aplicat efectivament, segons la previsió inicial, i que suposen pràcticament el 60% de l'EVJ. Tenint en compte que la posada en marxa del projecte implicava, a la pràctica, una transformació completa del model de polítiques de joventut desenvolupat fins a la data a la Comunitat Valenciana, i que bona part de les ferramentes i dels mecanismes de gestió previstos estan encara en fase de construcció, podem afirmar que el resultat global és raonablement positiu.

Si observem amb més detall alguna de les informacions que hem vist en la taula inicial, però, podrem aprofundir en la capacitat real de l'EVJ de treballar transversalment. De les 157 mesures en les que intervenen departaments diferents del de Joventut, només 13 es realitzen en cooperació efectiva amb l'IVAJ. L'aprofundiment i eficàcia real de la transversalitat només s'assoleixen quan hi ha un elevat grau de cooperació entre departaments diferents. Tot i que cal esperar que les possibilitats de cooperació s'aniran incrementant a mesura que es consolide i s'actualitza l'EVJ, cal senyalar que aquest serà, amb tota probabilitat, un dels reptes de major dificultat.

Veiem les dades desglossades en la *taula 8*.

MESURES EN COOPERACIÓ AMB L'IVAJ	
Àrea o organisme	Nombre de mesures
DG de centres i personal docent ¹	1
DG d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat	1
DG de Cultura i Patrimoni	4
Institut Valencià de les Dones i per la Igualtat de Gènere	2
Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat	4
Educació - Indeterminat	1
TOTAL	13

Taula 8

¹ Des de 2020 aquesta direcció general es desdoblega en dos diferents: la DG de Personal Docent i la DG de Centres Docents

En la **taula 9**, a la pàgina següent, podem veure que fins a 32 instàncies diferents del Govern aboquen recursos i esforços a la política de joventut. En mostrem una relació i el nombre de mesures que executen cadascuna d'elles.

Un altre aspecte que cal valorar adequadament és el fet que, tal com s'exposava amb claredat en els fonaments de l'EVJ, el projecte es planteja com un procés evolutiu, en constant revisió i, per tant, de potencial millora. Hem vist que, després de tres anys d'aplicació (2019, 2020 i 2021) l'EVJ ha crescut perquè ha incorporat fins a quatre nous objectius i cinquanta noves mesures.

Aquesta qüestió és interessant perquè, malgrat les dificultats expressades a l'hora de precisar el funcionament interdepartamental i d'establir mecanismes eficients per compartir informació i fer-ne avaluació, la relació és dinàmica en sentit positiu. Diverses direccions generals constaten que la política de joventut afecta el seu àmbit d'intervenció més enllà de les previsions inicials i consideren necessari proposar la incorporació de noves mesures i, fins i tot, objectius no explicitats, fins al moment, a l'EVJ. El funcionament és encara imperfecte, però entra des del primer moment en un procés de millora continua que cal valorar en la justa mesura. De moment, la xifra que expressa aquest dinamisme és el creixement, en tres anys, d'un 21% en el nombre de mesures que s'identifiquen com a part de la política de joventut del Govern.

PARTICIPACIÓ TRANSVERSAL EN L'ESTRATÈGIA VALENCIANA DE JOVENTUT	
Àrea o organisme¹	Nombre de mesures
DG de Planificació i Serveis / Labora	18
Institut Valencià de les Dones i per la Igualtat de Gènere	16
DG d'Esport	13
DG de Salut Pública	11
DG de Cultura i Patrimoni	10
DG del Canvi Climàtic	10
DG d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat	9
Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat	9
DG d'Acció Comunitària i Barris Inclusius	9
DG d'Universitat, Investigació i Ciència ²	5
DG per a la Lluita contra la Bretxa Digital	4
DG d'Habitatge, Rehabilitació i Regeneració Urbana	4
DG de Prevenció d'Incendis Forestals	4
DG de centres i personal docent	3
DG de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial	3
DG d'Emprenedoria i Cooperativisme	3
IVACE – Institut Valencià de Competitivitat Empresarial	3
DG de Transparència i Participació ³	3

1 Les denominacions d'alguns organismes s'han transformat entre l'inici de l'aplicació de l'EVJ i el moment actual. En el quadre s'ha intentat, en la mesura que siga possible, indicar la denominació actual.

2 Aquesta direcció general s'ha desdoblejat en dues: DG d'Universitats i DG de Ciència i Investigació.

3 Aquesta direcció general s'ha desdoblejat en dues: DG de Participació Ciutadana i DG de Transparència, Atenció a

Conselleria d'Educació, cultura i esports - Indeterminat	5
DG d'Assistència Sanitària	2
DG de Fons Europeus	2
DG d'Agricultura, Ramaderia i Pesca	2
DG d'Infància i Adolescència	2
DG d'Igualtat en la Diversitat	1
DG de Tributs i Joc	1
DG de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme	1
DG de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions	1
Direccions Generals - Indeterminat	1
Conselleria de Justícia - Indeterminat	1
Consell Valencià de la Joventut	1
TOTAL	157

Taula 9

la Ciutadania i Bon Govern.

En qualsevol cas, és necessari observar amb detall el desplegament de tota la planificació. A partir de la pàgina següent mostrem fins a 33 taules en les quals es relacionen i es dona informació bàsica sobre cadascuna de les mesures de l'EVJ. Cada taula correspon a un dels objectius i a les mesures que han de servir per assolir-lo, segons la previsió inicial i amb les aportacions sobrevingudes que ja hem esmentat.

En cada taula ressaltem el període teòric en el qual s'havia d'aplicar cada mesura, ombrejant en color gris els anys afectats. Damunt de la casella de cada any ubiquem la despesa econòmica que s'ha produït per aplicar anualment cada mesura (arrodonim la xifra, sense incloure decimals). Veurem també (i caldrà valorar-ho) que en una gran majoria dels casos no és possible comptar amb aquesta dada. Ressaltem amb fons groc aquells objectius i mesures que s'han incorporat a l'EVJ una vegada iniciada la seua aplicació i que, per tant, no estaven previstes en la planificació inicial.

En la darrera columna de cada taula indiquem, amb diversos símbols, com ha estat l'execució de cada mesura. Especifiquem, així, si la mesura s'ha dut a terme de manera efectiva (✓), indiquem si no s'ha executat tal com estava previst (✗), senyalem aquells casos en què no tenim informació disponible sobre la mesura (✘), o bé si es tracta d'una actuació prevista per als propers anys (○). Per a cada taula, quan és necessari, afegim aclariments sobre les mesures, aportats per les unitats tècniques que han facilitat la informació.

Remarquem, finalment, que aquesta recopilació d'informació transversal constitueix una primera experiència d'aquesta naturalesa a l'hora de construir una política de joventut efectivament integral, que busca la complicitat de múltiples àrees de govern. I justament per això, després de les taules presentarem un seguit de valoracions i conclusions que es poden entendre com a indicacions per introduir canvis i millores en el projecte, pensant també en el disseny d'una segona etapa de l'EVJ, a partir de 2024.

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat							
ÀMBIT 1.1. INCLUSIÓ SOCIAL DE LA POBLACIÓ JOVE							
Objectiu 1.1.1. Millorar les possibilitats d'emancipació de la població jove							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☐ ✕ ☐ ✓ ☐ ○
				2019	2020	2021	
1	1	Garantir l'accés a una renda d'inclusió a les persones joves de més de 16 anys amb persones a càrrec	DG Inclusió Social				✕
2	2	Garantir l'accés a una renda d'inclusió a la població jove de més de 18 anys que hagen tingut un treball remunerat d'almenys un any	DG Inclusió Social				✕
3	3	Garantir l'accés a una renda d'inclusió generalitzada a les persones joves de més de 25 anys	DG Inclusió Social				✕
4	4	Garantir l'accés a una renda d'inclusió a les persones joves ex tutelades	DG Inclusió Social				✕
5	5	Dissenyar un itinerari d'inserció sociolaboral amb perspectiva jove, formant en aquest sentit als i les professionals de joventut	DG Inclusió Social				✕
6	6	Difondre els drets de les persones joves a la renda valenciana d'inclusió	DG Inclusió Social				✕
7	7	Facilitar l'accés a la renda valenciana d'inclusió a les persones joves migrats, garantint-la només havent residit al territori autonòmic cinc anys dels últims deu, a través de la Xarxa PANGEA i els CEVEX	DG Inclusió Social				✕
8	8	Donar suport a la reinserció social de la població jove reclusa i ex-reclusa a través del CIJ'S ubicat en l'establiment penitenciari de València	IVAJ		80.000	80.000	✓
TOTAL				-	80.000	80.000	

Taula 10

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat							
ÀMBIT 1.2. ACCÉS NORMALITZAT ALS SERVEIS PÚBLICS: EDUCACIÓ							
Objectiu 1.2.1. Consolidar i millorar la inclusió equitativa de la població jove a l'educació obligatòria i al batxillerat							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☐ ✕ ☐ ✓ ☐ ○
				2019	2020	2021	
9	1	Estendre la Xarxa Llibres al batxillerat	DG de Política Educativa				✕
10	2	Estendre les beques transport al batxillerat	DG de Política Educativa				✓
11	3	Fomentar la inclusió del col·lectiu gitano mitjançant el programa Kumpanyia	DG d'Igualtat en la diversitat				✓
12	4	Crear una línia de subvencions per donar suport als programes de segona oportunitat en el marc del programa europeu de Garantia Juvenil	Conselleria d'Educació, Cultura i Esport				✕
13	5	Consolidar un sistema d'acompanyament i orientació durant tot el trànsit entre l'escola i l'ocupació que garantisca ofertes formatives i/o ocupacionals abans dels 3 mesos.	Conselleria d'Educació, Cultura i Esport				○
TOTAL				-	-	-	

Taula 11

Aclariments

Mesura 1

Aquesta mesura no s'ha desenvolupat atès que actualment s'estan focalitzant esforços en estendre la digitalització a tots els nivells educatius dels centres escolars

Mesura 2

La major part de l'alumnat de Batxillerat que ho sol·licita ja fa ús del servei de transport escolar com a alumnat autoritzat. No obstant, s'està treballant en l'actualització de la normativa per tal d'estendre el dret de beneficiari d'ajudes de transport a tot l'alumnat, per defecte

Mesura 3

L'organisme impulsor d'aquesta mesura era la DG de Política Educativa, però en les informacions d'execució facilitades, apunten que correspon realment a la DG d'Igualtat en la diversitat. Senyalem aquesta mesura com a executada per l'existència efectiva del programa Kumpanyia.

Mesures 4 i 5

L'organisme impulsor d'aquestes mesures era Labora, però en les informacions d'execució facilitades, apunten que corresponen realment a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat						
ÀMBIT 1.2. ACCÉS NORMALITZAT ALS SERVEIS PÚBLICS: EDUCACIÓ						
Objectiu 1.2.2. Generar teixit comunitari juvenil als espais educatius						
N.	Mesura	Impulsor	Any			✕ ✓ ○
			2019	2020	2021	
14	1	Establir un protocol per facilitar l'ús dels espais dels centres educatius en l'horari extraescolar a les associacions juvenils				✓
15	2	Aprovar una instrucció entre la Conselleria competent en Educació i l'IVAJ que permeta la participació en els centres educatius dels tècnics de joventut de la Xarxa Jove en el desenvolupament de les matèries transversals.				✓
16	3	Incloure les propostes de l'associacionisme juvenil en la Motxilla Cultural				✕
TOTAL			-	-	-	

Taula 12

Aclariments

Mesura 1

S'ha regulat en l'article 74 del Decret 253/2019 de 29 de novembre (ROF Educació Infantil i Primària) i Article 89 252/2019, de 29 de novembre (ROF ESO, Batxillerat i FP)

Mesura 2.

RESOLUCIÓ de 10 de desembre de 2020, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual s'aproven les instruccions per a la participació del personal extern i dels agents comunitaris en els centres docents de titularitat de la Generalitat Valenciana (DOGV núm. 8975 de 15/12/2020)

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat							
ÀMBIT 1.2. ACCÉS NORMALITZAT ALS SERVEIS PÚBLICS: EDUCACIÓ							
Objectiu 1.2.3. Millorar la inclusió de la població jove a la formació professional i universitària							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☐ ☒ ☐
				2019	2020	2021	
17	1	Desenvolupar una xarxa per a garantir l'accés al material educatiu a la formació professional	DG Formació Professional Ensenyament Règim Especial				✘
18	2	Establir ajudes al transport per a la formació professional	DG Formació Professional Ensenyament Règim Especial				✘
19	3	Estendre progressivament el programa JOOP als municipis de tot el territori fins augmentar en un 100% el nombre de joopers	IVAJ	1.834.874	1.834.874	2.061.033	✓
20	4	Blindar les beques universitàries perquè no disminuisquen i augmentar el seu finançament, com a mínim, el percentatge que augmente el pressupost destinat a l'educació universitària	DG Universitat, Investigació i Ciència				✓
21	5	Blindar les beques salari perquè no disminuisquen i augmentar el seu finançament, com a mínim, el percentatge que augmente el pressupost destinat a l'educació universitària	DG Universitat, Investigació i Ciència				✓
22	6	Generar, junt amb el Consell Valencià de la Joventut, un programa sobre convivència escolar i formar a l'AlumnatActiu en el mateix	IVAJ				✓
23	7	Millorar la formació i l'ocupabilitat del personal tècnic i de gestió de la R+D+I a través de la seua contractació laboral per entitats públiques d'investigació, en el marc del Sistema Nacional de Garantia Juvenil i cofinançades pel Fons Social Europeu i la Iniciativa d'Ocupació Juvenil	DG de ciència i investigació	1.287.684	1.115.260	419.955	✓
24	8	Subvencions per a la contractació de personal investigador de caràcter predoctoral durant 48 mesos perquè els joves obtinguen el títol de doctor	DG de ciència i investigació	5.044.355	5.409.493	5.787.008	✓
25	9	Subvencions, fins a 9 mesos, per finançar estades de contractats predoctorals en centres d'investigació fora de la Comunitat Valenciana	DG de ciència i investigació	282.605	209.745	346.718	✓
26	10	Realitzar estudis i recomanacions sobre el bon ús de les TIC entre la població jove	DG Lluita contra la Bretxa Digital		30.000	30.000	✓
27	11	Realitzar estudis i recomanacions sobre l'augment de la presència de les joves en les carreres STEM (Bretxa digital de gènere)	DG Lluita contra la Bretxa Digital		30.000	30.000	✓
28	12	Accions de sensibilització sobre l'augment de la presència de les joves en les carreres STEM (Bretxa digital de gènere)	DG Lluita contra la Bretxa Digital		1.500	1.500	✓
29	13	Campanya d'alfabetització per a joves adolescents "Ser un bon tripulant" per fer un bon ús de les xarxes socials	DG Lluita contra la Bretxa Digital				✓
TOTAL				8.449.518	8.600.872	8.676.214	

Aclariments

Mesura 3

El nombre d'usuaris del programa JOOP creix en un 20,43% entre 2019 i 2021. La distribució entre províncies és irregular. L'anotem com a mesura assolida perquè s'observa un creixement continuat. Es poden consultar les estadístiques concretes en l'apartat *Acció IVAJ*.

Mesura 4

Davant la persistència de la situació de pandèmia, s'ha mantingut la flexibilització dels requisits acadèmics establerts per a la convocatòria 20/21. Això suposa una rebaixa del 5% del percentatge de crèdits que han de superar-se respecte a la convocatòria anterior. S'espera un increment del nombre d'estudiants beneficiaris i satisfer l'objectiu de no excloure a aquells que pogueren veure's afectats d'una manera o una altra pel context actual. Així mateix s'ha acordat un increment de la dotació de les beques per a cobrir la previsió de l'augment de la demanda, que s'aplicarà a partir de 2022.

Mesura 5

A fi d'augmentar el nombre de persones beneficiàries d'aquestes beques s'han modificat les bases, de manera que puguen rebre-les els estudiants que cursen qualsevol curs acadèmic igual que els estudiants de màsters habilitats. També es presta especial atenció tant al col·lectiu de víctimes de violència de gènere, a l'estudiantat afectat de discapacitat física, psíquica o sensorial, i a les persones beneficiàries de protecció internacional. Davant la persistència de la situació de pandèmia, s'ha mantingut la flexibilització dels requisits acadèmics establerts per a la convocatòria 20/21.

Mesura 6

El programa *Corresponsals* de l'IVAJ incideix obertament en els objectius d'aquesta mesura, i també ho fa el programa *Joves en marxa* del CVJ. Entenem, per tant, que la mesura s'ha acomplert, tot i que a través de programes amb una altra denominació. En la revisió de l'EVJ, caldria substituir aquesta mesura per les dues especificades. No es fa constar dotació econòmica perquè no es disposa de partida específica.

Mesures 7, 8 i 9

Aquestes tres mesures no estaven previstes en la planificació inicial de l'EVJ i s'hi incorporen posteriorment, a proposta de la DG impulsora.

Mesures 10, 11, 12 i 13

Aquestes tres mesures es van posar en marxa de manera excepcional a causa de l'impacte del COVID.

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat						
ÀMBIT 1.2. ACCÉS NORMALITZAT ALS SERVEIS PÚBLICS: EDUCACIÓ						
Objectiu 1.2.4. Millorar la inclusió educativa de la població jove en risc d'exclusió social						
N.	Mesura	Impulsor	Any			✘ ✓ ○
			2019	2020	2021	
30	1	Informar sobre la possibilitat de terminar l'ESO a partir de la Formació Professional Bàsica				✘
31	2	Estendre el Programa Jove Oportunitat als barris amb on resideix població en risc d'exclusió social	1.834.874	1.834.874	2.061.033	✓
32	3	Realitzar tallers per a la joventut en risc d'exclusió en col·laboració amb les entitats sobre la Formació Professional i la Formació Dual	14.240	7.300	16.820	✓
33	4	Programes de foment de l'ocupació jove: contractació i adquisició d'experiència en ajuntaments i incentivació de la contractació en empreses				✓
34	5	Foment de la creació d'empreses (autònoms)				✓
35	6	Programes d'orientació en recerca d'ocupació (equips recerca d'ocupació) i de foment de l'ocupació autònoma				?
36	7	Programa INTEGRAM d'orientació, formació i inclusió per a entitats sense ànim de lucre				?
TOTAL			1.849.114	1.842.174	2.077.853	

Taula 14

Aclariments**Mesura 2**

El programa s'adreça a ens locals en general. Només en les grans ciutats (Alacant i València) s'ha actuat en barris amb més dificultats.

Mesura 3

Es relaciona aquesta mesura amb el programa mixt d'ocupació i formació Escoles d'Ocupació Et For-mem, destinat a persones amb dificultats d'inserció laboral o pertanyents a col·lectius vulnerables. Entre

els col·lectius als quals es destina aquest programa es troben les persones joves, en concret joves entre 16 i 18 anys en situació de guarda o tutela per la Generalitat i joves, entre 18 i 24 anys, que hagen estat subjectes al sistema de protecció de menors o al sistema judicial de reeducació, en algun període dels tres anys anteriors a la majoria d'edat. Indiquem les quantitats totals destinades a aquest programa, com que no resulta possible el seu desglossament en relació al col·lectiu atès.

Mesura 5 i 6

Aquests programes, tot i que atenen joves, no s'hi adrecen en exclusiva

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat							
ÀMBIT 1.3. ACCÉS NORMALITZAT ALS SERVEIS PÚBLICS: SANITAT							
Objectiu 1.3.1. Millorar la inclusió de la població jove al sistema sanitari							
N.	Mesura		Impulsor	Any			✘ ✓ ○
				2019	2020	2021	
37	1	Garantir l'accés universal a la sanitat pública, sense excloure als que resideixen 90 dies a l'estranger	DG d'Assistència Sanitària				✓
38	2	Promoure una Aliança Jove per a la Salut amb l'objectiu de promoure hàbits de vida saludables entre la joventut valenciana en la qual es desenvolupen accions de sensibilització, formació de persones mediadores, estudis i seguiment de conductes cap a la salut en col·laboració amb el Consell Valencià de la Joventut i del teixit associatiu juvenil	DG de Salut Pública		2.000	4.000	✓
39	3	Reforçar els programes de promoció d'una sexualitat segura i en garanties per tal de previndre les ITS, VIH i els embarassos no desitjats, garantint l'accés a la informació, la formació i els recursos per a l'exercici d'una sexualitat plena i segura	DG de Salut Pública				✘
40	4	Assegurar i consolidar els programes de prevenció de les adicions i els consums de substàncies nocives des de la conscienciació dels efectes i la promoció d'un oci alternatiu	DG de Salut Pública				✘
41	5	Promoure accions de control i reparació dels efectes negatius de l'abús dels jocs d'atzar, apostes i TIC	DG de Salut Pública	170.309	140.500	135.380	✓
TOTAL				170.309	142.500	139.380	

Taula 15

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat							
ÀMBIT 1.3. ACCÉS NORMALITZAT ALS SERVEIS PÚBLICS: SANITAT							
Objectiu 1.3.2. Disminuir l'addicció al joc de la població jove							
N.	Mesura		Impulsor	Any			✘ ✓ ○
				2019	2020	2021	
42	1	Promoure accions preventives de sensibilització dels efectes negatius de l'abús dels jocs d'atzar, apostes i TIC	DG de Salut Pública				✓
43	2	Promoure accions de control i reparació dels efectes negatius de l'abús dels jocs d'atzar, apostes i TIC	DG d'Assistència Sanitària				✘
44	3	Prohibir els establiments dedicats al joc a menys de 150 metres dels centres educatius	DG de Tributs i Joc				✘
TOTAL				-	-	-	

Taula 16

Aclariments

Mesura 1

Malgrat que aquestes activitats es realitzen a través de les Unitats de Prevenció Comunitària de Conductes Adictives de competència municipal, és impossible determinar la quantitat destinada a aquesta finalitat, ja que els ajuntaments reben subvenció de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública en concepte de despesa de personal i manteniment genèrics, no per accions concretes.

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat							
ÀMBIT 1.4. ACCÉS NORMALITZAT ALS SERVEIS PÚBLICS: HABITATGE							
Objectiu 1.4.1. Millorar l'accés de la població jove a l'habitatge							
N.	Mesura	Impulsor	Any			☐ ✘ ☒ ✓ ☐ ○	
			2019	2020	2021		
45	1	Complementar la renda valenciana d'inclusió un 25% addicional per a habitatge i drets energètic	DG d'Inclusió Social				✘
46	2	Establir una línia específica d'ajudes al lloguer per a població jove	DG Habitatge, Rehabilitació i Regeneració Urbana				✓
47	3	Establir línies de finançament per a la creació de cooperatives d'habitatge i cohabitatge per a població jove	DG Habitatge, Rehabilitació i Regeneració Urbana			30.000	✓
48	4	Desenvolupar convenis amb empreses asseguradores per a oferir assegurances de lloguer que eliminen les fiances i assegurances que s'imposen a les persones joves, com a barreres d'accés a l'habitatge.	DG Habitatge, Rehabilitació i Regeneració Urbana				✘
49	5	Increment de la xarxa d'emancipació per a joves ex tutelades	DG d'Inclusió Social				✘
50	6	Incrementar el parc públic d'habitatge, amb reserva específica per a habitatge jove, i incorporant l'habitatge jove temporal.	DG Habitatge, Rehabilitació i Regeneració Urbana				✓
TOTAL				-	-	30.000	

Taula 17

Aclariments

Mesura 2

Malgrat que no s'ha rebut informació concreta ni dotació econòmica sobre la mesura, és públic i notori que s'ha dut a terme durant els tres anys previstos (2019, 2020 i 2021). Es pot comprovar en el següent enllaç: <https://habitatge.gva.es/va/web/vivienda-y-calidad-en-la-edificacion/ajudes-al-lloguer-per-a-joves-2021>

Mesura 3

Des de 2021 la DG està treballant en col·laboració amb la Federació de Cooperatives d'Habitatge de la CV (FECovi) i l'Institut Universitari d'Investigació en Economia Social, Cooperativisme i Emprenedoria (IUDES-COOP) de la Universitat de València, en l'impuls de l'habitatge cooperatiu en el nostre territori. La dotació del conveni anual és de 30.000 €, i en el pressupost de 2022 consten 2M€ per col·laborar amb el Institut Valencià de Finances (IVF) en el finançament d'aquest tipus de projectes residencials col·laboratius i intergeneracionals. A més, està previst un nou concurs de cessió de sols públics i el desenvolupament de subvencions en el marc del nou Pla Estatal d'Habitatge 2022-2025 (pendent d'aprovació pel govern central).

Mesura 6

- Reactivació de promocions pròpies.
- Nova promoció pública d'habitatge protegit.
- Col·laboració públic-privada mitjançant la cessió de sòls per a la promoció, construcció, manteniment i gestió d'habitatge protegit a llarg termini.
- Adquisició d'habitatges (concurs, tanteig i retracte, compra directa per emergència)
- Impuls de la descentralització de les polítiques d'habitatges amb la col·laboració municipal.

Respecte a les adjudicacions del parc públic d'habitatge: les persones joves (menys de 35 anys) estan incloses com a col·lectiu preferent dins de les baremacions, amb 10 punts addicionals, junt amb les persones majors (més de 60 anys). A més s'impulsen promocions d'habitatges dirigides a la població jove, combinades amb experiències intergeneracionals i diversitat de perfils socioeconòmics.

En 2022 treballarem diferents projectes pilots en el marc dels Pressupostos participatius de la GVA, amb l'objectiu de crear parc públic d'habitatge en petits municipis i en risc de despoblament, amb una dotació de 3,5 M€ per a l'adquisició d'habitatge públic.

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat							
ÀMBIT 1.5. ACCÉS NORMALITZAT ALS SERVEIS PÚBLICS: MOBILITAT							
Objectiu 1.5.1. Millorar l'accessibilitat dels joves al transport							
N.	Mesura		Impulsor	Any			✘ ✓ ○
				2019	2020	2021	
51	1	Facilitar a la població jove usuària del Carnet Jove el transport públic per mitjà de descomptes	IVAJ / DG Obres Púb. Transport i Mobilitat	558.888	430.762	397.864	✓
52	2	Desenvolupar un abonament jove il·limitat que incloga tot el transport públic de l'àmbit competencial autonòmic per a la població jove que done el carnet jove fins als 25 anys, amb un cost mensual de 36 euros	DG d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat				○

53	3	La Generalitat coordinarà i estudiarà incloure tots els serveis de transport col·lectiu del territori d'altres entitats i els anirà incorporant a l'abonament jove	DG d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat				○
54	4	Es crearà una comissió de seguiment de l'abonament jove, que comptarà amb el CVJ, i que es reunirà, almenys, una vegada al semestre on s'estudiaran altres mesures per afavorir la mobilitat autònoma i independent de les persones joves	DG d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat				✘
55	5	Accions de sensibilització sobre la violència de gènere en el transport públic per a erradicar comportaments masclistes com el manspreading i altres comportaments de violència sobre les dones	DG d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat				✓
56	6	Desenvolupar programes de transport públic basats en les TIC que permeten una gestió més eficient del transport, promovent iniciatives com la concentració del transport sota demanda	DG d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat				✘
57	7	Promoure programes de transport públic nocturn no solament en les ciutats, sinó entre els municipis adjacents que concentren les alternatives d'oci, perquè hi haja una opció de mobilitat segura que permeta accedir a l'oci de les persones joves en els entorns rurals	DG d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat				○
TOTAL				558.888	430.762	397.864	

Aclariments

Taula 18

Mesura 3

Tot i que aquesta mesura no es d'aplicació encara durant el període avaluat, a hores d'ara ja s'ha decidit i planejat que Rodalies Renfe s'incorpora al sistema integrat de transport metropolità de València a finals de 2022. Això permetrà, entre d'altres, fer efectiva aquesta mesura.

Mesura 5

El 2021 es crear el bonus violeta, de caràcter gratuït, para a totes les dones víctimes de violència de gènere i els seus fills o filles. El cost estimat per al col·lectiu de dones dintre de la franja d'edat jove és de 65.000 euros anuals, que s'apliquen a partir de 2022.

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat							
ÀMBIT 1.5. ACCÉS NORMALITZAT ALS SERVEIS PÚBLICS: MOBILITAT							
Objectiu 1.5.2. Augmentar l'ús del transport sostenible							
N.	Mesura		Impulsor	Any			✘ ✓ ○
				2019	2020	2021	
58	1	Promoció del transport actiu entre la població jove	DG Obres Púb. Transport i Mobilitat				✘
59	2	Campanya de la setmana de la mobilitat implicant als centres educatius	DG Obres Púb. Transport i Mobilitat				✘
TOTAL				-	-	-	

Taula 19

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat**ÀMBIT 1.6. ACCÉS NORMALITZAT ALS SERVEIS PÚBLICS: CULTURA****Objectiu 1.6.1. Augmentar l'accés a la cultura de la població jove**

N.	Mesura	Impulsor	Any			✘ ✓ ○
			2019	2020	2021	
60	1	Establir un bo cultural per valor de 120 euros per als i les joves quan compleixen 18 anys				✘
61	2	Consolidar el Carnet Jove com una eina d'accés a la cultura amb uns preus joves amb un descompte de, almenys, el 50% del preu normal als espais de la Generalitat i fent una campanya per establir acords amb entitats públiques i privades per augmentar els avantatges.				✓
62	3	Desenvolupar campanyes de promoció de la lectura en valencià				
63	4	Desenvolupament d'espais de creació cultural i artística, accessibles i degudament equipats, així com l'optimització dels ja existents, impulsant una xarxa de creació cultural jove		2.000.000	2.000.000	✓
64	5	Promoure la participació juvenil en la definició de l'estratègia, l'agenda i la promoció cultural de la GVA, fent servir al Consell Valencià de la Joventut com a interlocutor				✘
65	6	Realització d'estudis sobre els hàbits i usos culturals de la joventut			100.000	✓
66	7	Oferir cursos gratuïts per a aprendre valencià i conèixer la cultura valenciana, dirigits a la població jove immigrant				✘
67	8	Fer participar a les persones joves de l'elaboració de les polítiques i agendes culturals dels municipis, mitjançant els Consells Locals, els Fòrums Joves i subvencions	104.000	104.000	104.000	✓
68	9	Convocar premis a la creació artística, científica i tècnica de població jove	44.000		1.000	✓
69	10	Contribuir al finançament de despeses dels programes que el Consorci de Museus dirigeix als grups de treball població jove sobre creació artística i a l'allotjament i mantenció en instal·lacions de l'IVAJ	17.500	7.752		✓
70	11	Millorar l'accés de la població jove al programa Cultura Resident, ja siga amb la creació d'una residència de creació jove o mitjançant quotes per a població jove				✘
TOTAL			61.500	2.007.752	2.101.000	

Aclariments

Mesura 2

Han signat o renovat compromís d'adhesió a la Xarxa Carnet Jove i, per tant, fan descomptes a les persones titulars d'aquesta credencial, en el preu de les entrades l'Institut Valencià de Cultura (2019), l'Associació Valenciana d'Empresaris de Cinema (2019), l'Iber-Museu de los soldaditos de plomo (2021), Sala Rus-safa (2021), Teatres Micalet, Olympia i Talia (2021) i els auditoris de Catarroja, Torrent i La Vall d'Uixó (2021).

Mesura 8

El compliment d'aquesta mesura depèn de diverses actuacions que en conjunt permeten assolir el seu objectiu. El personal tècnic de joventut de la Xarxa Jove, la contractació del qual es finança amb subvencions de l'IVAJ, té entre les seues funcions la d'organitzar a cada municipi el que coneixem com a Fòrum Jove. A més, L'IVAJ subvenciona anualment els consells locals de joventut amb la partida econòmica que figura a la casella anual corresponent.

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat							
ÀMBIT 1.6. ACCÉS NORMALITZAT ALS SERVEIS PÚBLICS: CULTURA							
Objectiu 1.6.2. Desenvolupar espais de socialització per a la població jove							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☐ ✘ ☐ ✔ ☐ ○
				2019	2020	2021	
71	1	Promoure i facilitar estades i trobades d'entitats culturals i esportives	DG de Cultura i Patrimoni				✘
72	2	Acostar la cultura als pobles i els barris de les grans ciutats	DG de Cultura i Patrimoni				✘
73	3	Donar informació als festivals i trobades culturals amb presència física de l'IVAJ	DG de Cultura i Patrimoni				✘
74	4	Establir a l'app de l'IVAJ un apartat de cultura amb agenda mapificada d'actes i tots els avantatges per a joves a l'àmbit cultural	IVAJ				✘
TOTAL				-	-	-	

Taula 21

Aclariments

Mesura 4

Malgrat que no s'ha llançat l'app prevista en la mesura, el web de l'IVAJ i les xarxes socials publiquen periòdicament les activitats culturals que ofereixen descomptes a les persones titulars del carnet jove. A

més, tot i que encara no s'ha fet pública, ja s'ha creat i desenvolupat una app sobre oci educatiu amb agenda mapificada. La previsió és dissenyar i l'app de l'IVAJ, centrada en el Carnet Jove i integrar-hi l'app d'oci educatiu. Per tant, no donem la mesura com a realitzada, malgrat que s'ha avançat clarament en la direcció de posar-la en marxa.

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat							
ÀMBIT 1.7. POLÍTIQUES D'OCUPACIÓ I INSERCIÓ LABORAL							
Objectiu 1.7.1. Millorar l'ocupabilitat de la població jove							
N.	Mesura	Impulsor	Any			☒ ☒ ☐	
			2019	2020	2021		
75	1	Continuar facilitant la possibilitat d'adquirir experiència laboral al programa AVALEM	DG de Planificació i Serveis	55.874	17.105	45.334	☒
76	2	Projectes «T'Avalem», en desenvolupament del programa mixt d'ocupació-formació «Garantia Juvenil», mitjançant la realització de projectes de formació en alternança amb l'ocupació	DG de Planificació i Serveis			15.688	☒
77	3	Valorar les habilitats adquirides en l'educació no formal mitjançant el programa RECONOCE	DG de Planificació i Serveis				☒
78	4	Adaptar l'oferta formativa a les necessitats laborals de la població jove i de les empreses en el marc de la Comissió Tripartita del LABORA	DG de Planificació i Serveis				☒
79	5	Donar assessorament per al retorn dels valencians i valencianes joves migrades mitjançant un espai web específic de PANGEA	DG de Planificació i Serveis				☒
80	6	Millorar els serveis d'orientació del LABORA tot apostant per un model d'orientació especialitzat i d'atenció individual per al desenvolupament d'itineraris personalitzats	DG de Planificació i Serveis				☒
81	7	Incrementar la plantilla d'orientadors i orientadores laborals dels serveis d'ocupació, apostant per professionals amb especialització, i establir una ràtio de persones per orientador/a per tal que puguin fer una revisió i un seguiment de la seua emancipació	DG de Planificació i Serveis				☒
82	8	Afavorir la contractació jove mitjançant polítiques d'incentiu, ja siga per la via de les desgravacions, com per la via de les ajudes a la contractació. Però aquests contractes hauran d'estar sota un marc de contractació de qualitat, per a no afavorir l'abús dels contractes de pràctiques o formació ni dels contractes d'aprenentatge	DG de Planificació i Serveis	2.000	2.601	5.573	☒
83	9	Establir mecanismes amb els ajuntaments perquè els programes Avalem Joves i Jove Oportunitat n a la població en risc d'exclusió social	DG de Planificació i Serveis				☒

84	10	Incrementar la inspecció de treball, en l'àmbit autonòmic, a les plataformes d'economia col·laborativa per combatre els falsos i falses autònoms i la seua precarietat	DG de Planificació i Serveis				✘
85	11	Divulgar entre la joventut què és una iniciativa emprenedora i d'economia social mitjançant xarrades divulgatives (incidint en elements bàsics de les eines necessàries) o bé amb un tallerets formatius.	DG emprenedoria i cooperativisme	490.000	490.000	490.000	✓
86	12	Facilitar la participació de la joventut en iniciatives d'innovació social	DG emprenedoria i cooperativisme				○
87	13	Donar a conèixer entre la joventut què és l'emprenedoria verda.	DG emprenedoria i cooperativisme		110.000	525.000	✓
88	14	10. Promoure la participació de la joventut valenciana en el programa de mobilitat Eurodisea, potenciant les seues possibilitats laborals a la Comunitat Valenciana i a Europa.	DG de Fons Europeus	371.910	208.781	431.028	✓
89	15	11. Fer visibles i informar de les oportunitats que la Unió Europea i altres entitats supranacionals ofereixen a la joventut, com ara la garantia juvenil, l'ERASMUS, o el Cos Europeu de Solidaritat entre altres.	DG de Fons Europeus				✓
TOTAL				919.784	828.487	1.512.623	

Taula 22

Aclariments

Mesura 7

L'increment de la plantilla que es proposa en la mesura és estable, i en l'actualitat l'equip és de 240 persones.

Mesura 10

Campus de l'Emprenedoria Innovadora. Treballa en l'àmbit Universitari el foment de la cultura i les capacitats emprenedores. Abarca els següents àmbits.

- Aula Empren. Desenvolupament d'idees emprenedores en equips multidisciplinaris professor alumne.
- Gennera. Resolució de reptes d'empresa.
- UJIE. Projectes d'Emprenedoria internacionals.
- Start Up 5UCV. Concurs d'start UPS en l'àmbit universitari.
- Emprenedoria inclusiva.

Mesura 11

LLAMP TECH TRÀNSFER. Programa de transferència tecnològica que pretén introduir la innovació social dintre del procés de desenvolupament de la investigació, així com portar resultats d'innovació amb TRL'S al mercat, a través d'iniciatives emprenedores de triple impacte. A implantar a partir de 2022.

Mesura 13

En execució. És l'actuació en funcionament més antiga del Fons Social Europeu. Es troba cofinançada pel Programa Operatiu del FSE 2014-2020 de la Comunitat Valenciana.

Mesura 14

En execució. Es tracta d'integrar les diferents oportunitats europees i internacionals, oferint una informació més clara i dirigida a la joventut valenciana.

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat							
ÀMBIT 1.7. POLÍTIQUES D'OCUPACIÓ I INSERCIÓ LABORAL							
Objectiu 1.7.2. Millorar les condicions laborals de la població jove							
N.	Mesura		Impulsor	Any			✘ ✓ ○
				2019	2020	2021	
90	1	Campanya En Unió Mola Més	DG de Planificació i Serveis				✘
91	2	Donar formació en drets laborals en l'educació formal i no formal	DG de Planificació i Serveis				✘
92	3	Desenvolupar actuacions i plans per a lluitar contra la precarietat laboral i de les persones joves mitjançant la dignificació de les condicions laborals i la lluita contra la temporalitat, la subocupació i les i els falsos autònoms/es.	DG de Planificació i Serveis				✘
93	4	Mesura: BEQUES IVACE EXTERIOR. Convoca-tòries de duració i freqüència anual. 70 beques.	Inst. València Competitivitat Empresarial IVACE	1.382.220	787.462	1.838.000	✓
94	5	BECAS IVACE E+E. Convocatòries en cada exercici. 20 beques	Inst. València Competitivitat Empresarial IVACE	111.877	55.355	365.200	✓
95	6	BEQUES IVACE I+I, Internacionalització + innovació. Convocatòries de duració i freqüència anual. 40 beques.	Inst. València Competitivitat Empresarial IVACE				○
TOTAL				1.494.097	842.817	2.203.200	

Taula 23

Aclariments**Mesures 1 i 2**

Ambdues mesures s'incorporen a l'EVJ quan ja està en funcionament, i no formaven part de la planificació inicial.

Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat							
ÀMBIT 1.7. POLÍTIQUES D'OCUPACIÓ I INSERCIÓ LABORAL							
Objectiu 1.7.3. Fomentar la incorporació de les persones joves a l'activitat agrària							
N.	Mesura		Impulsor	Any			✘ ✓ ○
				2019	2020	2021	
96	1	Línia d'ajudes dirigida a persones joves dirigida a subvencionar la seua instal·lació en una explotació agrícola o ramadera	DG d'Agricultura, Ramaderia i Pesca	22.000.000		12.250.000	✓
97	2	Primar l'accés de la població jove a aquestes subvencions mitjançant una discriminació positiva en la puntuació d'accés a les ajudes de concurrència competitiva	DG d'Agricultura, Ramaderia i Pesca		30.000.000		✓
TOTAL				22.000.000	30.000.000	12.250.000	

Taula 24

Eix 2. Cohesió, socialització i àmbit relacional**ÀMBIT 2.1. FEMINISMES****Objectiu 2.1.1. Foment dels bons tractes i de les relacions personals sanes i igualitàries**

N.	Mesura	Impulsor	Any			✖ ✓ ○	
			2019	2020	2021		
98	1	Campanyes i sensibilització sobre els usos del temps	Inst. Valenciana de les Dones i per la igualtat de Gènere				✓
99	2	Formació i sensibilització en assetjament, pornomasclisme, noves masculinitats, empoderament i diversitats	Inst. Valenciana de les Dones i per la igualtat de Gènere				✓
100	3	Dissenyar materials didàctics i tecnològics vinculats a les noves masculinitats i de la cultura de la no violència	Inst. Valenciana de les Dones i per la igualtat de Gènere				✓
101	4	Protocol d'actuació i prevenció contra les agressions sexistes en espais públics d'oci nocturn que involucren a tots els agents: policia, servici civil, equips de salut, etc.	Institut Valenciana de les Dones i per la igualtat de Gènere				✓
102	5	Programa de suport als centres educatius i d'oci en el temps lliure per a formar i informar els responsables a l'hora de poder detectar, identificar i previndre situacions de discriminació i violència contra les dones	Institut Valenciana de les Dones i per la igualtat de Gènere				✓
103	6	Formar en coeducació a professorat de tots els nivells del sistema educatiu, als professionals de joventut i al voluntariat que treballa amb joves	Institut Valenciana de les Dones i per la igualtat de Gènere				✓
104	7	Visibilitzar i impulsar projectes que impliquen la participació de la dona com agent de canvi social	Inst. Valenciana de les Dones i per la igualtat de Gènere				✓
105	8	Promoure la realització de plans d'igualtat des de les entitats juvenils, amb la dotació de recursos humans i econòmics des de l'IVAJ per a realitzar-los	Institut Valenciana de les Dones i per la igualtat de Gènere				✓
106	9	Realitzar cursos de formació específica en lideratge dirigits a dones, per promoure la seua presència en òrgans de direcció i responsabilitat	Institut Valenciana de les Dones i per la igualtat de Gènere				✓
TOTAL				-	-	-	

Taula 25

Aclariments

Totes les mesures d'aquest objectiu s'executen amb normalitat, en el marc de l'activitat habitual de l'Institut Valenciana de les Dones i per la Igualtat de Gènere, però no tenen capacitat de desglossar-ne la despesa, que forma part del pressupost corrent de la DGOGS

Eix 2. Cohesió, socialització i àmbit relacional							
ÀMBIT 2.1. FEMINISMES							
Objectiu 2.1.2. Conscienciar les persones joves contra la violència de gènere i el masclisme							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☐ ☒ ☐
				2019	2020	2021	
107	1	Impulsar campanyes de sensibilització sobre la violència de gènere amb disseny universal dirigides a la població jove, incloent-hi a aquest col·lectiu en l'elaboració de la campanya	Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere				☒
108	2	Difusió de campanyes de sensibilització mitjançant la Xarxa Pública de Serveis d'Informació Juvenil i Xarxa Jove	Inst. Valencià Dones i per la igualtat de Gènere / IVAJ				☒
109	3	Programa Educant en Justícia Igualitària	Conselleria de Justícia				☒
110	4	Sensibilitzar a la població jove sobre la tracta de dones i xiquetes amb fins d'exploració sexual i posar en marxa campanyes dirigides als agressors	IVAJ				☒
111	5	Creació d'aplicacions mòbils perquè la població jove pugua reconèixer si les seues relacions són igualitàries i saludables o s'emmarquen en la violència. En aquest cas, indicar pautes de com actuar i a quins recursos poder recórrer	DG de l'Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere				☒
112	6	Impulsar un programa per a la intervenció i prevenció de la violència de gènere i masclista, dirigit a població adolescent i jove que acumule més factors de risc de ser víctimes o agressors de la parella.	DG de l'Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere				☒
113	7	Establir mecanismes per a l'apoderament de les joves en les entitats associatives i afavorir la seua participació en els òrgans de decisió	DG de Transparència i participació				☒
114	8	Foment de la implicació de la joventut en el procés de pressupostos participatius de la GVA	DG de Transparència i participació			40.000	☒
115	9	Foment de la participació juvenil en els assumptes públics	DG de Transparència i participació				☒
TOTAL				-	-	40.000	

Taula 26

Aclariments

Mesures 1, 5 i 6

Aquestes mesures s'executen amb normalitat, en el marc de l'activitat habitual de l'Institut Valencià de les Dones i per la Igualtat de Gènere, però no tenen capacitat de desglossar-ne la despesa, que forma part del pressupost corrent de la DGOGS.

Mesura 2

Aquesta mesura s'ha concreta en la campanya *No Em Toques el Whatsapp* (convocatòria anual de premis i exposició itinerant). A més, cada any es dona suport i es fa difusió, des de l'IVAJ, de les campanyes de l'Institut Valencià de les Dones.

Mesura 3

L'Institut València de les Dones i per la Igualtat de Gènere explica que aquesta mesura és competència de la Conselleria de Justícia i no es té notícia de la seua execució.

Mesura 8

Aquesta mesura no formava part de la planificació inicial de l'EVJ. Es tracta d'un conveni de col·laboració entre la Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica i el Consell Valencià de la Joventut, per a subvencionar activitats de participació de la joventut. Es realitzà el 2021 i es preveu la seua reedició el 2022.

Mesura 9

Aquesta mesura no formava part de la planificació inicial de l'EVJ. El *Portal GVA Participa* afavoreix i fomenta la participació juvenil en els assumptes públics a través de les iniciatives ciutadanes, presentació de propostes, debats o comentaris a avant-projectes legislatius. En tots els seus apartats la població jove pot participar partint dels mateixos drets que la població adulta i aportar la seua visió del tema a tractar o crear noves línies de debat.

Eix 2. Cohesió, socialització i àmbit relacional							
ÀMBIT 2.2. IGUALTAT DE TRACTE, NO DISCRIMINACIÓ I RECONeixEMENT DE LA DIVERSITAT							
Objectiu 2.2.1. Millorar la visió de les persones joves sobre si mateixes i cap a la resta de la societat							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☐ ☒ ☐
				2019	2020	2021	
116	1	Desenvolupar espais intergeneracionals	IVAJ				✘
117	2	Reforçar la imatge apoderada dels i les joves als mitjans de comunicació	IVAJ				✓
118	3	Celebració del Dia de la Joventut el 12 d'Agost	IVAJ				✓
119	4	Conveni amb el CVMC per millorar la visió de les persones joves sobre si mateixes i enfront la societat	IVAJ				✘
120	5	Donar coneixement els seus drets a la població jove	IVAJ				✓
121	6	Desenvolupar campanyes d'informació i sensibilització permanents i accessibles dirigides a adolescents perquè identifiquen la manifestació del fenomen violent.	DG de l'Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere				✓
122	7	Difondre, a través dels mitjans de comunicació, una campanya de conscienciació sobre la violència de gènere que fomenta l'anàlisi dels estereotips que contribueixen a la consolidació de comportaments violents. Amb missatges específics a les dones adolescents	DG de l'Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere				✓
123	8	Implementar el Programa valencià de protecció temporal de defensors i defensores dels drets humans	IVAJ		38.254	39.223	✓
TOTAL				-	38.254	39.223	

Aclariments

Mesura 2

Aquesta mesura no es concreta en una acció precisa sinó en un treball de fons que es desenvolupa quotidianament des de tots els espais de difusió de l'IVAJ, a través de publicacions, articles, entrevistes i campanyes vinculades a altres mesures. No compta amb partida pressupostària específica.

Mesura 3

Aquesta mesura es concreta en el suport a la campanya i celebració que anualment realitza el CVJ. En una actualització de l'EVJ, probablement convindria assignar aquesta mesura al propi CVJ o, com a mínim, en col·laboració entre l'IVAJ i el CVJ.

Mesura 5

L'execució d'aquesta mesura es concreta en l'assoliment d'un dels objectius del programa *M'importa*, que posa a disposició del personal tècnic de joventut un conjunt de recursos per treballar amb la gent jove. Molts d'ells tenen la finalitat de conscienciar les persones joves sobre els seus drets (*En Unió Mola Més, No Em Toques el Whatsapp, Participa, Consum Academy,...*)

Mesures 6 i 7

Aquestes mesures s'executen amb normalitat, en el marc de l'activitat habitual de l'Institut Valencià de les Dones i per la Igualtat de Gènere, però no tenen capacitat de desglossar-ne la despesa, que forma part del pressupost corrent de la DGOGS.

Mesura 8

Malgrat es va pressupostar 50.000 euros per a cadascun dels exercicis, l'any 2020 i a causa de la pandèmia, l'associació renuncia al pagament final. El 2021 només justifica l'import anotat.

Eix 2. Cohesió, socialització i àmbit relacional							
ÀMBIT 2.3. IGUALTAT EN LA DIVERSITAT							
Objectiu 2.3.1. Millorar la convivència i la integració de la població jove							
N.	Mesura		Impulsor	Any			✕ ✓ ○
				2019	2020	2021	
124	1	Estendre el programa Veu Gitana a tots els centres educatius i a l'educació no formal	Agència Val. d'Igualtat en la Diversitat				○
125	2	Estendre el programa Drets Amb Orgull a tots els centres educatius i a l'educació no formal	Agència Val. d'Igualtat en la Diversitat				○

126	3	Realitzar trobades interculturals entre col·lectius juvenils	Agència Val. d'Igualtat en la Diversitat				✘
127	4	Desenvolupar campanyes de sensibilització i formació dels corresponsals per combatre els discursos de l'odi i les fake news de les xarxes socials	Agència Val. d'Igualtat en la Diversitat / IVAJ				✓
128	5	Visibilització i sensibilització de les persones joves d'orígens i contextos culturals diversos	Agència Val. d'Igualtat en la Diversitat				✘
129	6	Desenvolupar campanyes de promoció de la participació del col·lectiu amb discapacitat a les associacions i de sensibilització de la joventut sobre la diversitat funcional i les actituds discriminatòries	Agència Val. d'Igualtat en la Diversitat / IVAJ				✓
130	7	Cursos de formació per a associacions per a establir protocols d'acollida de persones amb discapacitat	Agència Val. d'Igualtat en la Diversitat				✘
131	8	Promoure debats entre adolescents i joves amb relació a tots els tipus de diversitat funcional, utilitzant testimonis i <i>roll-playings</i> per a reflexionar sobre la seua invisibilització.	Agència Val. d'Igualtat en la Diversitat / IVAJ				✓
132	9	Elaborar materials didàctics per a l'àmbit educatiu en el temps lliure que incideixen en una prevenció i detecció de situacions de violència i discriminació per raons de diversitat funcional	Agència Val. d'Igualtat en la Diversitat / IVAJ				✘
133	10	Desenvolupar un programa de prevenció del ciber-assetjament escolar, mitjançant les xarxes socials	IVAJ / Educació				✘
134	11	Desenvolupar la figura del ciber corresponsal dins de la Xarxa Jove d'Informació Juvenil	IVAJ				✘
TOTAL				-	-	-	

Taula 28

Aclariments

Amb posterioritat a l'aprovació de l'EVJ, l'Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat s'ha transformat en la Direcció General d'Igualtat en la Diversitat. En l'actualització o revisió de l'EVJ, per tant caldrà incorporar el canvi institucional.

Mesura 4

Campanya **NO FAKE** en col·laboració amb l'Institut Balear de la Joventut, de l'Institut Portuguès do Deporto e da Juventude i d'ERYICA. Realitzada en novembre i desembre de 2020, amb mitjans propis.

Mesura 6

L'execució d'aquesta mesura s'ha concretat en la formació realitzada en col·laboració amb CERMI/ONCE i en el camp de voluntariat amb la Creu Roja. El col·lectiu, a més, disposa de veu en el Consell Rector, amb un lloc fixe en la seua composició.

Mesura 8

L'execució d'aquesta mesura s'ha concretat en la participació de persones amb diversitat funcional en taules rodones organitzades per a debatre sobre participació.

Eix 2. Cohesió, socialització i àmbit relacional							
ÀMBIT 2.4. PARTICIPACIÓ, CIUTADANIA I OCI EDUCATIU							
Objectiu 2.4.1. Augmentar la cultura participativa de la població jove							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☒ ☒ ☐
				2019	2020	2021	
135	1	Donar suport a consultes amb participació de joves des dels 16 anys	IVAJ				☒
136	2	Constituir el Consell Rector com a òrgan per a la codecisó de les polítiques de joventut	IVAJ				☒
137	3	Mantindre el suport amb subvencions a l'associacionisme juvenil, negociant el pressupost en el marc del pla d'associacionisme cada quatre anys de forma estable	IVAJ	461.427	494.527	441.381	☒
138	4	Formació i difusió del Govern Obert en la població juvenil	IVAJ				☒
139	5	Programa d'educació en participació per a tots els estudiants d'ESO	IVAJ				☒
140	6	Desenvolupar el Fòrum Jove com una eina de participació i diàleg entre les administracions públiques i les persones joves per a desenvolupar polítiques públiques territorials i sectorials	IVAJ				☒
141	7	Desenvolupar campanyes de foment del voluntariat	IVAJ			660	☒
142	8	Ampliar l'oferta de camps de voluntariat des dels 15 anys	IVAJ	219.155			☒
143	9	Connectar joves que busquen fer voluntariat via web i app	IVAJ				☒
144	10	Realitzar exposicions per a fomentar el voluntariat	IVAJ				☒
145	11	Establir mecanismes per apoderar la població jove a les entitats associatives i afavorir la seua participació als òrgans de decisió	IVAJ				☒
146	12	Realització de cursos sobre associacionisme dirigits a població jove en risc d'exclusió social	IVAJ				☒
147	13	Realització d'un encontre anual amb la participació de població jove d'entorns en risc d'exclusió social que puguen actuar com a referents i dinamitzar associacions juvenils	IVAJ				☒
148	14	Donar suport i realitzar accions que vagen destinades a augmentar la participació política, social i científica de la joventut en risc d'exclusió social	IVAJ				☒
149	15	Garantir recursos suficients perquè el Consell Valencià de la Joventut pugua desenvolupar la seua activitat	IVAJ	341.000	341.000	391.000	☒
150	16	Reforçar les vies de participació ciutadana en els processos de construcció dels Plans Territorials elaborant una guia que faça incidència en el paper dels consells locals i territorials de la joventut	IVAJ				☒
151	17	Obrir a la participació ciutadana l'elaboració dels pressupostos anuals de l'IVAJ buscant iniciatives com plataformes web que donen a conèixer el projecte	IVAJ				☐
TOTAL				1.021.582	835.527	833.041	

Aclariments

Mesura 3

Aquesta mesura es coordina el 2020 amb el Decret 148/2020, de 2 d'octubre, pel qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió directa de subvencions per la COVID-19 a associacions juvenils i entitats prestadores de serveis a la joventut, l'import total va ascendir a 500.000 €

Mesura 4

L'IVAJ no ha realitzat cap actuació concreta en aquest àmbit, però cal destacar la col·laboració entre la Direcció General de Participació i el CVJ, que s'ha ocupat d'aquesta qüestió atorgant una subvenció per fomentar els pressupostos participatius i per fer difusió del Govern Obert. En una revisió de l'EVJ, per tant, seria interessant considerar la possibilitat de reservar aquesta mesura per al CVJ o, com a mínim, a algun tipus de col·laboració entre l'IVAJ i el CVJ.

Mesura 5

De la mateixa manera que en la mesura anterior, l'IVAJ ha cedit el protagonisme al CVJ en aquesta qüestió, de manera que hem de senyalar que no s'ha realitzat segons la previsió. Però cal ressenyar que els programes del CVJ *Joves en marxa* (finançat per l'IRPF) i *Participa* (integrat al *M'importa*) han desenvolupat aquest àmbit de treball. Novament, per tant, es podria valorar en una revisió de l'EVJ que aquesta mesura quedés en mans del CVJ.

Mesura 6

S'han realitzat 182 Fòrums Joves en 42 municipis durant l'any 2021. Hi han participat 3.308 joves.

Mesura 7

S'han realitzat accions de divulgació i foment de la metodologia d'aprenentatge i servei i s'ha recolzat el projecte RECONEX com a mitjà d'acreditació de les habilitats adquirides mitjançant el voluntariat.

Mesura 8

El pressupost que consta és global, sense distingir per edats

Mesura 9

A través del web corporatiu <https://voluntariatjove.info/> es poden consultar les accions relatives al voluntariat.

Mesura 14

El director general de l'IVAJ ha participat en accions d'EAPN i de Jovesolides amb la finalitat de donar compliment a aquesta mesura.

Mesura 15

Inclou l'import de la mesura núm. 24 de l'objectiu 3.1.5

Mesura 16

A través del web corporatiu <https://xarxajove.info/> es pot accedir a diversos documents i guies per protocolitzar i acompanyar la celebració de fòrums joves.

Eix 2. Cohesió, socialització i àmbit relacional							
ÀMBIT 2.4. PARTICIPACIÓ, CIUTADANIA I OCI EDUCATIU							
Objectiu 2.4.2. Potenciar l'exercici d'activitats d'oci educatiu i facilitar-hi l'accés a tots els col·lectius							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☐ ☒ ☐
				2019	2020	2021	
152	1	Finançar activitats de voluntariat, oci educatiu i altres, destinades a població jove, organitzades pels ens locals	IVAJ		643.582	893.993	☒
153	2	Connectar joves que busquen activitats d'oci educatiu via web i app	IVAJ	110.700	14.804		☒
154	3	Implementar projectes d'oci educatiu per a la joventut en risc d'exclusió social	IVAJ				☒
155	4	Creació d'una taula permanent d'Oci Educatiu per al seu seguiment utilitzant el Grup d'Educació No Formal del Consell Valencià de la Joventut	IVAJ				☒
TOTAL				110.700	658.386	893.993	

Taula 30

Aclariments**Mesura 2**

A través del web corporatiu <https://ocieducatiu.info/> es pot fer seguiment de les propostes d'oci educatiu, amb app pròpia.

El pressupost que consta per a 2019 és la despesa total prevista per a intercanvis.

Mesura 3

L'execució d'aquesta mesura s'ha concreta en els camps de voluntariat desenvolupats amb la Creu Roja (Menudes Il·lusions i Diverteix-te). A més, l'IVAJ organitza camps de voluntariat amb menors tutelats en centres de menors.

Eix 2. Cohesió, socialització i àmbit relacional							
ÀMBIT 2.4. PARTICIPACIÓ, CIUTADANIA I OCI EDUCATIU							
Objectiu 2.4.3. Millorar els hàbits de la població jove en termes de vida saludable i benestar emocional							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☐ ☒ ☐
				2019	2020	2021	
156	1	Finançament d'espais públics dedicats a les activitats esportives	DG d'Esport				✘
157	2	Sessions de formació sobre consum de drogues als centres d'oci i informació juvenil	DG de Salut Pública				✓
158	3	Aprofitar el temps no acadèmic per treballar la promoció de la salut des dels programes de menjadors i les activitats extraescolars, donant informació nutricional	DG de Salut Pública				?
159	4	Incloure requisits sobre la promoció de l'alimentació saludable en les licitacions dels contractes dels menjadors escolars.	DG de Salut Pública	45.000	45.000	45.000	✓
160	5	Campanyes de sensibilització sobre trastorns de conducta alimentaria en adolescència i joventut (anorèxia, bulímia, obesitat, amb perspectiva de gènere)	DG de Salut Pública				?
161	6	Desenvolupar programes d'educació menstrual i reproductiva a les escoles	DG de Salut Pública				?
162	7	Promoure l'educació afectiva-sexual en l'àmbit de l'educació no formal a partir dels 12 anys	IVAJ			1.800	✓
163	8	Desenvolupar experiències formatives des de l'educació no formal per a col·lectius específics	IVAJ				✘
164	9	Realitzar campanyes d'informació i difusió sobre les alternatives d'oci i esport existents als barris on viu població en risc d'exclusió social	IVAJ				✘
165	10	Formació i sensibilització en prevenció del suïcidi des de les entitats d'educació no formal	DG de Salut Pública				✓
TOTAL				45.000	45.000	46.800	

Taula 31

Aclariments

Mesura 2

Com que aquestes activitats es realitzen a través de les Unitats de Prevenció Comunitària de Conductes Addictives, de competència municipal, és impossible determinar la quantitat destinada a aquesta finalitat, ja que els ajuntaments reben subvenció de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública en concepte de despesa de personal i manteniment genèrics, no per accions concretes.

Mesura 7

Programa d'educació afectiu sexual #AcihhaTema, debat setmanal en Twitch des de novembre de 2021.

Mesura 10

L'execució d'aquesta mesura s'ha concretat en la formació impartida el 2020 als *coach* del programa *JOOP*.

Eix 2. Cohesió, socialització i àmbit relacional**ÀMBIT 2.4. PARTICIPACIÓ, CIUTADANIA I OCI EDUCATIU****Objectiu 2.4.4. Fomentar els valors solidaris i de ciutadania global**

N.	Mesura		Impulsor	Any			☒ ☒ ☐
				2019	2020	2021	
166	1	Difondre el programa Erasmus+	IVAJ				☒
167	2	Afavorir Intercanvis entre escoles i instituts	IVAJ				☒
168	3	Realització de campaments per al foment dels llaços interculturals amb Iberoamèrica	IVAJ				☒
169	4	Finançar beques per a la realització de pràctiques en FAO i altres organismes internacionals	IVAJ				☒
170	5	Realitzar campaments al Sàhara	IVAJ				☒
171	6	Sensibilitzar als instituts i a l'educació no formal sobre drets humans	IVAJ				☒
172	7	Participar com a membre de la xarxa europea de centres d'informació juvenil ERYCA	IVAJ	4.385	4.429	4.473	☒
173	8	Campanyes de sensibilització sobre la Prevenció d'incendis forestals en escolars	DG Prevenció d'incendis forestals			17.741	☒
174	9	Subvencions de projectes de voluntariat mediambiental	DG Prevenció d'incendis forestals	600.000	600.000	600.000	☒
175	10	Exposició en préstec sobre Prevenció d'Incendis Stop al Foc	DG Prevenció d'incendis forestals	16.400	16.400		☒
176	11	Accions en matèria d'educació ambiental	DG Prevenció d'incendis forestals			13.128	☒
TOTAL				620.785	620.829	635.342	

Aclariments

Mesura 1

S'han realitzat diferents accions informatives (xarrades en centres educatius, col·laboracions amb ajuntaments, webinaris...) amb personal propi i sense cost addicional.

Mesura 2

Aquesta mesura no s'ha aplicat, però en la revisió de l'EVJ s'haurà de canviar l'agent impulsor perquè està relacionada amb el programa Erasmus+ Educació, que en cap cas no forma part de competències de l'IVAJ.

Mesura 5

Aquesta mesura es va realitzar el 2019, a través d'un conveni amb JARIT. La posterior arribada de la pandèmia en va dificultar la continuïtat.

Mesura 6

L'execució d'aquesta mesura s'ha concretat a través d'un conveni amb EAPN i el programa *M'Importa (Exili Il·lustrat, Amb les Refugiades, ...)*.

Mesura 8

No prevista inicialment en l'EVJ. En 2021 s'elabora la unitat didàctica sobre prevenció d'incendis forestals dirigida a la comunitat educativa.

En 2022 i 2023 es faran jornades als col·legis d'educació primària i secundària per a conscienciar i sensibilitzar a l'alumnat d'educació primària i secundària sobre prevenció d'incendis forestals i sobre el medi natural que ens envolta

Mesura 9

Convocatòria anual d'ajudes amb molta acceptació: 105 expedients a 2021 amb una ajuda màxima de 10.000 euros per expedient

Mesura 11

Es realitzen xarrades a urbanitzacions de municipis de la Comunitat Valenciana, amb la finalitat de conscienciar als habitants i de millorar la prevenció d'incendis forestals.

Al any 2021 es realitzaren 31 xarrades amb 360 assistents.

Eix 2. Cohesió, socialització i àmbit relacional							
ÀMBIT 2.4. PARTICIPACIÓ, CIUTADANIA I OCI EDUCATIU							
Objectiu 2.4.5. Impulsar l'esport com a eina de promoció de la salut							
N.	Mesura		Impulsor	Any			✖ ✓ ○
				2019	2020	2021	
177	1	Plans d'Especialització Esportiva – Xest	DG d'Esport	475.000	500.000	499.661	✓
178	2	Beques acadèmiques esportives per a esportistes d'elit de la Comunitat Valenciana	DG d'Esport	350.000	400.000	425.000	✓
179	3	Programa de Formació de L'Escola de l'Esport	DG d'Esport	38.000	38.000	29.600	✓
180	4	Jocs Esportius en edat escolar	DG d'Esport	1.300.000	1.400.000	1.130.656	✓
181	5	Campionat Autònom d'Esport Universitari- CADU	DG d'Esport	150.000	200.000	199.888	✓
182	6	Projectes d'Esport, Activitat Física i Salut-PEAFS en centres educatius	DG d'Esport	625.000	700.000	655.189	✓
183	7	Esport a l'Escola	DG d'Esport	400.000	500.000	490.000	✓
184	8	Pilota a l'Escola	DG d'Esport	200.000	225.000	250.000	✓
185	9	Aula Ciclista	DG d'Esport	135.000	200.000	250.000	✓
186	10	Campanya d'activitats nàutiques A la Mar	DG d'Esport	1.200.000	1.500.000	1.180.000	✓
187	11	Beques pràctiques professionals	DG d'Esport	148.000	152.000	135.000	✓
TOTAL				5.021.000	5.815.000	5.244.994	

Taula 33

Aclariments

Incorporem un objectiu no previst inicialment a l'EVJ a suggeriment de la DG d'Esports, per incloure les onze mesures que desenvolupen en relació amb la promoció inespecífica de l'esport entre la població jove com a eina de promoció de la salut.

Eix 2. Cohesió, socialització i àmbit relacional							
ÀMBIT 2.4. PARTICIPACIÓ, CIUTADANIA I OCI EDUCATIU							
Objectiu 2.4.5. Programar accions de formació mediambiental adreçades a joves i a professionals dedicats a l'oci educatiu i a l'animació sociocultural							
N.	Mesura		Impulsor	Any			✖ ✓ ○
				2019	2020	2021	
188	1	Preparació i impartició d'un programa formatiu dirigit a personal dels equipaments del IVAJ (direcció, administració, personal tècnic, personal de manteniment, etc.).	DG del canvi climàtic				✓
189	2	Preparació i impartició d'un programa formatiu dirigit a educadors i educadores socials i animadors i animadores juvenils.	DG del canvi climàtic				✓
190	3	Participació del Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana en les jornades i trobades organitzades per l'IVAJ	DG del canvi climàtic				✓
191	4	Incentivar activitats d'oci en entorns naturals i vinculades a la defensa de valors mediambientals.	DG del canvi climàtic				○
192	5	Sensibilitzar sobre la pluralitat d'entorns naturals que coexisteixen a la Comunitat Valenciana, tant per la diversitat de la seua orografia com pels diferents ecosistemes marins	DG del canvi climàtic				○
193	6	Promoure la participació de joves en projectes de voluntariat destinats a la preservació de l'entorn natural i a la prevenció d'incendis i el deteriorament del medi	DG del canvi climàtic				○
TOTAL				-	-	-	

Taula 34

Aclariments

Aquestes sis mesures es proposen durant 2021. Les tres primeres estan acordades per a ser executades durant 2022 i les altres tres no disposen encara de previsió.

Eix 2. Cohesió, socialització i àmbit relacional							
ÀMBIT 2.4. PARTICIPACIÓ, CIUTADANIA I OCI EDUCATIU							
Objectiu 2.4.6. Promoure la sostenibilitat a i des de les instal·lacions juvenils							
N.	Mesura		Impulsor	Any			✖ ✓ ○
				2019	2020	2021	
194	1	Preparació d'una guia amb recursos per a introduir millores en la gestió de les instal·lacions (aigua, energia, residus, alimentació, renaturalització d'espais i jardineria exteriors, etc.). Introducció progressiva de mesures de gestió per reduir l'empremta ecològica.	DG del canvi climàtic				✓
195	2	Disseny d'una campanya de comunicació adreçada a les persones usuàries dels albergs, per a millorar els seus comportaments ambientals en les activitats d'oci i turístiques.	DG del canvi climàtic				✓
196	3	Establiment i coordinació d'un sistema de seguiment i control de les millores als albergs de l'IVAJ.	DG del canvi climàtic				✓
197	4	Préstec de les exposicions itinerants del CEACV	DG del canvi climàtic				✓
TOTAL				-	-	-	

Taula 35

Aclariments

Aquestes quatre mesures es proposen durant 2021 i estan acordades per a ser executades durant 2022.

Eix 3. Equitat territorial							
ÀMBIT 3.1. XARXA JOVE I MUNICIPALISME							
Objectiu 3.1.1. Dotar de professionals de joventut tot el territori							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☐ ☒ ☐
				2019	2020	2021	
198	1	Pla de finançament amb municipis i mancomunitats subvencionant la contractació de 500 professionals de joventut en tot el territori	IVAJ	980.542	2.451.331	4.909.429	☒
199	2	Establir un itinerari formatiu per a professionals de joventut adaptat a la realitat actual, dignificant les seues condicions laborals i visualitzant la seua necessitat i importància	IVAJ			7.048	☒
200	3	Contribuir a les despeses de formació dels professionals de joventut de la Comunitat Valenciana	IVAJ		20.000	20.000	☒
201	4	Establir un conveni amb la Universitat de València per a desenvolupar la Càtedra de Polítiques de Joventut	IVAJ				☒
202	5	Finançar beques de formació en l'IVAJ per a titulats universitaris	IVAJ				☒
TOTAL				980.542	2.471.331	4.936.477	

Taula 36

Aclariments

Mesura 2

Es realitza a través del pla de formació de l'IVAJ

Mesura 3

Es realitza a través d'un conveni amb l'APJCV

Eix 3. Equitat territorial							
ÀMBIT 3.1. XARXA JOVE I MUNICIPALISME							
Objectiu 3.1.2. Coordinació de totes les intervencions en joventut al territori							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☐ ☒ ☐
				2019	2020	2021	
203	1	Crear la Comissió Interdepartamental de Joventut de la Generalitat Valenciana.	IVAJ				☒
204	2	Crear l'Observatori de la Joventut com espai de recollida, organització, tractament i difusió de les dades més significatives de la realitat jove valenciana.	IVAJ				☒
205	3	Consolidar el Pla Jove local i territorial com a instrument de la planificació territorial.	IVAJ				☒
206	4	Fomentar l'estudi i la investigació sobre la població jove amb premis i ajudes.	IVAJ				☒
207	5	Establir un marc de reflexió, divulgació i formació de la informació sobre la realitat jove concretat, almenys, en un pla de formació.	IVAJ			7.048	☒
208	6	Incorporar a les persones joves en la codecisió de les polítiques locals amb la realització de Fòrums Joves a escala local i donant suport als Consells de Joventut.	IVAJ				☒
209	7	Establir mecanismes de coordinació de les intervencions amb la població juvenil, tant entre les diverses àrees de les administracions responsables, com entre les diferents administracions i entre aquestes i la societat civil.	IVAJ				☒
210	8	Carnet Jove, més avantatges: carnet d'alberguista, transport i cultura.	IVAJ	814.475	547.045	520.129	☒
TOTAL				814.475	547.045	527.177	

Taula 37

Aclariments

Mesura 5

Es realitza a través del pla de formació de l'IVAJ

Mesura 4

Senyalem aquesta mesura com a realitzada, per be que els premis que hi van donar compliment només s'han convocat, de moment, una vegada, en l'any anterior a l'inici de l'EVJ, i es van atorgar ja com a part de la seua aplicació. Cal, per tant, recordar que se n'ha de reprendre la realització.

Mesura 6

S'han realitzat 182 Fòrums Joves en 42 municipis durant l'any 2021. Han participat 3.308 joves.

Mesura 7

Es tracta d'una mesura de definició molt general, i que donem per realitzada perquè la pròpia existència de l'EVJ, la Xarxa Jove o la Comissió Interdepartamental en són deutores, a més d'innombrables iniciatives desenvolupades de manera quotidiana per l'IVAJ, entre les quals destaquem la declaració d'oci educatiu impulsada el 2016, a la qual s'han anat sumant al llarg dels anys fins a 229 entitats locals.

Mesura 8

L'any 2020 (últim any amb dades definitives) el número de joves titulars de Carnet Jove ascendia a 218.930, amb un grau d'implantació del 25% a la Comunitat Valenciana. Els imports inclouen les xifres de la mesura 1 de l'objectiu 1.5.1 i de la mesura 18 de l'objectiu 3.1.4, a més la xifra corresponent a les despeses en activitats culturals és de 240.597 € en 2019, 101.293 € en 2020 i 107.275 € en 2021.

Eix 3. Equitat territorial							
ÀMBIT 3.1. XARXA JOVE I MUNICIPALISME							
Objectiu 3.1.3. Dotar d'una estructura d'espais per a joves a tot el territori							
N.		Mesura	Impulsor	Any			✕ ✓ ○
				2019	2020	2021	
211	1	Desenvolupar el Pla estratègic d'albergs perquè a tot el territori.	IVAJ				✓
212	2	Establir Centres d'Innovació Jove (networking, TIC...) distribuïts pel territori.	IVAJ				✕
213	3	Dotar de personal dinamitzador als albergs	IVAJ				✕
214	4	Establir Centres d'Emancipació comarcals amb serveis d'habitatge, ocupació, assessories...	IVAJ				✕
TOTAL				-	-	-	

Taula 38

Aclariments

Mesura 1

L'execució d'aquesta mesura es concreta en les obres generalitzades a la xarxa d'albergs de l'IVAJ per a millorar l'accessibilitat i sostenibilitat mediambiental, a més de la seua ampliació amb l'adquisició, el 2021, d'un nou equipament.

Mesura 4

L'IVAJ no ha desenvolupat aquesta mesura, no obstant, l'extensa xarxa de centres de LABORA ha incorporat orientadors específics en garantia juvenil i el departament d'habitatge ha format tècnics de joventut per tal que puguen acompanyar els i les joves en les gestions lligades a les ajudes per a l'habitatge. En la revisió de l'EVJ aquesta mesura es podria reassignar a aquestes àrees o, en tot cas, a un desenvolupament compartit entre elles i l'IVAJ.

Eix 3. Equitat territorial							
ÀMBIT 3.1. XARXA JOVE I MUNICIPALISME							
Objectiu 3.1.4. Desenvolupar una xarxa d'albergs juvenils sostenibles i inclusius							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☒ ☒ ☐
				2019	2020	2021	
215	1	Incentivar activitats en la natura i l'entorn més pròxims per a la població jove	IVAJ				☒
216	2	Realitzar tallers de formació ambiental per als grups que utilitzen les instal·lacions	IVAJ				☒
217	3	Editat una guia de bones pràctiques dels usuaris i usuàries dels albergs	IVAJ				☒
218	4	Fomentar i possibilitar el reciclatge	IVAJ				☒
219	5	Establir clàusules energètiques en la contractació	IVAJ				☒
220	6	Establir serveis de préstec de bicicletes, màquines de venda amb productes saludables i recàrrega solar de mòbils	IVAJ				☒
221	7	Elaborar fulls que informen sobre les possibilitats de la zona propera a l'alberg, col·laborant amb els centres de joventut de la zona	IVAJ				☒
222	8	Millorar l'eficiència de l'ús dels recursos reduint el consum energètic, reciclant, reutilitzant, establint sistemes de control de l'ús de l'aigua i els sobre costos	IVAJ				☒
223	9	Elaborar un segell de qualitat propi per als albergs	IVAJ				☒
224	10	Donar ofertes de temporada baixa i per proximitat per escoles i associacions del voltant	IVAJ				☒
225	11	Informar i promocionar els altres albergs en tots els albergs mitjançant ofertes especials d'interrail d'albergs i campanyes d'informació i promoció.	IVAJ				☒

226	12	Millorar l'accessibilitat dels albergs amb wifi, panells d'inclusió lingüística, formació en llengua de signes, per al personal i per les persones usuàries, i cuina amb atenció a la diversitat	IVAJ				✓
227	13	Establir un decàleg de convivència i respecte aconseguint que els albergs siguen espais lliures de violència masclista i de LGTBfòbia	IVAJ				✗
228	14	Habilitar espais de dinamització cultural als albergs per residències, trobades i assajos d'artistes, actuacions, exposicions, formacions especialitzades, etc.	IVAJ				✗
229	15	Habilitar sales als albergs per a treballar en grup amb possibilitat de fer videoconferències, gravacions, projeccions i edició 3D.	IVAJ				✓
230	16	Fer dels albergs una espais més inclusius, facilitant el voluntariat i l'atenció a grups en risc d'exclusió social	IVAJ				✓
231	17	Participar en la REAJ com a membre	IVAJ	9.075	9.075	9.075	✓
232	18	Afegir dins del Carnet Jove el carnet d'alberguista	IVAJ	14.990	14.990	14.990	✓
TOTAL				24.065	24.065	24.065	

Taula 39

Aclariments

Mesura 1

L'execució d'aquesta mesura s'ha concretat en l'organització, per part de l'IVAJ, de camps de voluntariat en entorns naturals. A més, el personal tècnic de la Xarxa Jove han promogut, des dels seus àmbits territorials, la realització d'aquest tipus d'activitats en entorns locals.

Mesura 4

S'han instal·lat panells informatius i recipients separats per a la recollida selectiva de residus i posterior reciclatge.

Mesura 9

Implantat a partir de 2021, en adoptar el segell de REAJ, xarxa a la qual pertany l'IVAJ. No té cost.

Mesura 15

En tots els albergs es disposa de sales amb projectors, a l'abast de tots els grups als qui interesse.

Mesura 16

Camps de voluntariat, treball amb menors de centres d'acollida de la DG d'Infància.

Eix 3. Equitat territorial							
ÀMBIT 3.1. XARXA JOVE I MUNICIPALISME							
Objectiu 3.1.5. Fomentar la participació i l'associacionisme juvenils							
N.	Mesura		Impulsor	Any			✖ ✔ ○
				2019	2020	2021	
233	1	Realitzar estudis d'impacte, necessitats i situació de l'associacionisme juvenil i presentar i difondre els resultats	IVAJ				✔
234	2	Desenvolupar campanyes de promoció del moviment associatiu juvenil i un premi per a la millor campanya de comunicació	IVAJ				✔
235	3	Fomentar la identificació del CVJ com a espai de referència del moviment associatiu juvenil	IVAJ				✔
236	4	Contribuir a la identificació dels Consells Locals i Territorials de Joventut com els espais de referència del moviment associatiu juvenil del seu àmbit	IVAJ				✔
237	5	Establir un pla de formació sobre metodologies per a incrementar i millorar la participació juvenil, amb una perspectiva inclusiva	IVAJ			7.048	✔
238	6	Implementar l'avaluació d'impacte de les associacions juvenils en l'àmbit municipal	IVAJ				✔
239	7	Desenvolupar un web d'associacionisme juvenil, en col·laboració amb el CVJ, donant-li els recursos perquè pugui dur-la a terme	IVAJ				✖
240	8	Desenvolupar un mapa de l'associacionisme juvenil	IVAJ				✖
241	9	Desenvolupar el Programa Alumnat Actiu amb formació i trobades per a joves actius als IES	IVAJ				✔
242	10	Elaborar de forma participada una nova Ordre de Bases de subvencions per entitats juvenils que actualitze els criteris a les noves realitats	IVAJ				✔
243	11	Establir un pla de formació a través de Cursos de Formació sobre millora del funcionament intern de les associacions juvenils	IVAJ			7.048	✔
244	12	Crear un servei d'assessorament i suport per a la recerca de projectes europeus per a associacions juvenils	IVAJ				✖
245	13	Acompanyar en la creació d'associacions i federacions juvenils	IVAJ				✖
246	14	Elaborar documentació de referència com guies de creació d'entitats juvenils o recopilacions normatives.	IVAJ				✖
247	15	Formar en Fòrums Joves al personal tècnic dels municipis i de les entitats	IVAJ				✔
248	16	Donar suport als Fòrums Joves a l'Ordre de Bases d'Oci Educatiu per ajuntaments i formar al personal tècnic dels municipis sobre els mateixos Fòrums Joves	IVAJ				✔
249	17	Desenvolupar una base de dades d'accions de voluntariat juvenil, ofertes per entitats, i de joves interessats	IVAJ				✔
250	18	Elaborar un Pla de Voluntariat Jove amb les entitats de voluntariat	IVAJ				✖
251	19	Desenvolupar un sistema d'acreditació de les habilitats adquirides al voluntariat amb el protagonisme de les mateixes entitats.	IVAJ				✔
252	20	Realitzar jornades de bones pràctiques en Participació Infantil	DG d'Atenció a la Infància i Adolescència			112.654	✔
TOTAL				-	-	119.702	

Aclariments

Mesura 1

L'execució d'aquesta mesura s'ha concretat des de l'OVJ, en col·laboració amb la FHS. <http://observatorijove.info/doc/ImpacteAssociacionsJuvencils2022.va.pdf>

Mesura 2

Aquesta mesura s'ha concretat en el suport a les campanyes del CVJ sobre el dia de la joventut, el dia del voluntariat, i les d'estiu.

Mesura 3

L'execució d'aquesta mesura s'ha concretat en la realització periòdica de reunions, la invitació a diversitat d'actes públics amb espai de protagonisme, en la interlocució (al costat de l'IVAJ) amb altres departaments del Govern, la presència a les seues activitats i obtenint l'exclusiva de l'expressió de l'opinió juvenil de la Comunitat en tot allò relacionat amb l'EVJ.

Mesures 5 i 11

Es realitzen a través del pla de formació de l'IVAJ. Malgrat que apareix en les caselles de les dues mesures, només la comptabilitzem una vegada.

Mesura 6

Malgrat que en la previsió temporal de l'EVJ no es preveia encara en aquest període l'aplicació de la mesura, s'ha iniciat ja amb el conveni firmat amb la Fundació Horta Sud, per diagnosticar l'impacte de l'associacionisme juvenil.

Mesura 9

Aquesta mesura s'ha aplicat sota la denominació del programa Corresponsals.

Mesura 10

La NOBA està en tramitació i han participat en la seua redacció tant el Consell Valencià de la Joventut com les entitats juvenils interessades, a través del corresponent tràmit d'informació pública.

Mesura 13

L'IVAJ no ha desenvolupat aquesta mesura. Tanmateix, es pot entendre que queda coberta amb la tasca

que realitza el CVJ, en donar suport a la creació d'entitats, consells locals i federacions. En la revisió de l'EVJ es podria contemplar assignar aquesta mesura al CVJ com a agent impulsor, en solitari, o be en col·laboració amb l'IVAJ.

Mesures 15 i 16

Es realitza el curs de 25 hores *Pla Jove: com fer els Fòrums Joves* del 13 de setembre al 10 d'octubre de 2021.

Mesura 17

Les accions de voluntariat es recullen i són consultables en el web corporatiu <https://voluntariatjove.info/>

Mesura 19

S'ha col·laborat amb l'entitat RECONeix per divulgar i animar les entitats que desenvolupen projectes de voluntariat amb joves a participar en el sistema d'acreditació d'habilitats adquirides mitjançant el voluntariat.

Mesura 20

Diverses jornades de participació infantil:

El 2021 es desenvolupa el curs "Participació infantil en el sistema de protecció" impulsat per el Col·legi d'Educadores i Educadors socials, i compta amb 36 persones professionals participants.

Curs "Els serveis socials d'atenció primària: Promoció de la participació infantil i adolescent des de l'àmbit local. Consells locals d'infància". Compta amb 20 hores de duració.

Es convoquen subvencions per a programes de promoció dels drets de la infància i l'adolescència, i de prevenció, protecció i inserció de per-sones menors d'edat en situació de risc o amb mesures jurídiques de protecció, per a l'exercici 2021.

Eix 3. Equitat territorial							
ÀMBIT 3.1. XARXA JOVE I MUNICIPALISME							
Objectiu 3.1.5. Fomentar la participació i l'associacionisme juvenils							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☒ ☒ ☐
				2019	2020	2021	
253	21	Donar subvencions a programes de foment de la participació infantil	D.G. d'Atenció a la Infància i Adolescència	277.371	279.881	832.397	☒
254	22	Realitzar i difondre el mapa de la Xarxa Valenciana d'Oci Educatiu, identificant els espais que serveixen per a l'aprenentatge de la participació.	IVAJ				☒

255	23	Elaboració i difusió als municipis dels recursos tècnics de foment de l'educació en la participació	IVAJ				✓
256	24	Dotar al CVJ amb els recursos necessaris perquè avalue periòdicament la situació de les associacions i l'impacte d'aquestes en els seus territoris i presente un informe	IVAJ				✓
257	25	Formació a tècnics municipals per a treballar en el moviment associatiu	IVAJ				✓
258	26	Garantir que les ajudes concedides a grups de persones joves, sense personalitat jurídica, no tinguen un impacte a la declaració d'IRPF de la persona que actue com a representant del col·lectiu, buscant un acord amb Hisenda per a tal fi	IVAJ				✓
259	27	Establir reunions de coordinació entre el CVJ i l'IVAJ amb una periodicitat mínima d'una al mes	IVAJ				✓
260	28	Facilitar l'accés als espais públics i equipaments per poder-hi dur a terme projectes	IVAJ				✓
261	29	Fomentar l'associacionisme finançant programes d'actuacions juvenils promoguts pels consells locals de joventut	IVAJ	49.348	77.264	72.084	✓
262	30	Promoure accions d'informació, sensibilització entre les administracions locals per fomentar el reconeixement institucional dels Consells Locals de la Joventut	IVAJ				✗
TOTAL				326.719	357.145	914.481	

Taula 41

Aclariments

Mesura 21

Subvenció dirigida a programes de promoció dels drets de la infància i de participació infantil. En la convocatòria 2019 s'hi van presentar 42 sol·licituds, en la de 2020 van ser 58 i el 2021 110.

Mesura 23

S'ha desplegat a partir de múltiples actuacions, com el pla de formació, el programa *M'importa...*

Mesura 29

En l'actualitat hi ha 17 Consells Locals de Joventut (CLJ) en la Comunitat Valenciana i respecte del finançament dels CLJ que inclou la línia nominativa del pressupost de l'IVAJ:

- en 2019 dels 16 CLJ, van signar conveni 9 i el van executar 8.
- en 2020 dels 14 CLJ, van signar i executar conveni 10.
- en 2021 dels 11 CLJ, van signar conveni 8 i el van executar 7.
- en 2022 figuren 14 CLJ en la línia.

Eix 3. Equitat territorial							
Objectiu 3.2.1. Mantindre i anar adaptant les activitats i serveis donats o finançats per l'IVAJ							
N.	Mesura		Impulsor	Any			✘ ✓ ○
				2019	2020	2021	
263	1	Mantindre una estructura de funcionament com a organisme Autònom de la Generalitat per poder fer i anar adaptant les activitats i serveis que es donen.	IVAJ				✓
264	2	Millorar els albergs de l'IVAJ	IVAJ				✓
265	3	Finançar equipaments TIC per als serveis d'informació juvenil	IVAJ				✘
TOTAL				-	-	-	

Taula 42

Eix 3. Equitat territorial							
Objectiu 3.3.1. Facilitar l'accés a les mateixes oportunitats a totes les persones joves del territori							
N.	Mesura		Impulsor	Any			✘ ✓ ○
				2019	2020	2021	
266	1	Garantir el dret a l'accés a internet reconeguda en la llei de polítiques integrals de joventut, estenent la cobertura de TIC i la xarxa de dades a tot el territori, consolidant una xarxa pública per a les persones joves des dels equipaments juvenils i els llocs públics	DGTI			93.000	✓
267	2	Celebrar una jornada anual de reflexió sobre les polítiques de joventut al món rural	IVAJ				✓
268	3	Prioritzar en subvencions el criteri de població de menys de 5.000 habitants	IVAJ				✓
269	4	Finançar l'estada de població jove en residències juvenils de l'IVAJ per a cursar els seus estudis	IVAJ				✓
TOTAL				-	-	93.000	

Taula 43

Aclariments

Mesura 1

Malgrat no estava prevista la seua aplicació fins a 2022, el 2021 s'activa l'expedient per licitar la implantació de wifi en nou albergs.

Mesura 2

La mesura s'ha concretat en els cursos Com dinamitzo el meu poble? (2019 i 2020) i en la Jornada Tècnica Joves rurals, fes i oci. Pràctiques i reptes en context de pandèmia, en el marc del conveni entre l'IVAJ i la UJI per aprofundir en la situació de la joventut rural valenciana.

Mesura 3

Tot i que aquesta mesura es desplega amb retard, durant 2021 s'acorda la previsió d'incloure-ho en la nova ordre de bases i convocatòria de programes per a 2022.

Mesura 4

Els preus que ofereix l'IVAJ són molt més barats que els de mercat.

Eix 4. Garanties d'eficàcia de l'Estratègia Valenciana de Joventut							
Objectiu 4.1. Millorar el coneixement de la joventut valenciana							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☐ ☒ ☐
				2019	2020	2021	
270	1	Fer un estudi de joventut amb un mínim de 2000 enquestes per tot el territori	IVAJ				☒
271	2	Presentació dels resultats de l'estudi per tot el territori	IVAJ				☒
272	3	Propiciar la realització d'anàlisis i estudis a partir de les dades recollides	IVAJ				☒
TOTAL				-	-	-	

Taula 44

Eix 4. Garanties d'eficàcia de l'Estratègia Valenciana de Joventut							
Objectiu 4.2. Assegurar la viabilitat de l'Estratègia							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☐ ☒ ☐
				2019	2020	2021	
273	1	Visualització del pressupost específic de l'IVAJ per als 5 anys. Revisable amb noves propostes	IVAJ				☒
274	2	Les altres direccions generals assumeixen la defensa dels compromisos de finançament i la possibilitat d'estudiar les noves propostes que apareguen	DG				☒
275	3	Creació de l'Oficina de l'EVJ per portar-la endavant	IVAJ				☒
TOTAL				-	-	-	

Taula 45

Aclariments

Mesura 2

Des del moment que entra en funcionament la Comissió Interdepartamental, podem donar per acomplerta aqueta mesura. Tanmateix, sembla clar que la seua formulació s'ha de revisar en una nova EVJ perquè no ofereix possibilitats objectives d'avaluació.

Eix 4. Garanties d'eficàcia de l'Estratègia Valenciana de Joventut							
Objectiu 4.3. Assegurar el seguiment i control de l'Estratègia							
N.	Mesura		Impulsor	Any			✘ ✓ ○
				2019	2020	2021	
276	1	Establir una comissió de seguiment de l'estratègia amb el Consell Valencià de la Joventut que es reunisca trimestralment	IVAJ				✓
277	2	Preparar un quadre de comandament amb les dades recollides per tot el personal tècnic de joventut del pla de municipalització	IVAJ		7.937		✓
278	3	El CVJ elaborarà un informe anual sobre l'EVJ que presentarà al Consell Rector	CVJ				✘
279	4	Desenvolupar el model d'avaluació de l'EVJ	IVAJ				✓
280	5	Difondre les principals conclusions del seguiment de l'Avaluació entre els agents implicats	IVAJ				✘
281	6	Desenvolupar el Mapa Valencià d'Equipaments i Serveis a la Joventut	IVAJ				✘
282	7	Desenvolupar el Mapa Valencià de Serveis Sectorials a la Joventut	IVAJ				✘
283	8	Desenvolupar el Mapa Professional de les Polítiques de Joventut	IVAJ				✓
284	9	Desenvolupar el Mapa Valencià de la Participació Juvenil	IVAJ				✘
TOTAL				-	7.937	-	

Taula 46

Aclariments

Mesura 2

Contracte menor CM-130-P-2020 per a definir les necessitats tecnològiques, les recomanacions per al disseny, implementació, gestió i manteniment d'una plataforma tecnològica de tractament de dades i gestió de processos, que puga ser utilitzada per l'IVAJ i per les entitats locals que integren la Xarxa Jove. A implementar per DGTIC.

Mesures 5, 6, 7, i 9

Malgrat que aquestes mesures no estan executades en el moment d'elaborar aquest document d'avaluació, l'encàrrec tècnic està aprovat i realitzat i en procés d'execució. El resultat d'aquestes mesures són productes del quadre de comandament aprovat en la mesura 2.

Mesura 8

L'IVAJ ha finançat un estudi per a la elaboració del primer cens de professionals de joventut de la Comunitat Valenciana, realitzat per l'APJCV.

Eix 4. Garanties d'eficàcia de l'Estratègia Valenciana de Joventut							
Objectiu 4.4. Assegurar la continuïtat de l'Estratègia							
N.	Mesura		Impulsor	Any			☐ ☒ ☐
				2019	2020	2021	
285	1	1. Difondre les conclusions de l'avaluació.	IVAJ				☒
286	2	2. Redactar una nova EVJ per al 2024 - 2028	IVAJ				☐
TOTAL				-	-	-	

Taula 47

Qüestions a tindre en compte

Revisades totes les taules, senyalem alguns aspectes que convé tindre en compte.

Alguna de les unitats tècniques que han facilitat les dades per a l'avaluació han indicat que determinades mesures que tenen assignades a l'EVJ afecten a continguts que no són de la seua competència i que corresponen a un altre departament. En aquests casos hem remarcat la casella en la que figura l'organisme impulsor amb fons groc, després d'efectuar-hi el canvi que ens han indicat. Aquestes incidències poden ser provocades per canvis sobrevinguts en les estructures i organigrames interns de les Conselleries o Departaments, de manera que serien inevitables. Existeix també la possibilitat que es tracte d'errors puntuals en la presentació de documents, eventualitat que entra dintre de totes les previsions possibles. Un organisme amb més rodatge i amb mecanismes de relació més contrastats possiblement minimitzaria aquestes possibilitats d'error, de manera que, a priori, sembla que l'única prevenció raonable seria donar continuïtat a la dinàmica de la comissió interdepartamental i incrementar, en la mesura del possible, la freqüència de les seues trobades de treball.

En molts casos les unitats tècniques impulsores de les mesures indiquen que la despesa econòmica efectuada per aplicar-les no es pot quantificar per raons diverses. En ocasions, perquè forma part de partides econòmiques més grosses que no es desglossen. En altres casos perquè són despeses destinades a subvencionar entitats locals per a la realització de múltiples serveis o activitats, entre els quals hi ha les que formen part de la mesura i, per tant, no poden saber amb precisió quina part s'hi ha destinat efectivament. En altres casos la mesura es troba inclosa en serveis que el departament destina a un segment

de població més ampli que el de la joventut i no recullen dades que desglossen el col·lectiu destinatari per edat. Aquestes dificultats, ben lògiques, ens indiquen que és difícil conèixer amb precisió quin és l'esforç que fa l'administració en termes de recursos per a la joventut, però també que es fa molt difícil valorar (o impossible, si no hi ha canvi de sistemes de gestió) si l'esforç es suficient per atendre les necessitats de les persones joves o, fins i tot, si la mesura necessita millores i correccions.

La informació que faciliten les diferents unitats tècniques implicades en l'execució de mesures no té cap contrast des de l'òptica de les polítiques de joventut, més enllà del que puga fer cada departament. És a dir, ningú valora si l'aplicació d'aquestes mesures és eficaç des del punt de vista de l'EVJ, expressat en els fonaments, criteris i principis consignats en el seu document de base. Recordem que una de les noves aportacions de l'EVJ era la voluntat d'aplicar allò que hem batejat com a *dret d'incidència*, i que expressa la possibilitat que les persones responsables de les polítiques de joventut suggereixen, a les responsables d'altres àmbits sectorials de les polítiques públiques, millores o canvis en les mesures que adrecen a la població jove, per tal que l'atenguen de manera més adequada. Sense el contrast de la informació facilitada per a l'avaluació de l'EVJ, la capacitat d'incidència queda reduïda a la mínima expressió. La incidència real i efectiva per a una millora continua de l'EVJ consistiria a que les informacions aportades es debaten en un espai interdepartamental, i s'arribe a conclusions conjuntes per a aplicar-les a l'annualitat, etapa o estratègia següent.

Poques unitats tècniques aporten dades concretes d'execució de les mesures. Un indicador essencial, lògicament, és la despesa econòmica, i hem pogut comprovar que, per raons diverses, són pocs els departaments que aporten aquesta dada, malgrat que en l'aprovació de l'EVJ es va incloure una previsió pressupostària. Però són pocs els casos en què es parla també d'altres indicadors (nombre de persones usuàries, participants o beneficiàries, ràtios, barems, percentatges....) per a cadascuna de les mesures. El document mare de l'EVJ no incorpora aquests indicadors, i deixa en la ma de cada departament, en les seues programacions anuals, que els pose de relleu. Podria ser interessant valorar si, en la descripció bàsica que es fa de cada mesura en l'EVJ, es podrien incloure dos o tres indicadors essencials, consensuats, que serien, a mig termini, els barems de seguiment de la seua evolució interanual.

Remarquem novament que el conjunt de consideracions que presentem ací permeten constatar, essencialment, que el model de gestió i avaluació de l'EVJ es troba en una fase inicial, i que les evidències que es recullen en aquest document han de ser, tal com estava previst, aportacions per a produir millores de manera progressiva en les següents etapes del projecte.

Valoracions

Valoracions

Una de les claus de l'EVJ és la voluntat d'integrar en el nucli de les seues decisions l'opinió i propostes de dos agents essencials per a les polítiques de joventut: les persones joves, destinatàries de les actuacions i raó de la seua existència, i el col·lectiu professional, mediador indispensable entre l'acció pública i la ciutadania. És per aquesta raó que es recull de manera detallada el parer d'ambdós agents, a partir dels mecanismes organitzatius de què disposen en l'actualitat.

Veurem, primer, quina valoració fan les persones joves dels tres primers anys d'execució de l'EVJ, a través del sistema participatiu que impulsa el Consell Valencià de la Joventut (CVJ), i ens aproparem després a l'opinió del col·lectiu professional, recollida per l'Associació de Professionals de Joventut de la Comunitat Valenciana (APJCV). Finalment, aprofitarem el coneixement de primera mà que tenen els i les professionals que integren la Xarxa Jove per a afegir una anàlisi detallada de l'aplicació de l'EVJ, que està en bona part a les seues mans.

Les persones joves organitzades (CVJ)

Observem en primer lloc l'activitat del CVJ pel que fa a la seua capacitat d'interlocució amb el Govern i altres organismes vinculats. Disposem de dades dels anys 2020 i 2021 perquè amb anterioritat a aquestes dates no se'n feia registre.

El CVJ com a interlocutor

L'any 2020 es normalitza la realització mensual de dues trobades amb l'IVAJ que podríem descriure, per simplificar, com a reunions de contingut polític (presidència del CVJ i direcció de l'IVAJ més altres representants) i de contingut tècnic (gerència del CVJ i responsables tècnics de l'IVAJ més altres representants). Malgrat aquesta divisió formal, els temes tractats en cadascuna de les reunions es mesclen i poden ser coincidents en la temàtica, per raons pràctiques i logístiques. En aquestes reunions es realitza seguiment general del desenvolupament de l'EVJ, es treballen acords per a desenvolupar accions conjuntes i es debat sobre mesures legislatives i normatives.

El CVJ participa mensualment també en les trobades del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana, en qualitat de membre permanent.

A banda d'aquestes trobades, de caràcter periòdic, es realitzen, amb una elevada freqüència, reunions amb diferents departaments del Govern per tractar aspectes de l'aplicació sectorial de l'EVJ o, en termes generals, per analitzar la situació de les persones joves en cadascun dels àmbits competencials afectats.

Cal remarcar que, en la majoria de casos, la interlocució és al màxim nivell, i a les reunions hi participen membres del Govern i titulars de secretaries autonòmiques i directocions generals. Veurem, a més, que es produeixen trobades amb el President de la Generalitat. En molts casos, les trobades, tot i que tenen un objecte sectorial, compten també amb la participació de la direcció de l'IVAJ i de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, la titular de la qual és, al mateix temps, vicepresidenta del Govern. Vegem-ne un registre, simplificat, facilitat pel CVJ, en les taules 48, 49 i 50.

Interlocució del CVJ amb l'administració – 2020 i 2021

N.	Data	Organisme	Objecte
1	23/01/2020	C. Agricultura	Presentació web albergs, refugis, campaments...
2	05/02/2020	C. Habitatge	Observatori emancipació i ajudes al lloguer
3	18/02/2020	C. Habitatge	Ajudes al lloguer
4	20/02/2020	C. Igualtat	Seguiments desplegament legislatiu joventut
5	03/03/2020	C. Habitatge	Ajudes a la rehabilitació en zones rurals et alt
6	10/03/2020	Diputats a Corts	Comissió Economia – La llei del joc
7	16/04/2020	C. Habitatge	Impacte pandèmia en emancipació i ajudes COVID
8	28/04/2020	C. Igualtat	Afectació als joves de la crisi COVID i línies d'ajut
9	03/06/2020	C. Agricultura	Llei canvi climàtic i transició ecològica
10	08/06/2020	SA Seguretat i em.	Contractació joves vigilància platges a l'estiu
11	19/06/2020	C. Economia	COVID i ocupació juvenil, plans d'ocupació et alt
12	01/07/2020	Grup parlamentari	Unides Podem - Contacte
13	02/07/2020	Diputats a Corts	Comissió reconstrucció – Joventut i crisi COVID
14	15/07/2020	Consell Rector	Constitució CR i comissió seguiment crisi COVID
15	22/07/2020	Inst. Val. Dones	Pacte Valencià contra la Violència de Gènere
16	29/07/2020	President Les Corts	Presentació de l'estudi de l'addicció al joc
17	05/08/2020	C. Habitatge	Presentació campanya <i>Mes de 12</i>
18	05/08/2020	C. Igualtat	Presentació campanya <i>Mes de 12</i>
19	06/08/2020	President GVA	Presentació campanya <i>Mes de 12</i>
20	06/08/2020	C. Igualtat	Nou SA d'Igualtat i Dia Int. de la joventut
21	12/08/2020	SA serveis socials	Presentació campanya <i>Mes de 12</i>
22	02/09/2020	SA Emer. climàtica	Impacte web cercador albergs, etc.
23	08/09/2020	Grup parlamentari	PSPV – Polítiques d'habitatge
24	14/09/2020	Grup parlamentari	PSPV – Propostes joventut debat política general
25	15/09/2020	Grup parlamentari	Compromís – Joventut debat política general
26	15/09/2020	Grup parlamentari	PPCV – Joventut debat política general
27	17/09/2020	Grup parlamentari	Ciutadans – Joventut debat política general
28	17/09/2020	Grup parlamentari	Unides Podem – Joventut debat política general
29	21/09/2020	Grup parlamentari	Compromís – Propostes jubilació
30	28/09/2020	SA Hisenda	Presentació estudi d'addició al joc
31	29/09/2020	C. Participació	Propostes mesures frenar crisi COVID en joves
32	05/10/2020	C. Agricultura	Signatura conveni desenvolupament web
33	06/10/2020	SA Cultura	Propostes mesures frenar crisi COVID en joves
34	06/10/2020	C. Igualtat	Valoració dia inter. Joventut i pressupost 2021
35	13/10/2020	Consell Rector	Aprovació pressupost 2021
36	20/10/2020	DG Bretxa Digital	Propostes mesures frenar crisi COVID en joves
37	20/10/2020	C. Igualtat	Revisió Pacte Val. contra la Violència de Gènere
38	22/10/2020	C. Participació	Pressupostos participatius GVA 2021
39	27/10/2020	C. Habitatge	Constitució Mesa de l'Habitatge
40	27/10/2020	President GVA	Aportacions CVJ a pressupostos GVA 2021
41	28/10/2020	SA Participació	Proposta per conveni pressupostos participatius
42	29/10/2020	SA Ocupació	Propostes mesures frenar crisi COVID en joves
43	03/11/2020	Grup parlamentari	PSPV – Propostes ocupació
44	04/11/2020	SA Promoció Inst.	Campanya conscienciació COVID en joves
45	09/11/2020	SA Participació	Proposta per conveni pressupostos participatius

Interlocució del CVJ amb l'administració – 2020 i 2021

N.	Data	Organisme	Objecte
46	06/11/2020	SA Promoció Inst.	Campanya conscienciació COVID en joves
47	10/11/2020	SA Promoció Inst.	Campanya conscienciació COVID en joves
48	11/11/2020	SA Promoció Inst.	Campanya conscienciació COVID en joves
49	19/11/2020	C. Participació	Constitució Consell de Participació Ciutadana
50	25/11/2020	Diputats a Corts	Comissió d'Igualtat – Llibre testimonis abusos
51	07/12/2020	President GVA	Roda prem. presentació campanya Comando Z
52	19/01/2021	IVAJ	Conveni IVAJ-CVJ i estat de l'EVJ
53	20/01/2021	C. Igualtat	Presentació nova comissió permanent
54	29/01/2021	DG Ocupació	Avaluació Pla Avalem Joves i redacció del nou
55	02/02/2021	IVAJ	Conveni consells de Castelló i Alacant i COVID
56	05/02/2021	Grup parlamentari	PPCV – Presentació nova Comissió Permanent
57	09/02/2021	IVAJ	Coordinació
58	10/02/2021	C. Part. Ciutadana	Reglament consell participació i habitatge
59	10/02/2021	CECV	Reunió ordinària
60	16/02/2021	P. Viol. Gènere	Comissió seguiment del pacte contra violència
61	16/02/2021	DG Participació	Conveni pressupostos participatius i joves
62	17/02/2021	Mesa Habitatge J.	Seguiment ajudes a l'habitatge
63	23/02/2021	IVAJ	Reunió ordinària
64	25/02/2021	DG Participació	Seguiment pressupostos participatius GVA
65	26/02/2021	Grup parlamentari	PSPV – Presentació Comissió Permanent
66	03/03/2021	C. Igualtat tracte	Seguiment de la comissió
67	03/03/2021	À punt	Conveni CVJ i À punt
68	30/03/2021	IVAJ	Reunió ordinària
69	08/04/2021	Grup Salut Mental	Afectació emocional i salut mental als joves
70	15/04/2021	C. Participació	Signatura conveni pressupostos participatius
71	19/04/2021	President GVA	Presentació Pla Ariadna
72	21/04/2021	C. Part. Ciutadana	Grups de treball pressupostos participatius
73	23/04/2021	Diputats a Corts	Participació a la Comissió d'Usos del Temps
74	27/04/2021	CECV	Reunió ordinària
75	28/04/2021	IVAJ	Presentació de l'estudi de joventut de l'IVAJ
76	28/04/2021	Consell Rector	Aprovació de comptes i reglament
77	03/05/2021	C. Participació	Seguiments conveni pressupostos participatius
78	04/05/2021	IVAJ	Reunió ordinària
79	05/05/2021	ConSORCI Museus	Campanya dia internacional dels museus
80	07/05/2021	President GVA	Presentació propostes Pla Ariadna
81	13/05/2021	Lletrat les Corts	Presentació PVJ 2021
82	13/05/2021	Com. Salut Mental	Coordinació per atendre salut mental dels joves
83	14/05/2021	C. Sanitat	Coordinació per viabilitat campaments d'estiu
84	18/05/2021	IVAJ	Reunió ordinària
85	26/05/2021	DG Coord. Govern	Pla Ariadna
86	02/06/2021	C. Part. Ciutadana	Habitatge i fons europeus
87	14/06/2021	DG Coord. Govern	Pla Ariadna
88	15/06/2021	IVAJ	Reunió ordinària
89	22/06/2021	C. Part. Ciutadana	Pressupostos participatius i opina jove
90	02/07/2021	IVAJ	Reunió ordinària
91	09/09/2021	Grup parlamentari	Compromís – PDR per al DPG
92	15/09/2021	Grup parlamentari	PSPV - PDR per al DPG
93	15/09/2021	Grup parlamentari	Unides Podem - PDR per al DPG
94	15/09/2021	IVAJ	Seguiment EVJ
95	17/09/2021	IVAJ	Seguiment EVJ
96	30/09/2021	C. Igualtat	Seguiment Pacte contra la Violència Masclista
97	05/10/2021	IVAJ	Reunió ordinària
98	13/10/2021	C. Igualtat	Seguiment Pacte contra la Violència Masclista
99	14/10/2021	C. Sanitat	Consulta per al V Pla de Salut
100	19/10/2021	Grup parlamentari	Unides Podem – Esborrany llei de salut mental

Interlocució del CVJ amb l'administració – 2020 i 2021			
N.	Data	Organisme	Objecte
101	22/10/2021	C. Agricultura	Campanya Outfluencers contra el canvi climàtic
102	02/11/2021	DG Participació	Seguiment conveni pressupostos participatius
103	04/11/2021	C. Habitatge	Coordinació
104	04/11/2021	C. Agricultura	Presentació campanya CVJ canvi climàtic
105	23/11/2021	Consell Rector	Reunió ordinària
106	21/12/2021	C. Participació	Conveni per al 2022

Constatem que els dos anys presenten un nombre similar de trobades (51 el 2020 i 55 el 2021), però cal destacar que en la relació de 2020 s'exclouen les reunions amb l'IVAJ i amb el CECV pel seu caràcter periòdic. El 2021, en canvi, es ressenyen totes i cadascuna de les trobades. Concloem, per tant, que el 2021 s'haurien realitzat, segons els registres facilitats pel CVJ entre deu i quinze reunions menys que l'any anterior.

Aquesta dada, però, resulta poc significativa. Remarquem alguns aspectes que semblen interessants.

- Es confirma una alta activitat d'interlocució amb el govern i les forces polítiques que són, al cap i a la fi, els que tenen en la seua mà prendre decisions efectives sobre les polítiques de joventut. Els representants del CVJ participen en més d'una reunió setmanal de mitjana, al llarg de tot l'any.
- Les trobades es produeixen al màxim nivell. El CVJ es reuneix amb el president de la Generalitat, i amb persones titulars de les conselleries, secretaries autonòmiques i direccions generals amb una alta freqüència.
- La participació del CVJ té a veure amb diversos àmbits sectorials que afecten als i les joves. Així doncs, la seua interlocució no es limita a les unitats tècniques encarregades de desplegar les polítiques explícites de joventut (IVAJ), sinó que arriba fins als departaments especialistes en cadascuna de les àrees que afecten a les condicions de vida de les persones joves.
- Els i les representants del CVJ esdevenen membres de ple dret de consells, comissions i grups de treball especialitzats en joventut, però també sectorials. Més enllà de defensar els drets i interessos de les persones joves, per tant, contribueixen fortament a visualitzar i a fer presents les polítiques de joventut en bona part dels àmbits de l'acció pública governamental.
- Dels continguts i del calendari de les trobades és fàcilment deduïble que, com a mínim per part de l'IVAJ, l'opinió del CVJ és determinant. Es busca el consens en les principals mesures adoptades i, fins i tot, en alguns casos, la disconformitat del CVJ podria suposar l'aturada d'alguna mesura, que només es reprèn quan es troben punts d'acord suficients.

- El seguiment de l'activitat del CVJ, malgrat tot, és irregular. D'un any per altre es refereixen a les trobades amb terminologies diferents i, a la vista de les referències a les reunions, és probable que la participació en un mateix espai d'interlocució siga esmentat amb denominacions diferents. Això en dificulta el recull i l'avaluació posterior però, sobretot, complica la sistematització del funcionament. Tenint en compte el relleu polític que es dona a la representació del CVJ i, per tant, la transcendència del seu rol, és desitjable que es regularitzen els seus ritmes i el registre de les opinions, propostes i acords que vagen adoptant. Fer-ne seguiment i observar la seua evolució serà difícil en el futur si no s'uniformitzen mínimament els criteris de registre.

La feina de representació i defensa de l'òptica juvenil del CVJ és, en conclusió, significativa. Cal saber ara si tot aquest esforç permet recollir resultats tangibles. En els següents apartats demanem, a les persones que en formen part, quina opinió tenen de la seua participació en l'EVJ i de l'eficàcia de l'administració a l'hora d'aplicar les polítiques que s'hi contemplen.

Entitats d'Educació no formal

Es va convocar les entitats d'educació no formal representades al CVJ a una sessió dedicada monogràficament a valorar l'execució de l'EVJ des de diversos punts de vista.

Veiem les principals conclusions a què van arribar.

En relació als mecanismes de participació

- Els mecanismes de participació són accessibles per a persones que formen part d'associacions. Per a les persones joves que no estan associades és realment difícil accedir a vies de participació.
- No saben de quina manera recull l'administració informació sobre les seues pròpies entitats. Desconeixen, per exemple, si les respectives entitats, els seus serveis i activitats, han estat incloses en els mapes que proposa l'EVJ. Tendeixen a pensar que la seua entitat hi està inclosa, però no tenen consciència que ningú els ho haja demanat o els haja fet alguna petició d'informació.
- Com a representants de les entitats (presidències, membres de juntes o dirigents) tenen dificultats per conèixer els objectius i actuacions previstes a l'EVJ. Cal pensar, per tant, que els i les joves de base de les seues entitats tenen encara molta menys informació.

En relació amb el coneixement de les ferramentes de l'EVJ

A través d'una tècnica de representació gràfica de les informacions i opinions que tenen, situen en un diagrama una mena de mapa de coneixement sobre les ferramentes de l'EVJ.

De manera resumida, ubiquen les ferramentes i altres accions en quatre grans grups de coneixement.

- Les coneixen i hi han participat
 - Les escoles d'animació juvenil
 - La Xarxa d'Oci Educatiu
 - El Consell Rector de l'IVAJ
- Les coneixen però no funcionen
 - Xarxa Jove i plans territorials
 - Mapa d'equipaments i serveis a la joventut
 - La Xarxa d'oci educatiu
- No les coneixen però els semblen interessants
 - Mapa d'equipaments i serveis a la joventut
 - Xarxa Jove i plans territorials
 - Mapa de participació juvenil
 - Consell Rector de l'IVAJ
- No les coneixen però tampoc no els semblen interessants
 - Cap ítem en aquest apartat

Veiem que hi ha opinions contradictòries, sobretot pel que fa la nivell de coneixement dels instruments de què es dota l'EVJ i sobre la seua eficàcia. En canvi, malgrat el desconeixement, es valoren com a interessants la majoria de ferramentes esmentades. Tot indicaria que hi ha un dèficit de coneixement dels recursos teòricament al seu abast per a participar o ser part activa de l'EVJ, però predisposició a formar part.

En relació amb la dificultat d'arribar a les persones joves

En el marc del debat sorgeix un llistat de perfils o col·lectius juvenils als quals, per raons diverses, les entitats tenen dificultats d'arribar. Són els següents:

- Joves que desitgen realitzar una acció, activitat o voluntariat puntual (entenem que sense vinculació estable a les entitats).
- Col·lectiu *gamer* (no ocasional).
- Joves amb diversitat funcional.
- Joves que s'aboquen a voluntariats molt concrets.
- Joves de més de 18 anys que no tenen una vocació cap a l'animació d'altres joves o infants. Existeixen propostes d'activitat per a joves de més de 18 anys, però són escasses.
- Famílies amb recursos limitats o molt limitats.
- Joves que no formen part de cap associació.

En relació amb els sistemes de participació per a les persones joves i el paper que hi juguen les entitats

- Es recullen diverses reflexions.
- En termes generals, consideren que els i les joves no ho tenen fàcil per a accedir a espais de participació.
- Les persones joves no tenen interès per aquests temes i pensen que no hi tenen un paper rellevant. És possible que aquesta afirmació, expressada de manera literal per un participant en la trobada, tinga més a veure amb la falta d'acompanyament als espais de participació, que no amb un desinterès real. Si fos així, estariem detectant la necessitat de fomentar l'aprenentatge de la participació entre les persones joves.
- Les entitats hem de tractar de fer-les vore que tenen veu i que es poden canviar les coses des de les estructures de participació.
- Les entitats no tenim prou pes o mecanismes de participació suficients per transmetre la opinió de les persones joves de manera pública.
- En molts casos, per falta d'informació, els i les joves no arriben ni tan sols a plantejar-se que se'ls escolte. I, a més, no coneixen els sistemes de participació existents.
- Depèn massa de la localitat i del contacte amb la nostra mena d'entitats. Els consells locals o altres estructures permeten major vincle, però és molt diferent en cada zona.

- Si no hi ha entitats que ho garanteixen, no hi ha escolta possible per a les persones joves.

Sobre el grau de compliment dels objectius de l'EVJ

Revisen 71 mesures previstes a l'EVJ amb afectació sobre la seua activitat i les valoren amb un triple nivell d'assoliment, que mostren gràficament amb un semàfor verd, groc o carbassa, de major a menor compliment.

Predomina amb claredat el semàfor carbassa, amb 47 mesures destacades amb aquest nivell. El nivell mitjà o groc es queda amb 14 mesures i només en tres casos predomina l'opinió de color verd per al semàfor. En altres dos casos l'opinió està dividida entre el groc i el carbassa, en dos més entre el groc i el verd, i en tres mesures la disparitat d'opinions és total, sense acord possible.

Veiem, per tant, que l'opinió majoritària és que hi ha un feble nivell d'assoliment d'objectius. Destaquem en aquest cas, recordant les opinions expressades amb anterioritat, que hi ha un nivell baix de coneixement dels objectius de l'EVJ, de manera que apuntem també la possibilitat que aquesta falta de contacte amb el document haja influït en les valoracions.

Valoració del CVJ sobre l'EVJ

Per centrar el possible debat i per no oblidar cap aspecte rellevant sobre la valoració que fa el Consell Valencià de la Joventut de l'aplicació de l'EVJ, es va elaborar un guió per a la discussió, amb un seguit d'ítems concrets, amb la petició que els i les representants juvenils opinaren directament sobre ells. Es pot consultar el guió en el document d'annexos d'aquest informe.

El guió es va posar a discussió en format assembleari, i reproduïm tot seguit les conclusions i aportacions que es van realitzar.

Sobre la participació del CVJ en el disseny i execució de l'EVJ

- En la fase de disseny i creació vam tindre un paper protagonista.
 - A través del projecte *Opina Jove* vam arrebregar vora 300 propostes
 - Dins de les nostres activitats, vam fer algunes jornades temàtiques per a transformar les propostes en posicionaments, que han resultat la base del nostre treball en incidència política, i en accions concretes de les quals es van incloure prou en el document de l'EVJ.

· També vam realitzar jornades amb altres organismes i consells de joventut autonòmics, per fer una comparativa de diferents plans de joventut.

- Donat que gran part de les nostres propostes estan arreplegades i tinguérem un paper molt actiu, **sentim l'EVJ com a pròpia.**
- No obstant això, considerem que **va quedar-se curta.** Una de les grans crítiques que fem des del Consell és que no es van crear **indicadors** i el resultat del document és un llistat d'accions, ajornant-se la creació d'indicadors al moment de l'avaluació intermèdia. No tenim la percepció que l'EVJ passara de la fase de creació ni que s'haja fet un bon seguiment o se li haja donat la importància que té.

Sobre relacions institucionals

A més de l'IVAJ, el CVJ ha tingut l'oportunitat de relacionar-se amb normalitat amb altres àrees del Govern?

- Durant la fase de disseny i creació vam fer vora 35 reunions amb diferents direccions general, junt al Director General de l'IVAJ, per tal d'explicar què era l'EVJ. Ens traslladaren les seues accions i feren incidència en aquelles propostes o àrees de treball que pensaven que eren més importants.
- Durant eixes reunions es van facilitar a les direccions generals unes graelles per a aportar la informació per escrit, però les respostes no contenien informació més enllà del següent any, ja que no entenien l'EVJ com a un document a llarg termini, perquè no disposava de pressupost concret.
- Aquest procés va ser complicat perquè moltes no van respondre, o es passaven la responsabilitat entre elles sense arribar a acords sobre qui tenia la competència concreta.
- Des de l'aprovació de l'EVJ, en general, hi ha Conselleries o Direccions Generals que ens tenen molt en consideració i sentim que som un referent vàlid, i d'altres que no. Açò ja es va notar en el disseny, on algunes àrees ens escoltaven i reconeixien en primera instància, però després no es veia reflectit en les seues propostes concretes a l'EVJ o les seues línies polítiques.

El CVJ té presència a tots els òrgans que considera necessaris? Si n'hi ha algun al qual no té

accés, caldria esmentar-lo.

- Considerem que sí que se'ns té en consideració en molts espais.
- No obstant, considerem que l'estructura de la Vicepresidència pot ocasionar que la relació no siga tan directa i açò dificulta la transversalitat de les polítiques de joventut.
- Resulta relativament senzill accedir a algunes direccions generals i fer incidència, però no tenim tanta capacitat d'incidència en la Vicepresidència o en Les Corts, que tindrien eixa capacitat de transversalitat.

Les persones joves tenen la percepció que les àrees de Govern que no són Joventut són sensibles a les problemàtiques juvenils i les afronten?

- La joventut, en genèric, ni tan sols sap què és l'IVAJ. La joventut associada o més activa políticament sí pot percebre una certa sensibilitat.
- A més, des de la pandèmia es parla molt més de joventut i cada poc temps s'anuncien mesures que moltes vegades no saben si es duen a terme o no.
- En el cas del CVJ, considerem que, en moltes ocasions, no depèn tant de l'àrea sinó més bé de les persones, i de les vinculacions personals que tenim amb elles o les vinculacions emocionals que poden tindre cap al món de l'associacionisme i de les polítiques de joventut.
- També detectem algunes persones polítiques que s'estan deixant esquitxar pel nostre discurs i s'estan establint relacions molt interessants.

Sobre la representativitat del CVJ

Com es valora la capacitat del CVJ de representar el conjunt de la joventut valenciana.

- El CVJ cada vegada està més present en mitjans de comunicació i en les institucions, el que li permet tindre capacitat per a introduir temes d'interès per a la joventut en l'agenda pública valenciana.
- És cert que està més accessible per a la joventut associada i no tot el conjunt de la joventut valenciana pertany a una entitat juvenil.
- Tot i això, el caràcter obert de diverses celebracions i esdeveniments apropa el CVJ a la joventut no

associada, una manera de sensibilitzar-les.

- En conclusió, podríem dir que té una tendència creixent, ja que cada vegada hi ha més persones que coneixen l'espai, el primer pas, però s'ha d'incidir en què aquestes persones joves legitimen el CVJ com a propi representant.

Com es valora la presència territorial del CVJ al conjunt de la comunitat. Arribem arreu? On no arribem?

- El Consell Valencià de la Joventut, com a màxim òrgan de representació de les organitzacions de la joventut valenciana, té entre les seues finalitats la de defensar els interessos i els drets de la joventut valenciana. Estem presents arreu de tot el territori valencià a través de les nostres accions i de les nostres entitats membres. Amb aquestes entitats, i en especial amb els Consells Locals de Joventut, estem presents a les tres províncies, tant a municipis més grans, com poden ser les tres capitals de província i capitals de comarca, com a municipis més menuts, tant de costa com d'interior.
- Amb iniciatives com "Opina Jove" i "Joves en Marxa" -els nostres programes d'educació en la participació- tractem d'incidir també en altres municipis, incloses localitats menudes on no hi ha CLJ o realitat associativa.
- Tractem de garantir la territorialitat diversificant les nostres accions i fent-les de manera rotativa i descentralitzada a diferents ubicacions de les tres províncies. No solament amb l'itinerari formatiu de Consells Locals de Joventut, sinó amb la celebració de les nostres assemblees, plenàries, grups de treball o projectes com el Parlament Valencià Jove.
- És cert que la majoria de CLJ i grups de Joves en Marxa es concentren a les províncies de València i Alacant, tenint menys presència a la província de Castelló, que de moment compta amb els CLJ de Castelló i Borriana i amb la realitat associativa de la província.
- Llevat dels territoris on ja tenim presència a través dels nostres programes, trobem que ens és més difícil arribar de manera directa a localitats menudes, amb pocs habitants, rurals o apartades geogràficament, que disposen d'una inexistent o mala connexió amb transport públic, falta de serveis generals, espais de trobada, ofertes d'oci, etc.

- No obstant això, a través de les xarxes socials i els mitjans de comunicació arribem a gent molt diversa i de tot el territori, comptant que als municipis amb CLJ i entitats membre la nostra presència i missatge s'amplifiquen, al compartir les nostres accions i publicacions de manera periòdica.
- Als últims anys, també hem aconseguit una major presència i participació a mitjans de comunicació de caràcter autonòmic, tant en premsa com en la radiotelevisió pública valenciana, que facilita l'arribada del nostre missatge i els nostres posicionaments arreu de tot el territori.

A quins col·lectius, perfils o estils de joves no tenim capacitat d'arribar o de treballar?

- Moltes de les accions les fem a través de xarxes socials i mitjans de comunicació. Aquest fet dificulta l'arribada a joves que no disposen d'aquestes noves tecnologies o que es troben en risc d'exclusió.
- És complex arribar a les persones joves no associades, a excepció dels grups de Joves En Marxa. Aquests estan formats per joves no associats que treballen i es formen per a fer front als discursos de l'odi en l'àmbit municipalista. També resulta complicat, moltes vegades, arribar a la gent de les bases de les entitats perquè hi ha diferents filtres.

Sobre la participació de les persones joves als municipis

En termes generals, els persones joves tenen fàcilment a l'abast sistemes de participació que permetan opinar i incidir en els temes del seu interès als seus municipis?

- En aquest sentit cada territori té la seua pròpia realitat, però és més habitual que es dispose d'aquests sistemes en municipis amb majors serveis, un teixit associatiu consolidat o un Consell Local de Joventut, però també s'ha de donar una certa predisposició i voluntat política per part de l'administració a l'hora d'impulsar accions, facilitar eixos sistemes, crear espais de trobada, canals de comunicació, programes específics, etc.
- Si haguérem de donar una resposta única, diríem que encara no és del tot habitual que es dispose d'aquests sistemes de manera generalitzada, però pensem que és una resposta que cal matisar, ja que en molts municipis s'està treballant poc a poc en eixe camí, amb major o menor encert. És cert que moltes localitats partien de zero, perquè fins fa uns anys no disposaven ni tan sols de regidories de joventut, de personal tècnic professional de joventut o de pressupost per a poder dur a terme les

polítiques i accions necessàries.

- No obstant això, l'associacionisme juvenil i la participació a través de grups informals són sistemes estandarditzats, que es desenvolupen de manera independent a l'acció o la voluntat de l'administració. Però és cert que cal fomentar-la i promoure-la a través de formació i de programes d'educació en la participació, especialment als centres educatius i als espais informals de trobada de la joventut.

Quines són les dificultats per a fer-ho?

- Algunes de les principals barreres continuen sent la falta de recursos i serveis, la baixa formació (especialment del personal funcionari i polític de les administracions) en participació juvenil i associacionisme -que en moltes ocasions comporta l'escassa consideració que es té des dels ajuntaments cap al teixit associatiu i els Consells Locals de Joventut en quant a l'elaboració de polítiques-, la falta de programes d'educació en la participació des de la infància, poca incidència als centres educatius, falta d'espais i centres juvenils, poca realitat i cultura associativa, mala mobilitat, etc.
- Un dels efectes de la baixa formació o comprensió de la participació afecta directament als consells de joventut, ja que una forma errònia d'entendre els consells genera dificultats perquè l'ajuntament pretén tindre un braç armat, una branca de la regidoria i fa un ús utilitarista (demanant que assumisca accions que l'ajuntament no té capacitat com a contraprestació per tindre un conveni).
- Els consells de joventut suposen gent jove crítica que pot resultar incòmoda, per això ens trobem molts ajuntaments que, si no "tenen el poder" i no els creen de la seua mà, no faciliten la seua constitució o continuïtat.

Quina o quines serien les fórmules ideals per tal que el dret a la participació en el seu entorn proper estiguera garantit (consells locals, coordinadores, dinamitzadors, pressupostos participatius....)

- Des del CVJ apostem per la participació a través dels Consells Locals de Joventut i les diferents tipologies d'entitat juvenil, apostant també de manera clara per la participació de grups de joves informals amb programes d'educació en la participació com Joves en Marxa, Creando Futuro, Opina Jove, etc.

- D'altra banda, existeixen sistemes com els Fòrums Joves o els Consells Municipals Sectorials, que si bé són bons espais de consulta puntual per a recollir l'opinió i les inquietuds de la joventut sobre diferents qüestions que afecten el seu dia a dia, considerem que no són experiències plenament participatives si no van acompanyats de processos dinamitzats i d'un treball continuïtat i, sobretot, que no deixen d'estar baix la tutela i control de l'administració que els convoca, sense autonomia i capacitat pròpia de decisió i acció.
- Iniciatives com els Pressupostos Participatius -tant si són a nivell local com a nivell autonòmic com aquesta edició del 2021- les valorem positivament i pensem que cal potenciar-les i perfeccionar-les, entenent-les com a eines de cessió de poder, recursos i decisió de les administracions cap a la ciutadania, però tenint en compte que tampoc constitueixen experiències plenament participatives si no van acompanyades d'un treball constant amb processos participatius planificats i estructurats.

Sobre l'EVJ

En quins aspectes ha incidit positivament l'EVJ a les polítiques de joventut?

- S'han posat recursos econòmics i humans, que són els més importants per a les polítiques de joventut.
- Es compta amb el CVJ a l'hora de planificar, redactar i aprovar estratègies o lleis valencianes.

En quins aspectes no ha complert expectatives

- Temes difícils com Transport, que sí han entrat pel Pla Ariadna; la transversalitat efectiva de les polítiques.
- Des de l'Administració Pública no ens prenen en certs sectors com un interlocutor vàlid amb la joventut.

Hi ha un canvi perceptible en les polítiques de joventut a la comunitat a partir de la posada en marxa de l'EVJ?

- Quasi no és perceptible perquè s'han assentat unes bases que encara no estan donant fruits.
- Per entitats juvenils, el pressupost per a donar suport al dia a dia d'agrupaments escoltes, centres juvenils, i altres entitats, s'ha duplicat.

- En municipalització de polítiques de joventut, l'IVAJ va engegar en 2019 l'aposta més ambiciosa de tot l'Estat, per a posar 500 professionals de joventut a disposició dels ajuntaments per a fer eixes tasques de les que hem parlat: d'acompanyar a les persones joves del municipi, de generar espais d'oci en comú, de donar-les suport perquè es junten, s'organitzen i generen xarxa.
- Per al CVJ s'ha augmentat el pressupost.

Sobre la capacitat d'actuació del CVJ

El CVJ té prou capacitat per ajudar o donar suport als consells locals, coordinadores o col·lectius juvenils dels municipis arreu del territori? L'ha de fer, aquesta feina? O no li toca?

Pel que fa als Consells Locals de Joventut, des del CVJ tenim clar que una de les nostres tasques és la de donar suport i assessorament a la xarxa de CLJ, tal i com s'exposa a la llei de polítiques integrals de joventut, a l'article 23, funcions del Consell Valencià de la Joventut, el punt 4 "*Prestar serveis a les associacions i els consells locals de la joventut que el formen, i facilitar la cooperació i la coordinació entre les diferents associacions i consells locals i territorials de joventut*". Aquesta funció, que portem a terme a través del "Bloc de Territorial", format per membres de la Comissió Permanent i pel nostre tècnic de Territorial. Aquest bloc s'encarrega de mantindre la relació amb els 15 Consells Locals de Joventut, dinamitzar la xarxa, acompanyar-los i facilitar els processos i recursos necessaris, especialment a través d'un itinerari formatiu específic que consta de 3 trobades al llarg de l'any, i en les que es tracten qüestions d'interès com la incidència política com a interlocutors amb l'administració, la participació juvenil o la gestió dels convenis amb l'IVAJ.

- En aquest sentit, el CVJ ens hem consolidat com a entitat de referència per als CLJ, entenent aquesta tasca com una funció que ens és pròpia per llei, disposant de la suficient capacitat per a desenvolupar-la de manera efectiva i exitosa, tenint en compte les nostres limitacions, conscients que amb més recursos podríem donar un major suport i atendre les seues necessitats de manera més específica.
- Això mateix s'aplica a la resta d'entitats membres del CVJ com federacions, confederacions i altres entitats d'àmbit autonòmic, en aquest cas a través del "Bloc de Participació", i que es relaciona directament amb el mateix article 23 de la llei, que en el punt 12 indica com a funció del CVJ "*Fomentar la vertebració de les relacions de participació, amb qualsevol organisme, plataforma, entitat i estructura de participació dels joves en l'àmbit de la Unió Europea, en col·laboració amb el Consell de la*

Joventut d'Espanya".

- No obstant això, és cert que, més enllà dels CLJ i de la resta d'entitats membres, és molt complicat treballar directament amb tots els col·lectius juvenils de cada municipi del territori valencià, treball que sí que es realitza de manera indirecta als municipis que compten amb CLJ o col·lectius locals d'entitats autonòmiques. Seria apropiat treballar de manera coordinada amb el personal tècnic dels municipis, assessorant i donant suport en qüestions concretes, però en moltes ocasions el personal no té el coneixement ni els recursos per a propiciar i gestionar processos participatius.

El CVJ té prou coneixement sobre la realitat de l'associacionisme (formal o informal) juvenil arreu de la comunitat? Què hauria de millorar?

- El CVJ ha començat el present curs el pla d'entitats per a conèixer quines són les necessitats, dificultats i barreres en la seua participació. Això ens ha permès fer una radiografia de l'estat de les nostres entitats tant membres com adherides.
- No obstant això, el CVJ no té la capacitat de comptar amb un coneixement globalitzat sobre tot el territori valencià ni sobre el nombre de persones i associacions existents.

Percepció de canvi en les relacions amb l'Administració

- Des del començament del Govern del Botànic va haver una major interlocució per part de l'Administració. Fins al moment la relació era més o menys fluïda amb la Secretaria General de l'IVAJ i, puntualment, amb la Direcció General. Des del Botànic, hi va haver un apropament per part de la Secretaria Autonòmica i la DG, la confiança d'ambdós. El fet que la secretària/presidenta del CVJ haguera fet pràctiques en l'IVAJ, va generar una relació prou fluïda amb espais d'intercanvi amb una periodicitat pràcticament setmanal.
- A partir de l'inici de treball de l'EVJ, concretament amb les múltiples reunions amb diferents DG i Conselleries, que el CVJ va assumir com a pròpies i prioritàries, es van obrir les portes de diferents departaments de l'Administració. Si bé és cert que la capacitat d'interlocució i incidència ha augmentat, són diferents factors els que han afectat. L'EVJ ha sigut un d'ells, però no perquè després s'haja continuat treballant o fent seguiment específic, va ser a partir de les reunions com es van iniciar les relacions i s'han desenvolupat paral·lelament a l'EVJ.

Conclusions preliminars

Del conjunt d'aportacions fetes pel CVJ per a la valoració de l'EVJ destaquem els elements més significatius, per tindre-los en compte per a les conclusions generals.

- L'EVJ culmina un procés ric i extens d'interlocució entre el Govern, primer a través de l'IVAJ i després estenent l'abast a una gran diversitat de departaments sectorials, i el CVJ, com a representant de les organitzacions juvenils.
- El procés d'elaboració de l'EVJ, que va comptar amb una intensa intervenció del CVJ, fou enriquidor no només pels seus continguts sinó també per les dinàmiques de participació i relació que es van produir entre els diferents agents que hi van intervenir.
- L'EVJ recull amb profusió propostes i aportacions del CVJ, generades a partir de processos participatius i gràcies a espais d'interlocució amb l'administració.
- Les aportacions més clares de l'EVJ, d'acord amb l'opinió del CVJ, és l'increment de recursos destinats a les polítiques de joventut, l'aposta decidida per incrementar el nombre de professionals que han de desenvolupar-les arreu del territori, l'obertura d'una nova etapa d'interlocució entre la joventut i l'administració, i les noves oportunitats per a desenvolupar polítiques de participació, a través de l'associacionisme, però també buscant les persones joves no associades.
- El CVJ considera que l'EVJ és un bon punt de partida, però que, una vegada posat en marxa, necessita intensificar el seguiment de les mesures que s'hi inclouen, especialment d'aquelles que depenen de departaments de l'administració diferents del de Joventut.
- El CVJ troba a faltar en l'EVJ indicadors per a avaluar el seu funcionament i un major aprofundiment de l'actuació transversal.
- En aquest mateix sentit, i des d'una visió externa, sembla que el CVJ no disposa d'indicadors per a avaluar la pròpia actuació.
- En el marc de l'EVJ, el CVJ s'ha consolidat com un interlocutor necessari i reconegut per a desenvolupar polítiques de joventut i, en general, per a atendre les necessitats i demandes de les persones joves.

- El CVJ desplega una actuació prou estable de servei i atenció a les organitzacions associades arreu del territori, però té dificultats per tindre un coneixement fluid de la realitat associativa del conjunt del país.
- El món associatiu té un coneixement escàs de l'EVJ com a instrument de planificació, i només disposa de referències vagues sobre algunes de les seues principals ferramentes. Cal aprofundir en la difusió d'aquestes ferramentes, però també de totes les possibilitats que ofereix l'EVJ per a la participació.
- La connexió i la participació de les persones joves no associades apareix, sense dubtes, com el gran repte que ha d'afrontar el CVJ en el futur immediat, tant per a incorporar-ho a les seues línies d'actuació com per promoure que se n'ocupe també l'EVJ.

El sector professional organitzat (APJCV)

Entre octubre i novembre de 2021 l'Associació de Professionals de Joventut de la Comunitat Valenciana (APJCV) va difondre una enquesta entre els seus associats per valorar els dos primers anys d'aplicació de l'EVJ. El disseny del qüestionari es va compartir i acordar amb el grup de treball que ha acompanyat la elaboració d'aquest document d'avaluació, amb representants de l'IVAJ i l'Observatori Valencià de la Joventut i del Consell Valencià de la Joventut. El qüestionari i el buidatge de les seues respostes es poden consultar íntegrament en el document d'annexos d'aquest informe.

Resultats més rellevants

En aquest apartat senyalem els resultats més significatius del qüestionari, que ajuden a obtindre conclusions generals sobre l'opinió dels professionals en relació a la primera fase d'aplicació de l'EVJ.

Dels vint professionals que van atendre l'enquesta, deu eren dones i vuit homes (dos no van respondre) i n'hi havia un, com a mínim, de cadascuna de les nou zones en les quals es distribueix la Xarxa Jove. De *València Oest* i de *Castelló Sud – Camp de Morvedre* n'hi havia tres, de *L'Alcoià – Comtat – Alacantí*, de *L'Horta*, de *Les Riberes – La Safor* i de *Les Marines* n'hi havia dos, i de la resta, un. La distribució territorial, per tant, malgrat el baix nombre total de respostes, és ben equilibrada.

Gairebé el 85% dels enquestats (setze persones) treballen en l'administració pública, i gairebé el 16% (tres persones) en empreses. No es va obtindre, per tant, cap resposta de professionals ocupats en el sector associatiu.

En la primera part del qüestionari s'intentava valorar el grau de coneixement entre els professionals de tres de les ferramentes més rellevants de l'EVJ: el *Consell Rector de l'IVAJ*, l'*Oficina Tècnica de l'EVJ* i l'*Observatori Valencià de la Joventut*. Pràcticament tots els enquestats coneixen l'existència de les tres ferramentes, amb l'única excepció de l'*Oficina Tècnica*, que és desconeguda per a tres dels enquestats. La meitat dels enquestats han fet ús freqüent dels treballs de l'*Observatori* i coneixen bé el funcionament del *Consell Rector*. En canvi, només sis dels professionals que han respost el qüestionari diuen que coneixen les funcions i composició de l'oficina.

En termes generals, per tant, veiem que les ferramentes són ben conegudes, enteses i utilitzades per la meitat, aproximadament, dels professionals. El cas de l'*Oficina Tècnica*, però, mereix comentari a banda. Hem vist en la primera part d'aquest document que aquest organismes no s'ha creat formalment i que, per tant, tampoc no se n'ha fet difusió pràctica. Hem explicat que les seues funcions teòriques han estat parcialment ateses per l'equip de treball de l'IVAJ i això explicaria que, malgrat la seua inexistència formal, s'haja generat la sensació entre una part dels professionals que està actuant efectivament.

El qüestionari va voler aprofundir en la valoració de l'*Observatori* i es va preguntar als professionals, en format de resposta oberta, si és útil per a la seua feina. De les quinze respostes recollides, tretze són altament positives i només en dos casos es condiciona la seua utilitat a la qualitat dels treballs que realitza. Alguns professionals, tot i la valoració positiva, consideren que ha de millorar i que té per davant un ampli recorregut per a completar la seua missió.

Preguntats sobre els àmbits de treball en què hauria d'incidir l'*Observatori*, els catorze professionals que hi van donar resposta van recollir, conjuntament, un ampli ventall de propostes. D'una banda, es van demanar estudis i recerques temàtiques sobre àmbits com la igualtat de gènere, l'oci, educació, treball o l'habitatge i, en tres casos concrets, es va insistir a investigar sobre les característiques i condicions de treball dels i les professionals, tot tenint en compte el seu parer. Especialment remarcable foren tres propostes en les quals, amb diferents denominacions, es demana un sistema organitzat de cerca de documents, estudis o continguts sobre polítiques de joventut, al·ludint a una plataforma tecnològica que ho facilite.

Un dels àmbits a què va destinar més espai el qüestionari fou el de l'aplicació pràctica de models transversals de treball en les polítiques de joventut desenvolupades a la Comunitat Valenciana. Les aportacions i valoracions rebudes són especialment interessants.

Cal destacar, en primer lloc, que els professionals consideren que la implicació de les diferents conselleries del Govern en l'EVJ no és gaire positiva. La major part de respostes (nou, que equivalen al 45%) afirmaven que la implicació és millorable. En sis casos (30%) van dir que era escassa, i fins i tot una de les persones enquestades va assegurar que és inexistent. Només quatre professionals van valorar positivament la implicació interdepartamental, qualificant-la d'excel·lent (una resposta) o de suficient (tres respostes).

En l'apartat de respostes obertes es va registrar alguna aportació d'interès. Es va esmentar l'existència de la Comissió Interdepartamental de Joventut, però es va manifestar al mateix temps que es desconeix la feina que fa. Una resposta va apuntar, significativament, que la col·laboració transversal de les conselleries depèn més de l'actitud personal del personal tècnic d'aquests departaments que de la consciència que es pugua tindre en el seu entorn sectorial de la importància de les polítiques de joventut i de la necessitat de desenvolupar-les col·laborativament. En aquest sentit, es va esmentar també que predomina una cultura de treball "unilateral" i que es troba a faltar "capacitat d'escolta" de les conselleries en relació a les polítiques de joventut. És interessant destacar també que, en un cas, es va assegurar que durant la crisi pandèmica aquestes mancances s'han posat especialment de relleu.

Vistes les valoracions negatives del nivell de transversalitat interdepartamental, resulta d'interès saber quines són les expectatives del món professional en relació a aquesta qüestió. De manera general, les persones enquestats consideren que cal que hi haja una major consciència de la importància de les polítiques de joventut, en el marc de les diferents conselleries o departaments que treballen amb joves des d'un punt de vista sectorial. Consideren que s'ha de donar major visibilitat a les polítiques de joventut, i que han de guanyar centralitat en l'acció pública. Per aconseguir-ho queda clar que consideren que les àrees o departaments de joventut han de treballar en peu d'igualtat amb la resta de sectors de l'administració, i que aquests han de tenir una implicació directa en les propostes elaborades per les unitats tècniques de joventut.

Per aconseguir aquestes finalitats, diuen, és necessari generar estructures específiques per a treballar transversalment (interpretem aquestes estructures com a òrgans de gestió i mètodes de treball) i elaborar projectes de manera conjunta, entre diferents àrees. De les respostes del personal tècnic, s'entén que portar a la pràctica aquesta manera de treball permetria evitar duplicitats en la prestació de serveis a la població jove i, al mateix temps, faria possible una atenció integral de les seues necessitats.

Onze de les persones enquestades s'han relacionat o coordinat amb algun servei descentralitzat de les conselleries del Govern, entre les quals destaquen els serveis d'educació, sanitat, Labora i polítiques inclusives. La valoració d'aquesta col·laboració és molt desigual, i entre les setze respostes rebudes predominen les negatives (cinc consideren que és millorable i quatre que és inexistent) per damunt de les positives (tres diuen que ha estat excel·lent i quatre la consideren suficient).

Quan es demana el seu parer sobre el procés d'elaboració del pla de joventut corresponent al seu àmbit territorial, comprovem que la gran majoria hi està implicada, i només hi ha dos casos en els quals no hi ha previsió sobre la seua realització. Alguns plans ja s'han finalitzat i s'estan aplicant, i la resta es troben en alguna fase de la seua elaboració.

En relació amb la feina d'elaboració del pla es destaca, gairebé sense excepció, la seua complexitat o dificultat. Tot i que la valoració mai no és negativa, es destaca que es tracta d'una feina molt tècnica, que requereix temps i dedicació, que no sempre disposen dels recursos necessaris per realitzar-la, i que sovintegen els obstacles derivats de la dificultat d'obtenir dades d'altres departaments i de comptar amb implicació o participació d'agents necessaris per a la seua elaboració. És destacable una opinió que remarca la dificultat de compaginar el procés d'elaboració del pla amb la gestió quotidiana de les polítiques de joventut que són al seu càrrec.

Gràcies a les respostes al qüestionari, sabem que els agents que amb més freqüència participen en l'elaboració dels plans són les mateixes persones joves, amb col·laboracions individuals (ho diuen en catorze casos), el personal tècnic responsable d'altres àrees de l'administració en qüestió (en tretze casos) i els grups polítics locals (en onze casos). Les entitats juvenils (en deu casos) i altres tipus d'entitats (en deu casos) estarien en el segon nivell pel que fa a la freqüència de la seua participació, i en posicions menys significatives trobaríem persones expertes en joventut o en altres àmbits relacionats amb serveis a la joventut, i representants d'altres administracions.

La participació de tots aquests agents, tot i que per les respostes recollides podem considerar que majoritàriament s'ha produït, no es valora gaire positivament. Dotze de les persones enquestades consideren que és millorable i una que és escassa. Només dos professionals creuen que ha estat excel·lent i tres que és suficient. És interessant constatar, en conjunt, que la participació, tot i que es produeix, és d'escassa qualitat.

Una de les claus fonamentals per a l'articulació de l'EVJ és el desplegament de la Xarxa Jove. En demanar als i les professionals que en destaquen els seus aspectes positius, fan referència, majoritàriament, a tres elements: el suport i l'assessorament que rep el personal tècnic del territori, les virtuts i la millora de la coordinació entre aquest personal i l'oferta formativa a què té accés. Amb no tant de relleu en les seues valoracions, però també d'una manera significativa, al·ludeixen a la millora de la comunicació i difusió de polítiques i programes concrets, a l'articulació del col·lectiu professional com a xarxa, i a la millora del coneixement i la relació entre realitats territorials diferents.

En sentit contrari, destaquen com obstacles que dificulten el bon funcionament de la Xarxa Jove les mancances de la coordinació entre ajuntaments i realitats territorials diferents, les deficiències municipals en relació amb el reconeixement i l'impuls de les polítiques de joventut i el sistema de trobades i reunions de la xarxa, que són, tot sovint, poc pràctiques i excessivament carregades d'informació. Tot i que no amb tanta freqüència, es fan constar també dificultats en la comunicació i difusió de programes i serveis, l'absència d'una eina tecnològica de suport a la xarxa (s'esmenta negativament l'UMBRACO) i les disfuncions lligades a la gestió dels recursos humans destinats a joventut per part dels ajuntaments.

El qüestionari ofereix una llarga bateria de propostes de millora per a la Xarxa Jove. En destaquem alguna que es repeteix entre diferents professionals i alguna altra per la seua singularitat. Diverses aportacions fan referència a la necessitat de garantir que les ajudes adreçades als municipis s'usen de manera correcta, adequada a la seua finalitat, amb especial atenció per la dedicació del personal a les tasques pròpies de joventut.

És destacable també l'atenció que presten les respostes a la necessitat de promoure trobades tècniques de professionals de diferents municipis, per tal de fomentar projectes compartits i nous espais de coordinació. Moltes propostes, d'altra banda, fan referència a la necessitat de disposar de plataformes o eines tecnològiques eficients, que faciliten la compartició de recursos i experiències. Altra vegada s'esmenta en negatiu l'UMBRACO.

El darrer grup de propostes que recull més adhesió és aquell que fa referència a la necessitat d'incrementar recursos, que poden ser econòmics però, especialment, humans. En aquest sentit, hi ha una proposta singular que demana que l'equip de professionals de la Xarxa Jove depenga directament de l'IVAJ.

L'UMBRACO com a eina tecnològica de suport a les polítiques de joventut i com a embrió per a la construcció dels mapes i serveis projectats a l'EVJ, apareix de manera espontània en les respostes de les per-

sones que responen les preguntes referides a la Xarxa Jove. Només aquest fet ja permet concloure la seua importància, amb independència de com es qualifique el seu funcionament.

Quan es demana que n'opinen, veiem que és àmpliament conegut com a ferramenta de treball. En canvi, només quatre de les respostes confirmen que l'usen freqüentment, i pràcticament la meitat diuen que ho fan de manera puntual. Només quatre persones creuen que funciona de manera correcta, i la resta afirmen que és millorable, fluix o deficient. Aquesta valoració és encara pitjor quan es demana sobre la seua utilitat a l'hora de censar el serveis sectorials per a la població jove. Només dues persones consideren que compleix correctament amb aquesta finalitat i la resta asseguren, novament, que és millorable, fluix o deficient.

Els comentaris oberts sobre l'UMBRACO destaquen especialment que és una eina irrellevant com a servei adreçat a les persones joves, i que planteja moltes dificultats tècniques com a recurs de treball per als i les professionals. Es fa crítica de les seues característiques tècniques, que són deficientes des d'un punt de vista tecnològic, i d'escassa utilitat per al treball quotidià en joventut. Tot i així, es destaca en molts comentaris que és necessària una eina d'aquestes característiques i que la seua existència, si tingués un funcionament correcte, seria d'una gran utilitat. Podríem aventurar una conclusió gairebé unànime: cal refer-lo o replantejar-ne el funcionament.

El darrer bloc del qüestionari s'enceta preguntant sobre les ajudes de l'IVAJ a programes municipals de joventut i per a la contractació de personal tècnic. En els dos casos hi ha una bona valoració, que genera novament unanimitat, aquesta vegada en positiu. Les línies d'ajudes es qualifiquen de necessàries i positives i, en un cas, s'arriba a afirmar que suposen un pas "històric" per a les polítiques de joventut de la Comunitat. Malgrat això, aproximadament un terç dels comentaris incorpora propostes de millora i senyala algunes dificultats o obstacles seriosos que caldria superar en el futur.

Es demana que s'incrementen quantitativament, que es simplifique la tramitació i que els calendaris s'ajusten millor als tempos de gestió de les polítiques, per tal que puguen aprofitar-se efectivament per al seu desenvolupament. Es suggereix també la revisió d'alguns criteris d'atorgament, en relació a l'exclusió dels municipis menors de 5.000 habitants, a la distribució segons volum poblacional i a la necessitat d'augmentar l'exigència en el compromís dels municipis amb les polítiques de joventut. En aquest darrer cas, es proposa establir per als ajuntaments una dedicació mínima de recursos destinats als serveis juvenils abans de poder optar a les ajudes.

En relació amb les ajudes per a la incorporació de personal tècnic es demana que s'incremente l'oferta formativa per a ells, atesa la seua majoritària inexperiència en l'àmbit de joventut i es proposa en un cas concret que les subvencions es vehiculen com a contractes programa.

Finalment, és especialment rellevant la constatació que les noves contractacions han generat nombrosos conflictes de caire laboral en els municipis que els han acollit. En molts casos es produeix un greuge comparatiu amb el personal preexistent, que arrossega una llarga història de reivindicacions laborals no ateses i, sobtadament, veu que la incorporació de nous col·legues amb condicions de treball més dignes no reverteix en una actualització de la seua situació personal. Finalment, se senyala també amb freqüència que cal garantir d'alguna manera la continuïtat de les noves incorporacions per tal de consolidar els seus llocs de treball.

En paral·lel a la valoració de les ajudes de l'IVAJ, es demana opinió, també, sobre el paper dels ajuntaments i les mancomunitats en el desplegament del pla concertat de municipalització de les polítiques de joventut. Consideren amb molta claredat que els recursos propis de que hi destinen són escassos (dotze respostes en aquest sentit) o be insuficients (sis respostes). Només una persona considera que són correctes i una altra que són òptims.

Les persones enquestades identifiquen municipis i mancomunitats que estan realitzant un bon treball i que aprofiten les línies de suport per a desenvolupar les polítiques de joventut en el seu territori. Però, pràcticament totes, coincideixen a valorar que el percentatge d'entitats locals que han sol·licitat les ajudes i les han aplicat de manera raonable és molt baix. En diverses ocasions, sorgeix l'expressió "decebedor". Es recull la sensació general que s'han activat unes polítiques positives però que bona part dels governs locals no disposen de coneixements ni de sensibilitat suficient sobre la importància de les polítiques de joventut. En conseqüència, diuen, les ajudes es veuen tot sovint com un recurs a aprofitar per a dotar millor els municipis, però massa sovint es detecta la temptació d'usar-los en àmbits que no tenen res a veure amb la seua finalitat teòrica. Major difusió i comunicació, formació i sensibilització de les persones responsables a nivell polític serien les fórmules necessàries per a revertir progressivament aquestes actituds.

En una darrera pregunta concreta, es demana en l'enquesta que es valore una bateria de programes impulsats per l'IVAJ, i que es qualifiquen segons si consideren que són *prioritaris*, *necessaris*, *útils*, *innecessaris* o si no els coneixen. Totes les valoracions són clarament positives, i les opinions es mouen pràcticament

sempre entre les opcions *prioritari*, *necessari* o *útil*. El qualificatiu més usat és *necessari*, de manera que, en termes generals, es produeix una aprovació de les línies de treball proposades per l'IVAJ.

Al marge d'aquesta impressió general, però, destaquem que les opinions s'inclinen clarament per l'opció *útil* en la *Senda del poeta*, els *Tallers d'idiomes*, *A la mar* i els *Camps de voluntariat*. Tenen, d'altra banda, un caràcter *prioritari* el *JOOP*, l'*Oci educatiu*, el *Carnet Jove i altres credencials* i l'*EAJ i el pla de formació en animació juvenil*. L'únic programa en el qual l'opció *necessari* no és rellevant és per a *La senda del poeta*.

Les tres darreres preguntes del qüestionari obren la porta a fer suggeriments sobre nous programes o sobre aspectes que es considere que no s'han desenvolupat suficientment. Les respostes fan èmfasi en la necessitat de treballar millor la informació juvenil, la relació amb els IES, la mobilitat internacional, la salut mental i emocional, una major atenció per la situació de les persones joves en les realitats rurals i la introducció de criteris de sostenibilitat.

En relació amb el desplegament general de l'EVJ, es diu de diverses maneres que cal incrementar l'exigència a les administracions locals, tant pel que fa a la dedicació de recursos a les polítiques de joventut, com per la necessitat de sensibilitzar a les persones responsables de les polítiques de la seua centralitat. Es fa èmfasi en la interdepartamentalitat, molt deficient segons es desprèn dels seus parers, i la necessitat de simplificar i abreujar les tramitacions d'ajudes i programes. És significativa, també, una aportació que reclama un enfortiment de la capacitat d'actuació de l'IVAJ.

Conclusions preliminars

Del conjunt de dades recollides a través del qüestionari elaborat i distribuït per l'APJCV, triem aquelles que ens ajuden a aportar la visió singular del sector professional de joventut sobre l'aplicació de l'EVJ, i que més endavant incorporarem a les conclusions generals.

- És significativa la baixa participació a l'enquesta, amb absència total de persones del sector associatiu. Cap àmbit de la gestió pública no es pot desplegar de manera adequada i completa si el sector professional no hi té un paper rellevant, aportant criteri tècnic i coneixement pràctic. Cal pensar fórmules per incrementar la seua participació i implicació.
- Dels resultats de l'enquesta es desprèn un bon coneixement de les principals ferramentes i mecanismes de funcionament de l'EVJ. Al marge de la valoració que en facen, els i les professionals coneixen

be el Consell Rector de l'IVAJ, l'Oficina Tècnica de l'EVJ (malgrat no s'haja formalitzat la seua existència), l'Observatori Valencià de la Joventut, la plataforma UMBRACO, el sistema d'ajudes a les entitats locals i els programes impulsats per l'IVAJ.

- Apareix de manera transversal, a bona part de les opinions recollides, la importància de comptar amb una eina o plataforma tecnològica sobre la que repose el treball en xarxa, que oferisca ajut pràctic als professionals, que actue com a repositori i cercador de materials tècnics, teòrics i pràctics i que obri una finestra a la comunicació amb les persones joves. Es reconeix l'intent de generar aquesta eina a través de la plataforma UMBRACO, però es constata també que, fins al moment, ha estat clarament insuficient. És unànime la impressió que cal replantejar-la o substituir-la per una nova eina, més eficaç.
- El treball transversal és, d'acord amb les respostes, molt embrionari. Sembla clar que el desenvolupament de l'EVJ ha de permetre aprofundir-hi, però fins al moment ho ha fet de manera poc significativa. Les persones que treballen al sector creuen que les conselleries i departaments d'àrees diferents de Joventut tenen una escassa implicació en aquest àmbit i, tot i que de manera desigual i amb excepcions, tampoc en l'àmbit municipal s'observa un progrés significatiu.
- S'ha produït un salt endavant rellevant en la territorialització de la planificació de les polítiques de joventut. Nombrosos municipis i mancomunitats han desenvolupat plans o ho estan fent en l'actualitat i experimenten de primera mà les virtuts i dificultats de fer-ho.
- El personal tècnic de joventut destaca la complexitat tècnica d'elaborar plans d'actuació i identifica com a obstacles rellevants la resistència de les diferents àrees sectorials a facilitar dades per a les diagnòs, la dificultat de compaginar els treballs de planificació amb la praxi quotidiana de les polítiques de joventut, i una disposició insuficient de temps material per a redactar-los.
- Reclamen un assessorament més eficaç, més formació i un acompanyament pràctic en aspectes metodològics, amb especial atenció per als processos participatius, encara poc consolidats.
- En línia amb el punt anterior, el desplegament territorial de l'EVJ ha incrementat clarament el nombre i l'ambició dels projectes participatius, però els professionals fan notar que hi ha fortes resistències per part d'agents que, teòricament, n'haurien de formar part. Es desprèn de les seues opinions que cal més sensibilització sobre la participació.

- Es destaca com a virtuts de la Xarxa Jove la coordinació territorial que ha posat en marxa, l'oferta formativa que l'acompanya i el servei d'assessorament.
- Sovintegen les valoracions negatives sobre el nivell de consciència de les persones responsables en l'àmbit polític i dels governs locals respecte de la importància de les polítiques de joventut. Segons els parers recollits, la falta d'implicació política seria un dels obstacles més rellevants per al desplegament de les polítiques de joventut en l'àmbit local.
- Àmplia coincidència en la necessitat de replantejar les polítiques de recursos humans destinades a Joventut des de l'àmbit local (ajuntaments i mancomunitats). Increment del nombre de professionals, dignificar llocs de treball, destinar-los a funcions estrictes de Joventut i consolidar-los.
- En termes generals es valoren positivament les línies d'ajudes desenvolupades per l'IVAJ en l'àmbit local, amb especial menció per al pla de municipalització, amb la subvenció per a la contractació de personal tècnic. També reben valoracions positives els programes d'activitats i servei desenvolupats per l'IVAJ.
- Com a complement del punt anterior, es reclama un major control sobre l'ús adequat de les ajudes destinades a les polítiques de joventut dels municipis i mancomunitats. Es considera que es tendeix a usar-los per a altres finalitats, tant els recursos econòmics com els humans.
- Es reclamen millores en l'eficiència del sistema d'ajudes: simplificar tràmits i reduir burocràcia, incrementar les dotacions de recursos i planificar els tempos de convocatòria, l'atorgament i la disposició material de manera, que se'n pugua fer un bon aprofitament en les programacions anuals de Joventut.
- En termes generals, i sense obviar els elements negatius i les valoracions crítiques, hi ha profusió d'inputs positius en l'avaluació que fan els i les professionals. Són recurrents les expressions "millorar", "continuitat" i "conscienciar". Com a sensació general es recull la idea que s'ha iniciat un camí correcte, però que encara hi ha molta feina per endavant.
- Destaquem globalment la necessitat de promoure la implicació política transversal, tant a nivell autonòmic com local, de defensar la centralitat estratègica de les polítiques de joventut, de millorar el co-neixement i aptituds tècniques del personal per a treballar amb joves i, en especial, en la participació, de desenvolupar, consolidar i afinar les ferramentes que l'IVAJ ha posat en marxa per aplicar l'EVJ i, finalment, d'aprofundir en el treball en xarxa.

La Xarxa Jove

Tal com hem explicat anteriorment, la Xarxa Jove la constitueixen el conjunt d'agents, de diversa naturalesa i vinculats a múltiples administracions i organitzacions associatives, que actuen efectivament en el disseny, creació i aplicació de polítiques de joventut al conjunt de la Comunitat Valenciana. És, d'alguna manera, el motor essencial de l'EVJ.

L'expressió més clara i evident de la Xarxa Jove són les persones amb responsabilitat política en joventut dels ajuntaments, el personal tècnic dels municipis i altres ens locals i les que formen part de les directives de tota mena d'organitzacions associatives vinculades al sector. Totes ells reben l'ajuda d'un servei de suport, activat per l'IVAJ, que els ofereix informació, assessorament, recursos tècnics i acompanyament en el disseny, gestió i aplicació de serveis, programes i actuacions concretes per a desplegar les polítiques de joventut.

El servei de suport s'organitza a través de nou zones territorials al llarg de la Comunitat Valenciana, i la dotació de professionals que s'encarrega de fer-lo efectiu s'obté a través de l'externalització, via licitació pública, amb empreses especialitzades, en cadascun dels àmbits territorials. La coordinació global, però, és a càrrec de l'IVAJ, que estableix les directrius de les línies i criteris a seguir.

Tant pel fet que la seua missió consisteix, justament, a impulsar i acompanyar la implantació de l'EVJ al conjunt del territori, com perquè tenen una visió de primera mà de la realitat local, en contacte directe amb totes les persones que es troben en primera línia d'atenció a la població jove, la seua opinió és especialment valuosa. Els criteris generals, les línies polítiques d'actuació i el disseny tècnic es contrasten amb la realitat a través del seu treball quotidià.

Per a recollir el seu parer, i el de les persones que reben el seu suport, es van realitzar tres accions complementàries. En primer lloc, es va elaborar un qüestionari que es va fer arribar al personal tècnic, a través de les coordinacions territorials, i que va ser respost per 61 persones. En segon lloc, es va proposar un guió comú per tal que es discutís pels equips de cadascun dels territoris, de manera independent. Disposem de les conclusions de cadascun dels grups de debat. I, finalment, es va realitzar un diàleg obert, online, adreçat a la totalitat de professionals del territori, garantint la presència de representants de cadascuna de les nou zones. Aquest diàleg el va conduir el qui redacta aquest document.

Veurem en els següents apartats les dades i opinions arreplegades gràcies a aquesta triple aproximació a l'opinió professional i n'extraïem, al final, conclusions genèriques.

Resultats més rellevants del qüestionari als professionals

Tal com ja hem indicat en el cas del qüestionari realitzat per l'APJCV, en el document d'annexos mostrem el qüestionari i el buidatge complet de les respostes per tal que, qui ho desitge, pugua fer consultes més detallades. En aquest apartat senyalem només els resultats més significatius, que ajuden a obtindre conclusions generals sobre l'opinió dels equips que la Xarxa Jove destina al territori.

Dels 61 professionals que van respondre el qüestionari, 17 eren homes i 44 dones. La proporció resultant (27,86% d'homes i 72,13% de dones) és molt similar a la que es va obtindre en l'estudi-cens de professionals de joventut realitzat per l'APJCV el 2020, en el qual dos terços de les persones enquestades eren dones. Les dues consultes, per tant, resulten ben coherents amb la idea d'una professió clarament feminitzada.

Els percentatges de participació en relació a les àrees territorials en les quals treballen, en canvi, és ben desigual. Un terç de les respostes venen de Les Riberes i la Safor i, per contrast, no en tenim cap de València oest ni del Vinalopó-Segura. La resta de zones aporten entre quatre i dotze respostes cadascuna.

Tenint en compte que el qüestionari s'adreça a professionals que tenen la missió explícita de contribuir al desplegament territorial de l'EVJ, són significatius els baixos nivells de resposta en alguna de les zones.

Si exceptuem dues úniques respostes negatives, tothom ha llegit l'EVJ, de manera que el coneixement del projecte és més que correcte. En una línia similar, gairebé el 70% en fa una valoració positiva. La meitat consideren que és una bona ferramenta de treball, i l'altra meitat creuen que és un bon començament, però que necessita evolucionar. Quatre persones consideren que el document és massa llarg i altres quatre que és massa complex.

En demanar què caldria fer per millorar l'EVJ, les persones enquestades aporten, en conjunt, 27 propostes. D'entre elles, destaquem les que fan al·lusió a la necessitat de fer-ne seguiment i avaluació i les que proposen elaborar documents de síntesi o resum, que en faciliten la comprensió i l'ús quotidià. Hi ha també

algunes coincidències a l'hora de demanar continuïtat al pla i la seua extensió equilibrada al conjunt del territori, amb menció expressa de les zones rurals. Destaquem, pel seu interès, una aportació en la qual s'especifica que algunes dificultats de comprensió de l'EVJ es deriven no del mateix document, sinó de la diversitat de textos, guies i materials que l'acompanyen, elaborats posteriorment per al seu desplegament. La persona que ha fet aquesta aportació assegura que creen una certa confusió i podem deduir que reclama major coherència en els continguts dels materials elaborats després de l'aprovació de l'EVJ.

Atès que es tractaria d'un òrgan que, entre d'altres funcions, tindria la de comandar i organitzar el funcionament dels equips de treball de les persones enquestades, és especialment interessant observar quina opinió tenen sobre l'**Oficina Tècnica de l'EVJ**, que no s'ha arribat a crear formalment. Es demanava que es triarà entre diverses opcions, a l'hora de valorar com hauria estat el funcionament de l'EVJ, si s'hagués creat l'oficina. De les 112 respostes (en cada enquesta es podien triar dues), 98 (el 87,5%) consideren que la seua creació hauria estat, d'una manera o altra, beneficiosa. Creuen que el funcionament hauria estat més eficaç, més ordenat, més clar o més senzill. Només 11 respostes (el 9,8%) valoren negativament la hipotètica creació de l'oficina, ja que opinen que hauria burocratitzat, alentit o complicat el funcionament de l'EVJ. Únicament dues respostes afirmen que el funcionament hauria estat el mateix.

Quan opinen de manera oberta sobre la conveniència de crear l'oficina fan referència, sobretot, a la necessitat que hi haja una referència de caire tècnic, visible, accessible, i de consulta pràctica. En diverses aportacions es destaca que la seua existència hauria estat molt útil en el període inicial de treball del personal tècnic integrant de la Xarxa Jove, perquè ha d'assumir molta informació i dades en poc temps. Creuen que un òrgan d'aquestes característiques aportaria criteri, orientaria de manera més clara, ajudaria en les tramitacions i la gestió burocràtica de projectes i esdevindria una referència tècnica clarificadora. Es considera, en termes generals, que l'oficina disposaria de capacitat tècnica prescriptiva i això ajudaria a orientar, eliminant dubtes, la tasca quotidiana dels equips territorials. Es fa referència, també, a la millora de la comunicació que implicaria la seua existència i, en un parell de casos, es destaca significativament que ajudaria a tindre una major connexió entre l'IVAJ i el territori.

El 83,6% de les persones enquestades ha llegit o consultat estudis o informes de l' **Observatori Valencià de la Joventut (OVJ)**, i el 66,7% consideren que els ha estat útil per a la seua feina. Al 28,3%, en canvi, els resulta indiferent.

En preguntar quina hauria de ser la orientació que hauria de seguir l'OVJ a partir del moment actual, la majoria de respostes opten per posar el focus en el coneixement sobre el territori, en dues direccions diferents però que es podrien entendre com a complementàries. Així, l'opció triada en el 23,1% de les respostes reclama a l'OVJ que aporte dades útils per a l'aplicació de polítiques al territori, i en el 19,20% de casos es demana que reculli informació sobre l'aplicació concreta de polítiques de joventut i que, per tant, haurien de servir per avaluar millor. El 15,8% de les respostes, a més, demanen a l'OVJ que done criteris per tal que els professionals dels municipis recullen dades sobre el seu entorn. La darrera opció amb una acceptació remarcable és aquella en la que es proposa que l'OVJ desenvolupe eines tecnològiques per a realitzar la seua tasca.

El qüestionari recull fins a 82 propostes d'estudis o treballs que hauria de desenvolupar de manera prioritària l'OVJ. La temàtica sobre la que es reclama més coneixement és, amb tota claredat, la que fa referència al benestar emocional de les persones joves i a la salut mental, i es detecten elements de preocupació com el suïcidi i les pràctiques de risc. Fins a 18 respostes consideren que aquest ha de ser un àmbit de treball prioritari per a l'OVJ. Cinc respostes més reclamen estudis genèrics sobre salut juvenil, i altres cinc reclamen estudis al voltant de les conseqüències del COVID en els joves.

Destaquem, també, un paquet de propostes en les quals es demana recerca sobre condicions de vida de les persones joves i els aspectes lligats a l'emancipació, l'ocupació, la mobilitat i l'educació. Fins a catorze professionals consideren essencial el coneixement sobre aquests àmbits. La participació i l'associacionisme hauria d'ocupar un espai important en la recerca impulsada per l'OVJ, amb nou propostes de treballs en aquest àmbit.

Una quinzena consideren que cal aprofundir en el coneixement de la joventut arreu del territori, elaborant informes específics per comarques, mancomunitats o municipis, amb una especial atenció per a les zones rurals o amb risc de despoblació.

Un darrer paquet significatiu de propostes fa referència a estudis o recerques vinculats a algun àmbit dels drets civils, ja siga per conèixer o intervindre a favor de la igualtat de gènere, la diversitat i inclusivitat i el combat contra la xenofòbia o el racisme.

Les opinions expressades en obert sobre l'OVJ tendeixen, de manera general, a destacar-ne la importància, i a valorar-lo com un instrument essencial per a l'aplicació de polítiques amb coneixement de causa.

L'opinió recollida amb més freqüència és la que reclama un reforç de l'actuació professional en el territori amb l'aportació d'informació i dades. És així com reclamen informes sobre l'estat de la joventut per zones o territoris i, en diverses ocasions i a través de fórmules diverses, més contacte amb el personal tècnic local, per tal de conèixer la seua realitat i per adaptar les recerques a les seues necessitats pràctiques.

Un dels àmbits en el qual l'aportació dels i les professionals de la Xarxa Jove aporta opinions més significatives és el relacionat amb la **transversalitat**. Només una quarta part considera que la posada en marxa de l'EVJ ha suposat una millora en la recepció que tenen les polítiques de joventut per part d'altres conselleries o departaments del Govern. El 34,4% considera que no s'ha produït cap millora, i el 41% que els resulta indiferent.

En contrast amb aquesta dada negativa, però, les mateixes persones afirmen que el treball transversal sí ha millorat en l'àmbit municipal. El 65,6% hi estan d'acord, i només el 16,4% creuen que no ha estat així. El grup dels indiferents, igualment, es redueix fins als 18%.

En aquesta qüestió, però, és molt rellevant atendre a les experiències pràctiques del sector professional, que són les que, lògicament, motiven la seua percepció. Quan es demana quins aspectes han millorat en l'àmbit del Govern, expliquen que les polítiques de joventut són més presents en altres departaments, perquè l'EVJ en descriu els principis i criteris, els dona més visibilitat i en facilita la comprensió. S'indica també que s'obre la possibilitat de treballar més coordinadament, i s'esmenten alguns departaments que haurien millorat la seua relació amb les polítiques de joventut, com salut, habitatge i cultura. Almenys en quatre casos, però, obvien l'enunciat de la pregunta i asseguren que per trobar millores en la transversalitat ens hem de remetre necessàriament a l'àmbit municipal.

I és justament en l'entorn local que preguntem quines àrees de servei públic són més receptives al treball transversal i en cooperació amb Joventut. Es demanava que optaren per un màxim de tres àrees, i es van rebre 226 respostes. D'elles, el 20% corresponen a educació, el 18,58% a drets civils, gènere i igualtat, i hi ha un empat en el 16% de casos, tant per a serveis socials com a per a cultura. Entre el 60% i el 80% de les persones que van respondre el qüestionari, van esmentar aquestes quatre àrees, de manera que educació, drets civils, serveis socials i cultura constitueixen clarament el nucli dur del treball transversal amb Joventut.

Entre aquest grup i la resta d'àrees hi ha una gran distància, i esmentem només a títol d'inventari el 8% de respostes dedicades a esports, el 6% a ocupació i el 5% a participació. La resta d'opcions tenen un percentatge de representació molt baix, gairebé irrellevant.

Per a millorar el treball transversal en els ajuntaments, es fan propostes, sobretot, d'incrementar la informació, difusió i formació sobre l'EVJ entre les persones amb responsabilitat política en els municipis, perquè constaten que, o be no en tenen gens, o be en tenen un coneixement escàs. Bona part de les respostes indiquen que aquesta actuació s'hauria de complementar amb algun tipus de formació per al personal tècnic d'altres àrees municipals i, en termes generals, aprofundint en la concepció estratègica de l'actuació en joventut, per situar el sector en un àmbit de major centralitat de les polítiques públiques.

En un segon bloc recollim aquelles propostes que tenen a veure amb la necessitat de canviar la cultura organitzativa de les administracions locals per tal d'afavorir la cooperació interdepartamental, el recull i difusió de bones pràctiques transversals i, sobretot, la elaboració de propostes concretes de treball, que impliquen dues àrees o més, per a promoure-les i impulsar-les amb cert grau d'obligatorietat o compromís. Apareixen també propostes lligades a l'increment de recursos disponibles i a la necessitat de donar continuïtat a l'EVJ, per tal que el canvi de tendència que s'intueix i que es descriu en les respostes a aquest qüestionari es consolide i tendisca al creixement.

El 76,7% de les persones enquestades, d'altra banda, afirmen que la **participació** és un element destacat en les polítiques o plans territorials en les que estan intervenint en el moment de respondre el qüestionari. Els paper més rellevant en aquests processos participatius el tenen e les persones joves, perquè en el 83,1% de les enqueste s'afirma que hi són presents a títol individual, i en el 62,7% que compten amb la implicació de grups o col·lectius informals. El segon grup en importància és el personal tècnic d'àrees o departaments municipals diferents del de Joventut, ja que col·laboren en els processos participatius en el 71,2% dels casos. Cap altre agent participa en la construcció dels plans locals de joventut en més de la meitat dels casos. Així, només en el 39% dels casos hi són presents les entitats d'oci educatiu, en el 33,9% les entitats esportives, i en el 32,2% les entitats culturals.

El qüestionari va demanar al personal de la Xarxa Jove que explicités tres mesures que haja posat en marxa l'IVAJ per a donar suport a les polítiques locals de joventut. Amb aquesta pregunta s'intentava observar, d'una banda i de manera pràctica, quines són les mesures més importants, segons el seu parer i, d'una altra banda, el nivell de coneixement de les línies d'actuació de l'EVJ.

Es van obtindre 115 respostes diferents, però en bona part d'elles s'hi esmentaven diverses actuacions, de manera que l'amplitud i diversitat d'aportacions fou molt rellevant. Les iniciatives més esmentades, amb

molta diferència, foren les que tenen a veure amb les ajudes per a la contractació de personal tècnic i les subvencions per a desenvolupar programes locals. El segon paquet en les preferències dels enquestats, i amb un volum de respostes molt similar al primer, foren totes aquelles que tenien a veure amb la formació, el suport i l'assessorament tècnic al sector professional. I un tercer grup feia referència de manera genèrica a la pròpia existència de l'EVJ, la Xarxa Jove i els seus efectes en termes de coordinació, trobades i dinamització territorial.

La meitat de les persones enquestades (47,5%) considera que els ajuntaments i les mancomunitats no aprofiten bé **les ajudes** de l'IVAJ. Les raons que expliquen aquest presumpte malbaratament són diverses, però la que s'esmenta amb major freqüència és la dificultat que tenen els municipis i els seus dirigents per entendre en què consisteixen les polítiques de joventut. Aquesta falta de comprensió faria que els recursos es destinen a serveis o programacions que no contribueixen a assolir els objectius teòrics d'una política de joventut. En moltes ocasions expliquen que els i les professionals contractats amb les ajudes es dediquen a tasques i funcions que no són les pròpies de Joventut, i que els processos burocràtics i diversitat de tràmits implícits en la gestió de les ajudes ocupen una part excessiva del temps disponible.

Algunes de les respostes indiquen que els municipis no tenen recursos propis per a destinar a joventut, i només compten amb allò que els arriba via ajudes, de manera que en són dependents. Aquesta situació, segons opinen, dificultaria la continuïtat de les polítiques i, en molts casos, dels recursos humans.

Destaquem un argument prou important en relació amb els plans de les mancomunitats: segons la persona que el formula, estan poc equilibrades territorialment, i no tenen capacitat d'actuació suficient per a fer arribar les seues mesures a la totalitat de la població juvenil del seu àmbit geogràfic. Segons aquesta idea, els més perjudicats serien els municipis menuts.

En alguns casos s'usa com a argument la presumpta falta de resultats dels recursos emprats: a les activitats no hi hauria participació juvenil suficient i es dedicarien massa esforços a la construcció tècnica dels plans.

Per tal de pal·liar aquest cúmul de dificultats, es suggereix, tal com ja s'ha dit més amunt, incrementar les propostes de formació adreçades especialment a les persones titulars de les regidories de joventut, exercir un major control sobre l'ús de les ajudes per tal d'assegurar que se'ls dona una destinació adequada, i fer una bona avaluació de l'aplicació de polítiques locals o territorials.

Malgrat la llarga llista de raons que explicarien un aprofitament deficient de les ajudes, no són poques les persones que usen l'espai de resposta a aquesta pregunta per a parlar en positiu de l'EVJ, del pla de municipalització i de l'impuls que les ajudes estan donant a les polítiques locals de joventut. Es fa difícil quantificar el percentatge de professionals que expressen opinions en aquesta línia, però no són, en tot cas, menys d'un terç del total.

Allò que més es valora de la **Xarxa Jove** és la possibilitat de coordinar el treball en el conjunt del territori, posant en comú l'esforç dels diferents perfils professionals que hi intervenen. La idea del suport mutu i el reforç, que obtenen en compartir experiències i dificultats, cohesiona el col·lectiu professional i, en certa manera, l'apodera davant de les múltiples dificultats que ha d'afrontar en l'exercici de les seues funcions. El segon aspecte més ben valorat del sistema, és el suport que rep el col·lectiu, en forma d'assessorament, orientació tècnica i informació sobre recursos i eines al seu abast. En aquest sentit, es concep la Xarxa Jove com un puntal per al desplegament de les polítiques de joventut al conjunt del territori, però també com un enllaç amb l'IVAJ, que facilita i potencia el contacte i la relació.

Després d'aquestes dues grans virtuts, hi ha una llarga llista d'elements positius que s'esmenten de manera irregular, com són la formació, la informació sobre programes autonòmics als quals es poden acollir, l'acompanyament en la creació de plans territorials i la comunicació, que millora la visibilitat de les polítiques de joventut.

En la part negativa no hi ha tanta unanimitat i les opinions són força més disperses, però els elements més destacats són les condicions precàries de treball d'un nombre elevat de professionals, pensant sobretot en la incertesa sobre la seua continuïtat laboral. Senyalen també l'excés de burocràcia i de tràmits per a determinades ajudes o programes, la sobreabundància d'informació sobre l'EVJ i les polítiques de joventut en els moments inicials de la incorporació a la Xarxa Jove, i la dificultat de gestionar correctament les múltiples trobades de coordinació en els seus diferents formats, ja siga a nivell territorial, ja siga entre les persones que treballen en joventut. Ens han semblat rellevants un parell d'opinions en les quals es feia notar, d'una banda, que l'IVAJ té un equip professional massa reduït i que, per tant, hauria de créixer. D'altra banda, s'apunta també que, en ocasions, les persones que s'incorporen gràcies a les ajudes del pla de municipalització tenen un nivell discutible de qualificació.

Pel que fa a les mesures que es proposen per a millorar la Xarxa Jove, no hi ha gaire coincidència en les

propostes, i altra vegada hi ha força dispersió en els plantejaments. Podem destacar, però, les peticions de millora de l'oferta formativa, més per la quantitat que per la qualitat, i referida tant a professionals com a responsables polítics. Són destacables, en aquest sentit, algunes aportacions en les quals s'afirma que els regidors i regidores estan allunyats de la realitat professional del sector.

Remarquem també diverses propostes que exploren la creació de mesures que faciliten el treball transversal als municipis, i arriben a suggerir que s'establisca, normativament, la necessitat de crear grups interdisciplinaris de treball o amb participació de les persones responsables, a nivell polític, de diverses àrees.

Molt significatives són, també, les propostes en la línia de promoure algun sistema o model que ajude a avaluar l'execució de plans de joventut, i especialment interessant és el suggeriment de crear un servei de validació de plans. La idea que no tots els plans aprovats tenen nivells mínims de qualitat o correcció sobrevola aquestes opinions. En una línia similar, situem una proposta que reclama major supervisió als ens locals, entenem que per a assegurar que les ajudes s'apliquen de manera correcta.

Sovintegen també les propostes que, amb diferents finalitats, remarquen la diversitat de realitats segons el territori i els municipis, i la poca adequació que tenen les ajudes, serveis i programes a aquestes singularitats. Sense anomenar-les d'aquesta manera, es demana l'ús i promoció de projectes de bones pràctiques que, a través de l'intercanvi o la difusió, puguen servir com a exemple o model d'aplicació de polítiques.

Un dels llocs comuns en tots els espais d'avaluació de l'EVJ és la necessitat de disposar d'una **ferramenta tecnològica** que facilite i promoga el treball en xarxa. Sense entrar a valorar els mecanismes existents, que han estat qualificats sense a penes excepcions com a deficientes, es va demanar en el qüestionari quines haurien de ser les principals utilitats d'aquest sistema. Les persones enquestades havien de triar entre quinze utilitats proposades, i el resultat és prou significatiu.

Dues terceres parts van destacar la necessitat d'un sistema de consulta online per a professionals, essent aquesta l'opció més triada. En segon lloc, amb un 58%, van escollir la creació d'un repositori de documents i manuals per a l'aplicació de polítiques de joventut. No va arribar a la meitat però s'hi va acostar molt (48%) qui va optar per aconseguir una oferta de formació online per a professionals, i destaquem, finalment, que el 40% va demanar l'existència d'un sistema de relació en xarxa (telemàtic) entre professionals del sector.

És interessant constatar que les opcions més triades són, de fet, versions en línia de serveis que la Xarxa Jove ja ha posat en marxa de manera presencial (orientació i assessorament, elaboració de guies, formació i espais de relació professional). Queda clar que l'aposta per la transformació digital ha de jugar un paper rellevant en l'EVJ futura.

En demanar a les enquestes que es valoren els diversos **programes** impulsats per l'**IVAJ**, observem que l'opció triada amb més freqüència i de manera transversal, és *necessari*. Gràcies a això, podem concloure que pràcticament tots els programes reben l'aprovació del personal tècnics. Que són necessaris, per tant, és el mínim que podríem dir de pràcticament tots ells.

En canvi, el programa que és considerant *prioritari* amb tota claredat és el d'oci educatiu. Aquesta qualificació de *prioritari* no és la més triada, però sí que obté uns nivells significatius en el cas del *JOOP* i el *M'importa*.

La tercera qualificació triada de manera rellevant en les enquestes és *Útil, però no imprescindible*, per als programes *A la mar*, *Tallers d'idiomes* i *La Senda del poeta*.

En cap cas és rellevant la valoració *innecessari*, i fem notar només que set de les persones enquestades no saben què és *La Senda del poeta*, i sis ignoren a què es refereix el programa *A la mar*.

En demanar quines mesures incorporarien a l'EVJ, s'indica la necessitat d'impulsar programes en àmbits sectorials determinats, sense precisar-ne gaire els continguts. Així, apareixen esmentades l'ocupació, l'habitatge, la salut mental, els ODS, la participació i associacionisme i la formació a l'estranger. En relació amb el funcionament orgànic, es demana una disminució de la burocràcia, un sistema d'avaluació en exercici professional i una reforma del sistema de subvencions per tal d'ampliar-ne l'abast i tindre més control. En un altre sentit, es proposa la creació d'un canal directe per a l'assessorament professional, també amb orientació jurídica, suport en xarxes socials i eines audiovisuals, i l'elaboració de guies per a treballar amb joves artistes, grups juvenils no formals i la promoció del voluntariat.

Quan es demana que es destaquen **elements positius** de l'EVJ apareixen, d'una manera o altra, tots els apartats en que es desglossa el seu document central. Així, s'elogien les ferramentes que s'hi preveuen, els principis en què es basa, la voluntat de crear un marc normatiu per a les polítiques de joventut, el treball en xarxa, el mètode de treball, el model d'avaluació i el desplegament pel territori. Pel que fa a utilitats pràctiques, es valora la ràpida resposta a peticions de suport i la facilitat d'interlocució amb l'IVAJ, les propostes

formatives, el suport i acompanyament tècnic i, molt especialment, les incorporacions de professionals al territori. Es pot afirmar, en conjunt, que es valora l'existència de l'EVJ com una referència que dona un marc d'intervenció, estableix criteris i línies de treball i disposa de ferramentes per a acompanyar els i les professionals en les seues funcions. S'entén, per contrast, que es tracta d'elements que no existien amb claredat abans de l'aprovació de l'EVJ.

Quan s'entra en el detall de les línies d'actuació, és quan apareixen els aspectes que, segons el parer manifestat a les enquestes, **cal millorar**. Hi ha diverses referències a la necessitat de comunicar millor l'EVJ, a elaborar resums o materials simplificats per tal de fer-la entenedora per a persones no professionals i, en termes generals, es reclama un major reconeixement de les polítiques de joventut i de la tasca del personal tècnic. Cal, per tant, insistir en la tasca pedagògica adreçada a les persones amb responsabilitat política i en la conscienciació ciutadana. Es demanen, també, millores en l'adaptació de les mesures del pla a la diversitat del territori i capacitat per a avaluar els plans locals. Com sempre, d'altra banda, apareixen referències a la necessitat d'incrementar els recursos destinats a les polítiques de joventut.

Destaquem, finalment, que de les aportacions en respostes obertes es pot extraure, com a conclusió general, que els i les professionals donen un gran valor a la simple existència de l'EVJ. Posen de relleu l'esforç realitzat per l'IVAJ per a transformar les dinàmiques anteriors i per a incrementar els recursos de tot tipus destinats a la joventut. Pràcticament tothom, en un espai o altre d'opinió oberta, destaca que es tracta d'una nova etapa que no ha fet altra cosa que començar i que és necessari donar-li temps, marge de millora i recorregut. Aquesta valoració positiva, però, contrasta en no pocs casos amb diverses mostres de preocupació sobre les possibilitats reals de que el projecte tinga la mínima continuïtat necessària.

Guió per als grups de debat

A començament de 2022 es completa una ronda de grups de debat entre les persones que despleguen la Xarxa Jove arreu del territori. En cadascuna de les nou zones en què s'organitza el sistema, es realitza una sessió monogràfica per a valorar els tres primers anys d'aplicació de l'EVJ.

La discussió s'organitza a través d'un guió previ, comú per a tots els territoris. Es plantegen set preguntes generals a partir de les quals es desplega el diàleg i, si s'escau, el debat, sobre els seus continguts. Els i les coordinadores de cada zona condueixen la sessió i, finalment, recullen les principals aportacions i les conclusions, si n'hi ha.

Tant el guió comú per al debat, com el recull d'aportacions realitzades per cadascun dels nou grups de professionals, es poden consultar en el document d'annexos.

Resum d'aportacions al debat

En aquest apartat mostrem els principals elements de coincidència en l'anàlisi realitzat durant les nou sessions i algunes propostes singulars que ajuden a interpretar les condicions i grau d'èxit amb què s'ha desenvolupat, fins al moment, el desplegament de l'EVJ arreu del territori.

En relació amb les **ferramentes** de l'EVJ, que es poden observar també com a **òrgans de gestió** (l'Oficina Tècnica, el Consell Rector, la Comissió Interdepartamental i l'Observatori Valencià de la Joventut), es pot parlar gairebé de consens pel que fa a la seua idoneïtat. Segons el parer majoritari són ferramentes necessàries, que en alguns casos fins i tot són qualificades d'indispensables. En contrast amb aquesta idea inicial, però, és també coincident la impressió que han de millorar, créixer o desplegar-se amb major ambició. Consideren que els falten recursos, que no són prou conegudes, que no es difon de manera suficient la feina que fan, que han de ser més permeables a l'opinió o participació professional i que han de guanyar protagonisme en el marc de l'EVJ.

Quan singularitzem en cada cas, remarcuem que la falta de formalització de l'**Oficina Tècnica** és percebuda com una mancança greu. Es reclama una referència tècnica a la qual adreçar-se per a resoldre qüestions de criteri i orientació en el desplegament de polítiques, i un pilotatge o comandament més clar de l'EVJ. En opinar sobre l'oficina, s'aprofita per elogiar la feina de l'IVAJ, però es reclama més capacitat, increment de recursos i de l'equip humà i un model organitzatiu clar, que es puga comunicar al conjunt del sistema. En algun cas concret, s'arriba a assegurar que l'oficina pot ser l'instrument que permeta visualitzar l'aposta del Govern per les polítiques de joventut i, en un altre sentit, l'òrgan que garantisca la continuïtat de l'EVJ, més enllà de possibles canvis polítics.

En relació amb el **Consell Rector**, l'opinió recollida amb més profusió és que hi ha poc coneixement sobre la seua feina i funcions. Es percep com un òrgan distant, l'eficàcia del qual no es posa en dubte, però que mereix més difusió. Es demana també que siga permeable a l'opinió professional i es fan preguntes sobre la representació que hi tenen els joves. En un cas concret es fa un elogi remarcable del paper de lideratge que juga el **Director General de l'IVAJ**, però es contrasta amb l'acompanyament que rep del Govern, que es jutja com a feble.

En parlar de la **Comissió Interdepartamental** és unànime la percepció de la seua importància en la mesura que ho és el treball transversal per a les polítiques de joventut. Més enllà del poc coneixement que es té sobre el seu funcionament, es destaca el poc èxit de la seua feina perquè costa percebre, segons el parer majoritari, els resultats del treball transversal en el si del Govern. Es reclama més capacitat decisòria sobre projectes concrets de cooperació interdepartamental i, en un cas concret, s'arriba a demanar que puga "donar ordres" per a aplicar programes transversals. Es pot dir, en termes generals, que se li demana més concreció.

L'**Observatori Valencià de la Joventut** és probablement l'òrgan que rep major aprovació. Més que necessari, és imprescindible, i es valora positivament la seua feina. Quan se li reclamen millores, es fa demanant més recursos humans especialitzats, una major actualització dels seus estudis i, molt especialment, la recollida de dades estadístiques per territoris, aproximant el coneixement sobre la joventut a l'àmbit local. En aquest mateix sentit, es reclama que es consulte el personal tècnic del territori a l'hora de decidir quines recerques o estudis es desenvolupen.

Les opinions al voltant de la **transversalitat** i l'efecte que hi ha tingut la posada en marxa de l'EVJ són en alguns casos contradictòries. Hi ha membres dels equips de la Xarxa Jove que consideren que no s'ha progressat de manera significativa, però l'opinió majoritària és que es percep un canvi positiu, tot i que insuficient. És interessant constatar que, en aquells territoris on es treballava de manera transversal abans de la posada en marxa de l'EVJ, no s'han percebut canvis amb la seua arribada. En canvi, un nombre significatiu de municipis i mancomunitats han posat en marxa iniciatives en aquesta direcció i, tot i que és encara aviat per a valorar-ne la consolidació, han obert la porta a treballar amb una metodologia inèdita fins al moment.

Hi ha coincidència general a l'hora d'explicar que la impulsora del treball transversal és sempre l'àrea de joventut, i que la implicació personal de qui té la responsabilitat tècnica és una condició *sine qua non* per tal que el sistema done algun fruit. En la mateixa línia, es remarca que, gairebé sempre, l'èxit de les iniciatives transversals depèn de la sintonia professional i personal entre el personal tècnic de les diferents àrees. I tampoc no hi ha divergències quan afirmen que el personal tècnic d'altres àrees pràcticament mai té directrius ni instruccions, per part de la direcció política per tal que treballen en cooperació amb Joventut o amb qualsevol altra àrea.

Una conseqüència de la situació descrita és que hi ha un gran desconeixement de l'EVJ entre el personal tècnic de les altres àrees i, de manera general, ignoren també quins són els criteris habituals de treball d'una política de joventut. Amb tot, la situació més deficitària no és en l'àmbit local, sinó a nivell de Govern, ja que hi ha pràctica unanimitat a l'hora de dir que no es percep sensibilitat transversal cap a l'àrea de Joventut des dels diferents departaments o conselleries.

La **Xarxa Jove**, com a model de treball, ha estat un dels grans actius per a promoure la transversalitat. Les ajudes a les polítiques de joventut locals han obert la porta a algunes cooperacions amb altres àrees perquè no s'hi acosten amb les mans buides i els permeten disposar de recursos que els donen capacitat d'actuació.

En el capítol de dificultats per a treballar transversalment, cal destacar una excessiva burocratització de l'administració, el desconeixement de les polítiques de joventut i l'EVJ per part de les persones responsables de les polítiques, i un nivell remarcable de conflictivitat en la relació interdepartamental. Es descriuen situacions en les quals hi ha competència entre diferents àrees o regidories per a gestionar determinats serveis o programacions, interpretant cadascú que són propis del seu àmbit i que els han de poder desenvolupar en exclusiva. Es destaquen els conflictes amb les àrees d'Educació i, en concret, amb les actuacions previstes en les centres d'ensenyament secundari.

Per a superar aquestes dificultats, es reclama més difusió de l'EVJ, formació per a responsables a nivell polític i normes que condicionen la percepció d'ajudes al treball transversal efectiu.

De manera resumida, es considera que la majoria de responsables d'altres departaments "no es creuen" la transversalitat i que el dret d'incidència, un dels criteris centrals de l'EVJ, és una assignatura pendent perquè el criteri tècnic del personal de joventut no es valora suficientment i, fins i tot, en ocasions és menyspreat. Malgrat totes aquestes dificultats, però, en el debat realitzat als nou equips territorials es remarca sempre, d'una manera o altra, que l'EVJ ha obert, en aquest camp, una línia de treball necessària, inèdita fins al moment en la majoria de zones i que, tot i els entrebancs, hi ha una millora perceptible.

Pel que fa al desplegament de les polítiques de joventut arreu del territori a través de la elaboració de **plans locals**, impulsats per ajuntaments o mancomunitats, sembla clar que l'EVJ ha estat, a parer del personal de la Xarxa Jove, decisiva. Les ajudes materials, el suport tècnic, l'assessorament i l'acompanyament han activat nombroses iniciatives, en zones en les quals eren inèdites fins al moment, i ha validat i reforçat les que ja existien.

És interessant, però, constatar que, per a un percentatge elevat de professionals, afrontar el repte de posar en marxa processos de participació, coneixement de la realitat i elaboració tècnica d'aquests instruments de planificació estratègica, suposa una dificultat d'ordre major. En alguns casos expliquen que falta preparació tècnica, en d'altres que l'esforç en temps i dedicació supera les possibilitats materials de la institució per la que treballen i, molt significativament, hi ha casos en els que asseguren que la dedicació a la construcció dels plans resta un temps preciós i necessari per a l'aplicació quotidiana de polítiques. Paradoxalment, per tant, una eina que ha d'ajudar a desenvolupar i projectar en el futur la tasca que tenen encomanada es converteix també en un llast per a la feina quotidiana.

En conseqüència, demanen més formació, més recursos humans i mecanismes de coerció per assegurar que ajuntaments i mancomunitats compliran els compromisos que adquireixen en demanar i acceptar ajudes de l'IVAJ.

És destacable, d'altra banda, l'alerta sobre la dificultat de planificar en l'àmbit dels municipis més menuts, l'especial atenció que necessita la ruralitat, i la limitada eficàcia dels plans mancomunats per a atendre aquestes urgències.

El desplegament territorial, com a conclusió, desperta tres grans consensos: l'EVJ és fonamental per a impulsar-lo, és necessari ajustar els mecanismes de suport a l'àmbit local per fer-lo possible, i cal revisar els models que s'usen, tant per part de les mancomunitats com per part dels municipis més menuts.

D'altra banda, la **Xarxa Jove**, com a sistema de suport al territori i com a eina dinamitzadora i impulsora de les polítiques de joventut rep els millors elogis. Quan es critica el sistema, més que valoracions negatives, hi ha peticions d'increment de la intensitat del treball de la Xarxa Jove. És a dir, allò que es fa està bé, però cal fer-ho més.

També és significatiu que la valoració positiva de la Xarxa Jove genera inquietud per al futur. Serà possible mantindre-la i desenvolupar-la a un ritme similar al que s'ha aconseguit en posar-la en marxa? Les persones que treballen a joventut es pregunten com es garantirà la continuïtat dels recursos humans que s'hi destinen i, en sentit contrari, com s'atendran les necessitats i les demandes que sorgeixen arreu del territori gràcies, justament, a l'acció de la Xarxa Jove. És com si hi hagués el temor de no poder donar resposta a les bones expectatives generades per l'EVJ.

Tot i que es tracta d'una aportació puntual, destaquem per la seua significació una proposta concreta que reclama l'equivalent a la Xarxa Jove en l'àmbit polític. Podríem pensar, potser, en una Xarxa de Regidories o d'Electes de Joventut?

El manteniment i cultiu d'una xarxa, d'altra banda, requereix la disposició de determinades eines d'acompanyament. És per aquesta raó que sovintegen les peticions d'eines telemàtiques, tecnològiques i, en un sentit molt ampli, digitals, per obtindre més i millor rendiment del treball en xarxa. Aquestes idees, que apareixen de manera espontània, es concreten especialment quan es pregunta quina opinió mereix la **plataforma Umbraco**, que pretén realitzar, justament, aquesta funció. El parer clarament dominant és que *Umbraco* no ha assolit, ni de bon tros, els objectius que perseguia. Se'n fa crítica tècnica perquè no és funcional des d'un punt de vista tecnològic, crítica pràctica perquè l'ús és lent, poc intuïtiu i no aporta utilitats valuoses, i crítica social perquè es valora com a ineficaç per a les persones joves.

La plataforma ha permès, efectivament, generar un repositori rellevant d'informació sobre professionals, equipaments, serveis, entitats i programacions, i aquesta seria la part més positiva. Però no facilita un tractament de les dades adequat per a fer-ne ús pràctic i útil, tant des del punt de vista professional, com de la seua teòrica orientació a la població jove. Semblaria que l'opinió general apunta en la direcció de, o bé reformar a fons la plataforma, o bé fer-la de cap i de nou, tot preservant i donant nova utilitat al fons de dades que, malgrat tot, ha pogut generar.

Les **línies de suport al món local** són molt ben valorades. A banda de les peticions d'augments quantitatius, prou previsibles, es fa alguna aportació de qualitat, com quan es demana condicionar les ajudes a la consolidació prèvia d'equips professionals, a una dotació pressupostària mínima i al desenvolupament efectiu d'actuacions transversals des dels ajuntaments. El personal tècnic entra en el detall de les ajudes i qualifica de manera extremadament positiva el suport aportat pels lots 1 i 3, i relativitzen una mica més el del lot 2. Es recull algun suggeriment en la línia de preveure condicions diferents per a la concessió d'ajudes als municipis menuts (menys de 5.000 habitants) per tal de facilitar-los l'accés i d'atendre, de manera singular, les seues necessitats, que són d'una naturalesa ben diferent.

La **valoració global de l'EVJ** és pràcticament sempre positiva. Es visualitza com un canvi de paradigma en la política de joventut de la Comunitat i es percep com l'inici d'una nova època o etapa que, tot i que es jutja de manera molt favorable, necessita encara consolidar-se i mantindre un ritme de desenvolupament.

lupament i creixement, durant un temps considerable, per arribar als nivells mínims que hauria d'assolir tota política de joventut.

Hi ha moltes aportacions que destaquen la necessitat de garantir la continuïtat del projecte, i expressen el temor a que possibles canvis polítics impliquen també passes enrere sobre el camí recorregut. Tot i que no sempre es manifesta amb aquesta claredat, plana una idea de fons que té a veure amb la necessitat de generar estructures de gestió que puguen resistir els canvis d'orientació política. Es tractaria, per tant, de trobar una fórmula que garantis la pervivència d'uns mínims per sota dels quals no fos possible baixar.

Es valora de manera molt positiva l'esforç realitzat per l'IVAJ, l'increment de recursos produït i el desplegament efectiu de línies de suport al territori, que no només són materials sinó, molt especialment, d'acompanyament tècnic i professional. És interessant constatar, d'altra banda, que aquest desplegament ha generat noves necessitats. D'alguna manera, el treball efectiu en joventut fa aflorar necessitats que no són visibles si no s'intervé de manera pràctica, i això fa que, al mateix temps, augmente l'exigència de suport institucional.

Interpretem, del conjunt d'opinions recollides, que la majoria de professionals entenen que l'EVJ no ha entrat encara en una etapa de consolidació, perquè necessita créixer encara més per a arribar a cobrir demandes bàsiques. La línia seguida, amb matisos i objeccions concretes, és positiva i adequada, però cal encara aprofundir-hi. El desplegament pendent tindria a veure, a banda del creixement en dotacions econòmiques, amb el necessari ajustament de mecanismes de gestió (desplegar la llei de joventut, implantar normatives, ajustar línies de suport, incrementar el nombre de recursos humans de l'IVAJ i desplegar les ferramentes), la presa de consciència política de la centralitat de la joventut (formació per a regidors i regidores, eines pràctiques i obligades de treball transversal, aplicació pràctica del dret d'incidència), el desplegament territorial (adaptar ajudes a la diversitat, ampliar la implantació de la Xarxa Jove, augmentar la qualitat i l'exigència dels plans territorials, modular els plans mancomunats, per tal que atenguen correctament la totalitat de les zones assignades, i una atenció molt especial a municipis menuts i d'entorns rurals) i aprofundiment de la participació dels diferents agents implicats (prioritzar amb radicalitat la participació de les persones joves associades i no associades, impuls al sector professional i introducció d'elements d'innovació per a garantir que els processos de participació són realment eficaços).

Diàleg plenari de la Xarxa Jove

El 12 de gener de 2022 es va convocar una àmplia trobada d'avaluació de l'EVJ, a la qual es va convidar a representants de tots els equips territorials de la Xarxa Jove i al personal tècnic de l'IVAJ. Es van reunir en format telemàtic vint persones, entre les quals hi havia, a títol d'oients, el Director General i el Subdirector General de l'IVAJ. La conducció del diàleg a ver a càrrec del redactor d'aquest informe.

En la presentació de la trobada es van explicar, de manera resumida, les principals conclusions a què havien arribat prèviament els equips professionals de les nou zones de la Xarxa Jove, àmpliament exposades en l'apartat anterior. En base a aquestes idees, es va demanar als participants que dialogaren i opinaren sobre l'IVAJ, en base a quatre idees generals:

1. Territori. Mesures per tal que els municipis i altres agents territorials implanten i consoliden de debò polítiques de joventut.
2. Organització. On ha de posar el màxim esforç l'IVAJ i de quina manera ha d'actualitzar les seues ferraments de treball.
3. Professionals. Com s'ha de donar suport a aquest sector i de quina manera ha de progressar la seua capacitat col·lectiva d'impulsar les polítiques de joventut.
4. Revisió de l'EVJ. On s'ha de posar l'accent per a millorar la seua aplicació fins a 2023 i quines han de ser les prioritats a partir de 2024.

Tot seguit es mostren, agrupades temàticament, les aportacions realitzades durant la trobada, senyalant les coincidències i remarcant les propostes singulars.

Sobre l'aplicació de l'EVJ

- En el darrer any (2021) hi ha hagut un gran esforç per visibilitzar el treball tècnic que es fa des del territori. La sensació general és que anem pel bon camí, però falta insistir-hi més, falta temps. El model és encara massa nou per a molts ajuntaments. Tot això reconeixent que hi ha comarques i ajuntaments que ja tenen una llarga tradició i, en aquests casos, el nivell d'implantació és molt millor.
- Què passarà quan finalitzen les ajudes? Un dia o altre hi haurà un canvi de política que, encara que

no elimine del tot les ajudes, potser les limitarà o les reduirà. Quan això passe, que serà del personal contractat amb ajudes? I què serà dels projectes aplicats per aquest personal?

- Cal pensar fórmules per tal que els municipis adopten el compromís d'incorporar personal propi, que no siga subvencionat.
- Es funciona a colp de subvenció, i no d'estratègia. Han de ser els ajuntaments els que decidisquen les seues estratègies i després busquen les subvencions que siguen necessàries. Però aquest canvi de mentalitat es produirà, si es produeix, a llarg termini.
- Fa falta més temps. Quan portes 20 anys treballant d'una manera determinada, amb qualitat i recursos, és molt difícil fer-ho enrere. Els ajuntaments que tenen un recorregut llarg en polítiques de joventut normalment mantenen sempre uns mínims, perquè han aconseguit convertir-ho en un hàbit o dret adquirit. Però això encara passa poc. Cal insistir i mantindre el repte, tant de temps com siga possible, tant en els ajuntaments com en Govern. Si la nostra feina arriba a ser significativa per a les persones joves, es podrà defensar millor.

Sobre el reconeixement de les polítiques de joventut

- Les diferents mesures per a promoure l'activació de polítiques de joventut als ajuntaments són visibles, i hi ha consciència de que s'està produint un canvi, però és molt difícil fer pujar al tren a aquells municipis en els quals no hi havia una mínima predisposició prèvia.
- Una de les transformacions que més costa és fer entendre, a les persones responsables polítiques, que fer polítiques de joventut és alguna cosa més que activitats de lleure i d'oci.
- Expliquen, en aquest sentit, que tot sovint s'ha de combatre el criteri de les persones titulars de les Secretaries dels ajuntaments, i això se situa per damunt de les possibilitats d'interlocució del personal tècnic de joventut. Necessiten suport per a canviar aquesta perspectiva. Necessiten un paraigües tècnic i polític al qual poder acollir-se per a discutir els criteris dels alts càrrecs de l'administració municipal.
- Se cita un altre exemple en el qual, el mateix president d'una mancomunitat, afirma que en l'àmbit de joventut només cal fer algunes programacions d'activitats, i considera que amb l'existència d'una única persona es suficient per al conjunt dels municipis.

Sobre les regidories

- Cal implicar els regidors i regidores de joventut dels municipis de manera més directa. No hi interveuen perquè ja se n'ocupa el personal tècnic. Però, molt sovint, és imprescindible la implicació política perquè d'altra manera els projectes s'aturen o no reben el suport que necessiten de la resta de l'ajuntament.
- Moltes vegades, el problema no consisteix en una falta de voluntat política, sinó d'experiència. La persona que ocupa la regidoria de joventut és la més jove i inexperta, i la seua capacitat d'influència cap a la resta de l'equip de govern és molt reduïda.
- Un cas freqüent és el del regidor o regidora de joventut que no té cap experiència prèvia en temes d'oci, treball associatiu o comunitari. Per a adoptar les mesures polítiques necessàries, cal que s'entenga com es treballa des de Joventut. Ens trobem que hi ha personal tècnic que sap què cal fer, però que no té el suport de la seua regidoria. No pot desenvolupar els programes i serveis que serien necessaris i, tot sovint, a més, el regidor o regidora els fa fer altres coses que, potser, no tenen res a veure amb joventut.

Sobre els recursos humans

- Les noves incorporacions de personal permeten una millora evident, però generen també una gran incertesa: com es garanteix la continuïtat d'aquestes persones? Cal pensar en alguna fórmula de continuïtat que no només depenga de la subvenció.
- El problema no és només que hi haja personal o no, sinó que done continuïtat. En el millor dels casos, si d'ací a dos o tres anys es manté l'aposta, caldrà canviar la persona contractada. És a dir, que estem formant persones que en dos o tres anys marxaran o no saben on aniran. A més, per al treball amb joves aquesta continuïtat és essencial.
- Hi ha cert consens en el fet de que allò ideal seria que cada entitat (ajuntament) contractés totalment el seu equip, sense dependre de les subvencions. Però moltes vegades no és un problema de voluntat política sinó d'entrebancs tècnics. Les Secretaries i les Intervencions municipals veuen sempre el suports econòmics com una ajuda transitòria. No veuen clara la figura del personal tècnic de joventut i no creuen que haja de ser un lloc de treball estable de l'ajuntament.

- Se cita un cas en el que un secretari municipal, justament, considera que una bona manera de promocionar l'àmbit de joventut és contractant personal diferent cada sis mesos, perquè així es dona l'oportunitat de treballar a més gent
- S'explicita que hi ha personal tècnic que té molt d'interès, però també s'adonen que s'aproxima el 2023 i que, malgrat que "s'ho han currat molt", no tenen un futur garantit.... "Hi ha un poc de desil·lusió".
- La situació és complexa, però també s'ha de posar en evidència que en alguns municipis sí s'han creat places pròpies.
- Se suggereix que es recullen dades sobre la quantitat de municipis que han incorporat la figura de professionals de joventut a la seua plantilla, més enllà del que contracten a través de la subvenció. Amb aquestes dades podríem valorar realment si s'està produint un canvi de paradigma.

Sobre la formació

- Cal crear un model formatiu que distingisca allò que és essencial, el nucli dur, dels continguts complementaris.
- Disposem ja de molta formació per a professionals, però no hi ha formació per a regidors i regidores. Han d'entendre que per a treballar correctament amb joves, la continuïtat és imprescindible.

Sobre l'organització

- Una de les dificultats que es detecten és la grandària excessiva dels plans territorials. Una mancomunitat pot arribar a tindre 34 municipis i, en ocasions, molt allunyats territorialment. És difícil (o impossible) fer un pla de joventut que concrete mesures amb aquesta dimensió.
- Es suggereix buscar unitats territorials més menudes i coherents. Es cita el cas català, com a exemple: els consells comarcals.
- Una altra idea per millorar la gestió de la xarxa, dels serveis i dels suports és la creació d'una empresa pública. Més àgil, més flexible, més capacitat de suport directe. Altra vegada se cita el model català, amb l'Agència Catalana de Joventut.

- Una altra dificultat per a articular les polítiques territorialment és la diferència de ritmes. En una mateixa mancomunitat, hi ha municipis amb una tradició important de polítiques de joventut, i d'altres comencen que tot justament ara. És molt difícil desenvolupar un mateix projecte amb ritmes tan diferents. El que comença no pot seguir el ritme, i el que ja té una llarga tradició es veu frenat.
- Sobre la tasca dels i les professionals de la xarxa, es comenta que hi ha una gran barreja i volum de feines. Disposen de molta informació, però no la poden assimilar. Estan fent treball administratiu (justificant subvencions, fent sol·licituds, elaborant memòries.....), i, al mateix temps, feines sobre el territori. S'ha de reforçar la xarxa.
- Una altra dificultat té a veure amb l'aplicació dels plans. Cal fer control d'execució, perquè de vegades es fa el gran esforç de construir-los i després s'apliquen només en una mínima part. Cal pensar en sistemes de seguiment. No hi ha prou de tindre la llista o la xifra de plans territorials: s'ha de saber en quina mesura s'apliquen de manera raonable.

Sobre la necessitat de legislar

- Hi ha força unanimitat en l'opinió de que l'única manera d'avançar significativament és establir obligatorietats per a les polítiques locals de joventut.
- En una aportació concreta se suggereix que, de la mateixa manera que s'ha d'aplicar la perspectiva de gènere, s'ha de contractar professionals de joventut.
- Per tal d'assegurar el compliment dels nivells mínims necessaris de polítiques de joventut, cal desplegar normativament la llei de polítiques de joventut o generar legislació nova, per incloure mínims de personal, de pressupost i d'equipaments.
- Un dels participants assegura que la legislació ha de ser no només de la Comunitat Valenciana sinó de nivell estatal.

Sobre la participació

- Un altre àmbit en el que s'ha d'aprofundir és en els processos participatius. Connectar amb les entitats és relativament fàcil, però la participació ha d'anar més enllà, i no està massa clar com s'ha de fer.

- Falta expertesa entre el personal tècnic per a treballar la participació de manera àmplia
- Cal garantir que els grups motor de joves tinguen realment capacitat de decisió sobre l'execució de determinades mesures del pla. Tot sovint, la participació és només un seguit d'accions sense eficàcia concreta, que només es fan per cobrir l'expedient.

Resum de prioritats

- Garantir la continuïtat i estabilitat dels recursos humans al territori
- Promoure la creació de places de professionals de joventut en les plantilles municipals, al marge o a més, de les contractacions motivades per les subvencions.
- Reforçar el pes de les regidories de joventut, per a prestigiar l'àrea en els equips de govern.
- Formar a les persones responsables de les regidories de joventut.
- Generar arguments i mecanismes per a traslladar criteris propis de Joventut les persones responsables de l'administració dels ajuntaments (secretaria / intervenció / àrees / gerències...), destacant que aquest àmbit té un alt grau de prioritat per a la GVA, tal com mostra la dedicació pressupostària i l'aposta pels RRHH.
- Legislar o normativitzar sobre mínims d'obligatorietat en recursos destinats a les polítiques de joventut (ràtio de joves per professionals, dotació d'equipaments i pressupostos, i prioritació en els criteris per a subvencions d'aquelles entitats i ajuntaments que despleguen plans de joventut i incorporen personal en plantilla).
- Disposar d'eines per a mesurar el nivell d'aplicació dels plans.
- Comptar amb instruments per a afavorir la participació més enllà de les entitats i les organitzacions formals.
- Dimensionar millor els plans territorials per a adaptar-los a les singularitats de cada territori i a tots els agents que hi intervenen (administracions, entitats, joves), ponderant el pressupost, l'equip professional, i el programes que siguen prioritaris per a atendre les necessitats juvenils.

Conclusions preliminars

En base a les aportacions i opinions recollides en el qüestionari, en els nou grups de diàleg de les diferents zones de la Xarxa Jove, i de la trobada final d'avaluació, apuntem les següents conclusions:

- L'EVJ és una eina necessària que ha produït un canvi positiu i ha iniciat un procés de transformació de les polítiques de joventut al conjunt de la Comunitat Valenciana. Es basa en l'aplicació combinada de criteris tècnic-professionals i en la defensa i promoció de drets socials de les persones joves, a través de la profusió de serveis i del foment de la participació en tots els nivells de l'administració. Tanmateix, es troba tot just en una fase inicial, l'èxit de la qual dependrà, en bona mesura, de la continuïtat que es done a les seues principals línies d'actuació, a una progressió encara necessària dels recursos disponibles, a la intensificació en el seu desplegament territorial i a la millora de les seues ferramentes i mecanismes de treball.
- L'EVJ necessita difusió. És poc coneguda més enllà de les persones responsables d'impulsar-la, del col·lectiu professional que té la missió d'aplicar polítiques de joventut i dels diferents agents que participen en el seu disseny, aplicació i seguiment. Tot i que es tracta d'una eina de planificació estratègica, que s'adreça al mateix temps a la ciutadania i a les estructures de gestió pública, el seu coneixement és encara força limitat. Cal major implantació social i una efectiva assumpció com a directriu político-tècnica en els diferents departaments i nivells de l'administració. Més enllà de les mesures concretes per tal de garantir la seua aplicació, cal desplegar accions pràctiques per estendre el coneixement social de l'EVJ, a través de la elaboració i difusió de materials clars, breus, amb missatges directes i tractaments gràfics amb voluntat pedagògica.
- Hi ha una àmplia coincidència a l'hora de lloar l'esforç transformador de l'IVAJ i de la seua direcció, però s'estima que el Govern no hi dona encara un nivell de prioritat suficient. Per assolir-lo caldria un increment dels seus recursos humans i una major capacitat de prestar suport al territori en el desplegament de polítiques de joventut a través de l'EVJ.
- En l'aspecte organitzatiu, l'IVAJ ha de millorar, clarificant les seues ferramentes de gestió, visualitzant amb claredat la direcció de l'EVJ i promovent el seu equip professional, per tal que actue com a referència tècnica per al conjunt del territori. Es tracta, en essència, d'aprofundir en les línies ja iniciades, però dotant-les de més recursos i eliminant espais d'ambigüitat en la distribució de responsabilitats.

- El punt anterior es concreta, en bona mesura, amb la creació efectiva de l'Oficina Tècnica de l'EVJ, dotada d'una direcció clara, i amb la incorporació de més recursos humans qualificats a les diferents Unitats Tècniques de l'IVAJ i a l'Observatori Valencià de la Joventut (OVJ). En certa manera, es reclama a l'IVAJ major capacitat operativa i de desplegament efectiu de les mesures que impulsa.
- Aquesta mateixa capacitat executiva és la que es troba a faltar en la Comissió Interdepartamental, de funcionament desconegut per a la majoria de professionals i amb poca capacitat per a visibilitzar accions concretes a favor de la transversalitat.
- Un dels èxits de l'EVJ consisteix a normalitzar la necessitat d'impulsar un bon coneixement de la realitat juvenil com a condició prèvia per a construir projectes de planificació estratègica, tant a nivell autonòmic com local. Però, el mateix esforç que es demana als municipis i a les mancomunitats ha de començar per l'IVAJ. L'OVJ ha de tindre una dotació de recursos humans suficient, amb professionals de la recerca sociològica, ha de liderar i monitoritzar la creació dels mapes de professionals i serveis previstos a l'EVJ, i ha d'ajudar els ens locals a fer recull i anàlisi sistemàtic de dades per al coneixement de les seues realitats particulars.
- L'atenció a la ruralitat, els municipis menuts i els entorns geogràfics amb risc de despoblament es configura com un dels grans reptes de les polítiques de joventut. De fet, en la mesura que la fixació de població i el rejoeniment de les poblacions és un dels elements centrals per al futur d'aquestes realitats territorials, la política de joventut esdevé central i estratègica per a ells. Els i les professionals demanen profusament suport per a aconseguir un bon coneixement de la seua realitat, que ha de ser, al mateix temps, el reconeixement de la seua singularitat, mesures específiques i condicions d'accés a les ajudes diferenciades per tal de facilitar-ne l'aprofitament. L'EVJ ha donat un impuls inèdit a l'atenció a la realitat juvenil d'aquests territoris, però, al mateix temps, ha contribuït a fer aflorar amb contundència les seues necessitats específiques. Cal, així doncs, ser conseqüent i donar-hi resposta.
- L'EVJ ha contribuït també a donar un nou impuls a l'actuació transversal, en matèria de joventut, als municipis. S'ha avançat amb claredat, però de manera irregular. S'ha refermat i consolidat en els municipis que ja havien iniciat aquest camí i s'ha obert aquesta línia de treball en molts d'altres que no l'havien explorat mai. Però, per a un elevat percentatge del territori, les metodologies transversals continuen sent un terreny inèdit. Així mateix, es constaten grans dificultats pràctiques en aquells municipis

que ja hi treballen. Les problemàtiques més importants deriven de l'absència de directrius per al treball transversal, en aquelles àrees sectorials que han de ser interlocutores de Joventut, per a la cooperació interdepartamental. Pràcticament, en el cent per cent dels casos, els i les professionals asseguren que la transversalitat depèn, només, de l'àrea de Joventut i de la qualitat de les relacions personals amb els i les responsables tècnics de la resta d'àrees.

- Una dada especialment rellevant és la que ens indica, segons les informacions aportades pel col·lectiu professional, que les àrees amb les quals es treballa la transversalitat amb major facilitat són educació, drets civils, cultura i servei socials. Sorprenentment, no esmenten gairebé mai les àrees d'ocupació, d'habitatge o de participació, àmbits essencials per garantir les condicions de vida de les persones joves i per a facilitar el seu accés a serveis. Semblaria necessari impulsar accions d'abast autonòmic per tal de trencar aquestes barreres aparents.
- En termes generals, el personal tècnic jutja negativament la implicació dels diferents departaments governamentals en els polítics de joventut. Segons el seu parer, les habituals dificultats per desenvolupar el treball transversal arriben al màxim exponent en l'àmbit del Govern.
- L'impuls de plans locals de joventut ha obert també, amb força renovada, la porta als processos de participació juvenil. Pràcticament tots els plans elaborats inclouen dinàmiques participatives i espais d'interlocució que busquen la consolidació. Tanmateix, el nivell de participació no és especialment intens; ni les entitats d'oci educatiu, ni les esportives, ni les culturals, apareixen de manera gaire significativa en els llistats de participació. Qui participa amb major freqüència són les persones joves a títol individual, de manera que els espais de representativitat juvenil organitzada estarien en una situació prou feble. Dues conclusions possibles per tal d'atendre aquesta qüestió: cal reforçar la capacitat de representació del teixit associatiu juvenil i, en un altre sentit, cal explorar vies de contacte i relació amb les persones joves al marge de les entitats. En aquesta direcció, el personal tècnic demana formació per a treballar la participació i propostes o guies metodològiques.
- El pla de municipalització de les polítics de joventut, les ajudes econòmiques per al desenvolupament de programes i per a la contractació de personal tècnic als municipis i mancomunitats, reben grans elogis. En relació amb la tasca de la Xarxa Jove, els lots 1 i 3 es revelen com a suports de gran utilitat per als i les professionals. En un sentit global, les noves línies de suport al desplegament territo-

rial de les polítiques de joventut reben l'aprovació professional.

- Però hi ha també un ampli capítol de dificultats en relació amb les línies d'ajudes. En primer lloc, es constata una gran inquietud sobre la seua continuïtat futura davant de l'eventualitat de canvis de direcció política o de directrius tècniques. Molt especialment en la contractació de recursos humans, es demanen garanties de continuïtat.
- És molt comuna també la impressió que, malgrat l'evident avanç en les línies de suport als municipis, molts ajuntaments no les aprofiten per falta de coneixement i criteri sobre polítiques de joventut, per falta de recursos propis que permetan traure rendiment de les ajudes, per un mal ús dels recursos, en destinar-los a finalitats diferents de les de joventut, o, directament, per falta de voluntat política en relació amb les polítiques de joventut. És previsible una progressió en la sol·licitud i aprofitament de les línies d'ajudes en anys a venir, tenint en compte que moltes d'elles han estat novetats, però també és cert que la continuïtat d'aquestes línies en serà la condició necessària.
- Una idea que apareix amb certa recurrència és la poca idoneïtat de les agrupacions territorials promociades per les mancomunitats. En alguns casos es considera que abasten massa municipis, molt dispersos, en àrees geogràfiques poc homogènies i amb necessitats diferents. Seria interessant observar la coherència territorial de les mancomunitats en relació amb les necessitats específiques de la població juvenil.
- El personal tècnic explica, sovint, que hi ha municipis que no estan preparats per a tindre o aplicar un pla local de joventut. L'existència de suports econòmics els fa donar el pas de posar-lo en marxa, però en ocasions no han incorporat amb claredat els fonaments d'una política de joventut i les directrius polítiques poden arribar a ser contraproductives. Segons aquesta idea, a determinats municipis els cal maduració i més temps de creixement i adaptació al nou model, abans d'acceptar el repte de crear un pla local. Destaquem dos suggeriments recollits: la creació d'una modalitat de pla o programa d'actuació més simple, passa intermèdia abans d'arribar a un pla complet, i la creació d'un servei de validació de plans, que en pondere l'estructura i continguts i valore la seua idoneïtat abans de dur-lo a l'aprovació.
- Però les resistències no són només polítiques. Observem un cert refús professional a assumir tasques de planificació estratègica. Hi ha una línia de pensament segons la qual ser professional de joventut no implica realitzar tasques "burocràtiques", en les quals inclouen la planificació. No assumeixen que

aquest aspecte forma part també de les seues responsabilitats professionals. Aquesta posició implicaria, *de facto*, una negació del model comunament acceptat de política de joventut en base al qual treballa el sector arreu de l'Estat. Cal, per tant, conscienciació i formació per tal d'assentar la idea de que ser professional de joventut requereix tindre capacitat per a planificar amb voluntat estratègica, d'acord al nivell de responsabilitat que es tinga.

- Apuntem la possibilitat, en relació amb el punt anterior, que davant de la constatació de la falta de recursos suficients per a elaborar un pla local (personal, temps, pressupost) s'opte per considerar inadequada aquesta responsabilitat. Efectivament, moltes persones expliquen que la llarga i complexa tasca d'elaboració d'un pla els resta temps i possibilitats per al seu treball quotidià d'atenció a la població jove. Si aquesta interpretació fos certa, reforçaria la idea de que cal crear modalitats simplificades per a planejar polítiques locals de joventut, amb l'objectiu de promoure desenvolupaments més pausats i progressius.
- Més enllà dels suports econòmics i tècnics rebuts per part de la Xarxa Jove i l'IVAJ, un elevat nombre de professionals destaca la necessitat de promoure el treball en xarxa, que implica el contacte, l'intercanvi i el suport mutu. Apareix espontàniament la petició d'eines tecnològiques que ho faciliten, i aquest suggeriment contrasta amb la valoració invariablement negativa de la plataforma *Umbraco*. La petició posa en evidència que els objectius de la plataforma no s'han assolit. El sector professional demana serveis en línia que faciliten l'accessibilitat als suports que rep, de manera més irregular, en format presencial. També demana orientació i assessorament en línia, l'elaboració conjunta i cooperativa de materials, disposar de guies i manuals des de la xarxa, formació en línia i, molt especialment, espais de relació professional, amb sistemes de missatgeria interna. Demana, en essència, la creació d'una comunitat professional suportada tecnològicament. Queda clar que l'aposta per la transformació digital ha de jugar un paper rellevant en l'EVJ futura.
- En relació amb les males valoracions de la plataforma *Umbraco*, i més enllà de senyalar les dificultats o anomalies que constaten gairebé totes les persones consultades, és important ressaltar una conclusió: la construcció de bases de dades d'ús comú, consulta i suport mutu, pot desenvolupar-se amb el suport col·laboratiu, però ha de comptar amb una base orgànica. És a dir, els repositoris, els registres d'equipaments, serveis, entitats i programacions, s'han d'elaborar essencialment des de l'estructura interna de l'IVAJ, i s'han de poder contrastar, ampliar, millorar i enriquir col·laborativament. Però el nucli

bàsic de dades i informació ha de partir d'una plataforma institucional inicial.

- Al llarg de les diferents aportacions recollides apareixen àmbits d'intervenció de les polítiques de joventut que desperten l'interès professional, o per a les quals es demanen serveis i un major impuls. Però destaquen, d'una manera extraordinàriament rellevant, les qüestions relacionades amb la salut mental i l'estat emocional de les persones joves. Els i les professionals perceben aquest àmbit no com una àrea sectorial d'intervenció, sinó com un eix central de la seua feina, un condicionant aplicable a tots els àmbits del seu treball. No hi ha dubte que, des de l'òptica dels equips tècnics, aquest àmbit d'intervenció ha de ser prioritari.
- Tot i que no d'una manera explícita, però si en recollir opinions i impressions transversals, observem que el sector professional viu com a necessitat l'objectivació de la política de joventut. Demana referències tècniques o teòriques a les quals poder recórrer, busca certes que confirmen les seues línies d'intervenció i necessita dades i propostes metodològiques en què puga assentar el seu treball. En algun cas, la motivació és la defensa de la seua tasca davant de professionals d'altres sectors o departaments de l'administració, i en algun altre cas, és la necessitat de refermar els seus criteris davant de canvis de responsables polítics que els puguen qüestionar per desconeixement. La consolidació del sector professional per dotar-lo d'autoritat tècnica és essencial.
- Seguint amb el punt anterior, es demana en moltes ocasions un model d'avaluació de polítiques. Calen instruments per a fer seguiment i monitoritzar la seua pròpia actuació i la de l'administració per a la qual treballen. L'EVJ ha de considerar la elaboració de models d'avaluació com un element important a tindre en compte.
- Derivada també de la necessitat d'avaluar polítiques locals de joventut, es demana amb relativa freqüència (tot i que no s'utilitza aquest terme) l'existència d'un sistema d'inspecció des de l'IVAJ per a assegurar que els recursos atorgats en les diferents línies de suport s'apliquen efectivament amb les finalitats, en els terminis i amb la qualitat exigida a les bases de les convocatòries.
- Es interessant remarcar que no s'ha de confondre la profusió de crítiques o el senyalament de problemes o dificultats existents amb una desaprovació de l'EVJ. El sector professional té un coneixement quotidià i detallat de la realitat juvenil i de l'aplicació pràctica de les polítiques de joventut i, per aquesta raó, el resulta fàcil i necessari senyalar totes les dificultats. Però sempre hi ha un moment en el qual,

la gran majoria, fa notar que l'EVJ és positiva, necessària i una aposta de futur que mereix continuïtat. Podríem dir que la línia de fons comuna a la majoria d'opinions és que les dificultats de l'EVJ i els problemes senyalats són lògics, tenint en compte el baix punt de partida des del qual es va començar a treballar, i perquè la feina a fer és ingent i tot just s'ha iniciat.

Conclusions generals

Conclusions Generals

Hem fet fins ací anàlisis diferenciades i pormenoritzades de diferents aspectes del desplegament de l'EVJ i hem recollit el parer de representants de les persones joves i de les que treballen en les polítiques de joventut, tant des d'una òptica independent, com a professionals, com des del punt de vista pràctic, com a responsables de l'execució de bona part de les mesures planejades.

Per a cadascun d'aquests apartats hem formulat conclusions que hem anomenat preliminars, en les quals hem desglossat amb detall cadascun dels elements de què es compona l'aplicació pràctica de mesures i els seus efectes en el sistema en construcció de l'EVJ.

Revisades aquestes conclusions sectorials, fem ara un exercici de síntesi per tal d'obtindre una visió de conjunt, el més clara i nítida possible, sobre l'estat d'aplicació de les polítiques de joventut a la Comunitat Valenciana.

Ho concretem en deu claus o resultats de l'anàlisi, en tretze actuacions de caràcter estructural i d'aplicació prioritària per fer possible el desplegament complet del sistema, i en una bateria final de mesures i criteris que s'haurien de tindre en compte en la planificació d'una nova etapa plurianual.

Una part de les propostes que formulem, tan important com siga possible, es poden aplicar ja durant el darrer tram de l'actual pla d'intervenció (2023), però la majoria d'elles les formulem amb la vista posada en la elaboració de la segona Estratègia Valenciana de Joventut, a partir de 2024.

Les deu claus de l'anàlisi

Clau 1.

Un bon inici que demana continuïtat

El canvi produït en la política de joventut de la Comunitat Valenciana, no només des de l'aprovació i inici de l'aplicació de l'EVJ, sinó a partir del moment que es van posar en marxa els processos participatius per a la seua elaboració, és objectivament positiu. Ho podem constatar en observar les dades que es deriven de les actuacions realitzades i en procés d'execució, i en recollir l'opinió i percepcions de pràcticament la totalitat dels agents que hi intervenen. Representants de les persones joves, dels sector professional, dels

municipis, administracions locals i departaments del govern ho manifesten amb claredat. Tanmateix, hi ha coincidència general, també, a l'hora de senyalar que tot just estem en una fase inicial del procés de canvi, que el nou model s'ha d'assentar, ha de millorar els seus mecanismes d'intervenció i requereix constància i aprofundiment en les transformacions produïdes. De la mateixa manera que es constata la intensitat de la intervenció realitzada fins al moment, es fa també evident que, tal com és habitual en les polítiques d'àmbit social, el seu efecte transformador només es podrà observar a mig termini, si es dona continuïtat a les mesures implantades i s'aprofundeix en el seu desplegament.

Clau 2.

El motor necessita més potència

L'IVAJ, entès com a organisme impulsor i coordinador de l'EVJ, per bé que ha tingut la capacitat d'iniciar els processos necessaris per a la seua implantació, no disposa en l'actualitat de recursos materials i tècnics suficients per a mantindre a mig termini la progressió desitjada en el desplegament de les mesures previstes. Les mancances són de naturalesa diversa, però es concentren essencialment en dos aspectes clau. Cal ampliar, d'una banda, la seua capacitat directa d'intervenció i s'ha de millorar, d'una altra banda, la resposta material a les necessitats organitzatives, de suport tècnic i professional i d'aportació de coneixement que es generen, tant en la pròpia institució com en el conjunt el territori. De manera resumida, necessita fer créixer, quantitativament i qualitativament, les capacitats dels seus equips de recursos humans.

Clau 3.

Ferramentes adequades que necessiten millorar

Les ferramentes descrites a l'EVJ s'han contrastat com a necessàries i correctes en el plantejament teòric, però la seua implementació ha estat, fins al moment, irregular. Totes elles estan en actiu en l'actualitat, però s'ha de formalitzar la seua existència i s'ha de millorar el seu funcionament. S'ha començat a treballar en tots els camps necessaris amb els recursos disponibles, que no són els ideals, i això provoca un cert desordre. Una vegada posades en funcionament, per tant, cal entrar en un procés de millora continua per a cadascuna d'elles. Aquest aspecte serà especialment rellevant per a l'Oficina Tècnica de l'EVJ, per a l'Observatori Valencià de la Joventut i per al desplegament dels quatre mapes territorials (d'equipaments i serveis, de serveis sectorials, de professionals i de participació).

Clau 4.

Comunicació i pedagogia

L'evidència ens diu que l'EVJ ha fet entrar les polítiques de joventut de la Comunitat en una fase expansiva, però la posada en pràctica de bona part de les mesures que la integren, especialment aquelles que depenen directament de l'IVAJ, fan aflorar també molts obstacles que l'anterior falta d'iniciativa mantenia ocults. Tenen a veure, sobretot, amb la incomprensió o el desconeixement conceptual del que són les polítiques de joventut per part d'una bona part dels agents amb els quals resulta indispensable cooperar. És necessària, per tant, una tasca comunicativa i pedagògica per tal que siguen assumides a tots els nivells: políticament (als altres departaments del Govern i als ens locals), tècnicament (el personal tècnic necessita formació, aprenentatge pràctic i suport), participativament (s'ha d'eixamplar el radi d'acció dels mecanismes de participació, per tal que vagen més enllà de les entitats formals i la joventut organitzada) i socialment (cal que l'opinió pública perceba, amb més claredat, que les polítiques de joventut són essencials per a la cohesió social i que han de tindre un paper rellevant en qualsevol pla estratègic de desenvolupament, a nivell social, cultural i econòmic).

Clau 5.

Desplegament normatiu

Bona part de les mesures adoptades permeten observar un canvi positiu i millores en les polítiques de joventut de manera gairebé immediata. Però la consolidació i progressió del seu efecte requereixen, de manera inexcusable, la elaboració i aprovació d'instruments normatius que fixen criteris, procediments, obligatorietats i instruccions per al seu desplegament a mig i llarg termini. La major part de les mesures responen a una voluntat política expressada i fonamentada en criteris tècnics que compten amb un ampli nivell de consens entre el sector professional, però, per aquesta mateixa raó, és desitjable que aquesta coincidència es traduisca en disposicions que donen caràcter estructural a les transformacions positives. Les mesures adoptades són tan volàtils com ho puga ser la voluntat política conjuntural que les ha propiciat. Especialment rellevant serà, en aquest sentit, determinar i fixar nivells mínims d'actuació i dedicació de recursos per als ens locals, condicions de caràcter qualitatiu per a poder optar a ajudes de l'administració autonòmica, i la classificació, característiques, registre i actualització de recursos (equipaments, serveis, programes i plans d'intervenció). Sense aquest tipus de disposicions els efectes positius observats fins al moment corren el risc de tindre una durada limitada, amb la possibilitat de ser revertits amb relativa facilitat

en base a criteris aliens al coneixement tècnic i a les necessitats objectives de la població juvenil.

Clau 6.

Orientats a la transversalitat, però poc decidits

El caràcter necessàriament transversal de les polítiques de joventut és un dels fonaments clau de l'EVJ. Entre 2019 i 2021 es poden constatar esforços remarcables per fer de la transversalitat un mètode clar de treball i la posada en marxa d'òrgans i mecanismes per fer-la possible. Però l'eficàcia d'aquests esforços és molt limitada i, en termes generals, topa amb una cultura organitzativa que prima l'eix vertical per damunt de l'horitzontal i fa difícil la superació de la compartimentació entre departaments de l'administració. Tot i que el fenomen el podem observar en tots els nivells de l'administració, n'és un exemple clar la Comissió Interdepartamental de Joventut, que és un bon instrument d'intercanvi d'informació i de contrast de criteris, però d'eficàcia encara molt limitada a l'hora de promoure mesures compartides. L'EVJ recull amb detall, per primera vegada, el volum i la diversitat d'intervencions adreçades a la població jove per part del govern, des de cadascuna de les seues àrees, però la quantitat i la qualitat de la informació que es comparteix és molt reduïda, no s'observa fins al moment cap progrés significatiu de l'anomenat dret d'incidència, hi ha una absència gairebé completa d'iniciatives o programes compartits, i la diversitat de xarxes d'atenció a les persones que desplega cada departament al territori no troba espais clars de relació. Podem resumir la situació explicant que disposem ja d'instruments concrets i formalitzats per a promoure la transversalitat, però encara no han produït fruits significatius.

Clau 7.

Les polítiques de joventut s'expandeixen en el territori

La creació i l'impuls de la Xarxa Jove, el pla de municipalització, les línies de suport als programes i plans locals i l'acció territorial del CVJ són, entre d'altres mesures, algunes de les accions de l'EVJ que major incidència han tingut en el territori. Hem crescut significativament en el nombre de professionals, cada vegada hi ha més municipis que inicien dinàmiques tendents a la consolidació de polítiques de joventut, comptem amb plans d'intervenció coordinada a través de les mancomunitats, i els programes de serveis i actuacions directes cap a les persones joves s'escampen pel conjunt del territori. Els efectes són clarament positius, i no només les dades, sinó també les percepcions, permeten assegurar que hi ha un progrés evident en la implantació de polítiques de joventut arreu de la comunitat. En la part negativa s'observa que, tot sovint, alguns dels nous recursos no s'aprofiten de manera suficient per part dels municipis per absència

de coneixement tècnic, per falta de capacitat logística o de gestió i per les dificultats, al nivell polític dels ajuntaments, de defensar davant de la resta del consistori les mesures pròpies de l'àmbit de joventut. El creixement és adequat, però cal mantindre el ritme i, en la mesura del possible, accelerar-lo.

Clau 8.

Participació creixent

La participació jove, fonamentalment a través del CVJ, encara que no sols, ha estat determinant en molts aspectes concrets de l'EVJ, i les seues propostes s'hi han incorporat gairebé sense excepció. Al mateix temps, l'accés de l'organització a la interlocució amb diversitat de departaments del Govern, ha fet un pas endavant significatiu, per bé que l'entitat valora que l'eficàcia d'aquestes noves relacions no es tradueix encara de manera prou significativa en mesures o actuacions concretes. En el conjunt del país, la pràctica totalitat de plans locals o territorials incorporen espais i mecanismes de participació per a la població jove, per bé que la manera com es concreten és ben diversa i condicionada a la realitat específica de cada indret. El CVJ, per la seua banda, presta suport i acompanya els consells locals existents i de nova creació i es relaciona i col·labora amb organitzacions i federacions d'àmbit autonòmic. Les dificultats per promoure la participació són les pròpies de l'actual moment històric i de les transformacions sociològiques en curs, de gran abast i de difícil previsió pel que fa a la seua evolució. En aquest sentit, es constata que l'EVJ impulsa amb claredat la necessitat inexcusable que les polítiques de joventut siguen sempre participades per les persones destinatàries i protagonistes i ha posat en marxa instruments per a educar, d'una banda, en la participació, i per a promoure-la, d'altra banda, en els processos de disseny, elaboració, aplicació i avaluació dels programes d'intervenció.

Clau 9.

Professionals en millora continua

Tant a partir de les dades com de les opinions i percepcions recollides, podem assegurar que un dels èxits més clars de l'EVJ és el consens al voltant de la idea que no és possible desplegar polítiques de joventut sense professionals especialistes en l'àmbit. En consonància amb aquest criteri general, el pla de municipalització és una mesura sense precedent, per ambició i pes proporcional, al conjunt de l'Estat espanyol. El creixement en el nombre de professionals en actiu a la Comunitat Valenciana és prou evident, i s'ha constatat recentment, amb l'estudi elaborat i publicat per l'APJCV. El salt endavant, com també era previsible, ha vingut acompanyat d'alguns efectes distorsionadors que fan necessari pensar en mesures compensatòries

o d'ajustament. Així, es constata que un percentatge significatiu de municipis no han aprofitat el suport del pla de municipalització, per falta de capacitat de desplegar polítiques a partir de la nova disponibilitat professional, s'han produït greuges amb professionals preexistents, de vàlua provada però que treballen en condicions pitjors que les noves incorporacions, s'ha constatat també l'absència de massa crítica amb coneixements professionals suficients per a cobrir la nova demanda laboral, i s'ha fet més evident que mai, en conseqüència, la necessitat de consolidar una proposta formativa que done una base comuna al conjunt del sector professional.

Clau 10.

Més dades, més coneixement, un model

L'EVJ havia previst una implantació progressiva de les seues ferramentes, i havia assumit un procés de construcció gradual per a avançar cap als objectius plantejats. En aquest context, l'avaluació intermèdia que ara es planteja havia de ser un punt d'inflexió, una breu aturada per observar l'eficàcia de les mesures aplicades, obtindre conclusions pràctiques i reconduir la resta del període de treball aprofitant el coneixement i l'expertesa aconseguits. El retard produït en aquesta avaluació respecte a les previsions inicials, però, és un indicador inesperat que ens ajuda molt a obtindre conclusions. L'eficàcia en l'aplicació de mesures concretes i en el desplegament conceptual del projecte són significatius, però la capacitat d'anàlisi dels seus resultats, de generació de coneixement a partir de les conclusions obtingudes i de transformar el propi projecte en un procés de millora contínua han de millorar clarament. L'IVAJ s'ha situat al límit de la seua capacitat de treball, que s'ha abocat prioritàriament a l'execució de mesures i programes d'intervenció. En canvi, té serioses dificultats per recollir informació i dades sobre la feina realitzada, no disposa encara d'instruments suficients d'anàlisi, i li falta, finalment, transformar l'expertesa adquirida en coneixement que esdevinga referència per al conjunt del territori i per a cadascun dels agents que intervenen en les polítiques de joventut. Les mancances en aquest àmbit es poden resumir de manera pràctica en tres elements bàsics. Observem en primer lloc un Observatori Valencià de la Joventut que encara no disposa dels recursos humans mínims necessaris per a treballar quotidianament. Constatem en segon lloc que en els equips professionals, tant de l'IVAJ com els que es despleguen en el territori, no hi ha força de treball suficient com per a incorporar una sistemàtica de recollida de dades i de formalització en documents recopilatoris i d'anàlisi. En tercer lloc, es troben a faltar figures professionals especialitzades, amb capacitat directiva, que actuen com a referència d'autoritat tècnica per dirigir i impulsar el desplegament territorial i sectorial de l'EVJ.

Les tretze actuacions prioritàries

La elaboració d'una nova EVJ a partir de 2024 hauria de recollir les conclusions preliminars que hem desgranat per a cada àmbit d'anàlisi en aquest document i ser conseqüent amb les deu claus que acabem d'enumerar i descriure. En qualsevol cas, i siga quina siga la direcció que prenga una nova etapa del projecte, cal prioritzar un seguit d'actuacions concretes que entenem gairebé com a condicions *sine qua non* per a assegurar que es completa el desplegament de l'EVJ i que la seua projecció de futur té garanties mínimes de viabilitat. Cap de les actuacions que es proposen tot seguit altera ni modifica l'estructura general de l'EVJ, sinó que contribueixen a la seua implantació i l'adapten a necessitats detectades en l'avaluació. Allò ideal seria que la seua aplicació es produïra tan aviat com fos possible, sense esperar a la finalització del període 2019-2023, ni que fos de manera parcial. En qualsevol cas, seran imprescindibles en l'EVJ que s'elabore a partir de 2024, si es vol consolidar la feina realitzada fins al moment i si es vol donar continuïtat als criteris tècnics i professionals en què s'ha basat.

Actuació 1.

Reforç de l'IVAJ

És necessari reforçar l'estructura de recursos humans de l'IVAJ per a dotar els quatre serveis d'aplicació de polítiques (instal·lacions i activitats; oci educatiu i emancipació; participació i cultura; informació juvenil i xarxa jove) de major capacitat operativa en l'atenció a les demandes del territori i de recollida, formalització i anàlisi de les dades generades per la pròpia intervenció. Dintre de cada servei, s'han d'identificar de manera diferenciada responsables d'anàlisi i planificació, tècnics destinats a l'execució de mesures, suports per a la comunicació i la gestió administrativa i una unitat d'atenció al territori (connectada amb la Xarxa Jove).

Actuació 2.

Creació i formalització de l'Oficina Tècnica de l'EVJ

L'OTE s'ha de visualitzar com a capçalera i referència tècnica de l'EVJ, tant per al propi Govern com per als diferents agents del territori implicats en la seua aplicació. Les persones que en formen part han d'estar nomenades formalment, amb atribucions i responsabilitats concretes, el seu funcionament ha de comptar amb mecanismes visibles, des del punt de vista de la transparència, i pràctics, des del punt de vista de la logística. Registre de reunions, resum d'acords i encàrrec de tasques o instruccions. Presidida per la persona titular de la Direcció General de l'IVAJ però amb una direcció operativa nomenada específicament.

Actuació 3.

Creació d'una figura directiva de referència

Funció de coordinació i lideratge tècnic per a l'aplicació de l'EVJ. Ha de ser una referència professional i especialitzada en l'àmbit de joventut que permeta diferenciar les funcions orgàniques de l'IVAJ (gestió econòmica, direcció de recursos, formalitats institucionals) de les funcions directives en l'aplicació de polítiques públiques (EVJ). Hauria de ser la persona titular de la direcció operativa de l'OTE, a la qual ens hem referit en el punt anterior.

Actuació 4.

Model de seguiment i avaluació de l'acció pública

Cal sistematitzar la recollida de dades, perioditzar la elaboració d'informes i memòries, crear un sistema d'indicadors per a l'EVJ i proposar un model d'avaluació de polítiques locals de joventut. No ha de ser un model tancat sinó en evolució i millora continua, però ha de partir d'uns mínims per sota dels quals no s'ha de caure mai. Ha de generar estadístiques d'execució de l'EVJ de manera pública i periòdica i memòries anuals amb conclusions i bateries de mesures d'actualització i millora continua. Enllà de les dades objectives s'ha de recollir opinió de representants juvenils i professionals i dels diferents departaments del Govern que intervenen a l'EVJ. Es presenta un informe anual al Consell Rector. De manera òptima, el model l'ha de liderar l'OVJ, però ha de comptar amb referents tècnics a cadascun dels serveis de què es compon l'IVAJ, tal com hem proposat en l'actuació 1.

Actuació 5.

Planificació del desplegament de l'OVJ

Amb independència de quan siga possible disposar dels recursos necessaris per a desenvolupar-la, cal dissenyar l'estructura bàsica de l'OVJ, per evitar que les decisions preses en el seu funcionament quotidià hipotequen o condicionen el futur. En el disseny, s'ha d'establir i donar resposta a les necessitats de direcció tècnica, direcció científica, equip d'anàlisi i recursos humans per al seu desplegament. De manera especial, a més, s'han d'establir lligams i mecanismes de relació amb els quatre serveis d'aplicació de polítiques de l'IVAJ, per a garantir coherència en l'actuació i suport recíproc en la recerca, organització, tractament i difusió de dades. La planificació ha d'incloure una previsió bàsica de recerca, com a mínim, a 10 anys vista, i una descripció de funcions, tant internes com de difusió pública.

Actuació 6.

Pla de comunicació

Les polítiques de joventut, malgrat la voluntat política d'impulsar-les, no són evidents ni són assumides per defecte per totes les instàncies o agents que teòricament hi haurien d'estar implicades. L'EVJ s'ha d'acompanyar d'un pla de comunicació que faça previsió d'accions periòdiques adreçades al conjunt de l'acció de govern, a les institucions territorials, a la societat en termes generals i a les persones joves en particular.

Actuació 7.

Desplegament normatiu

Les convocatòries anuals d'ajudes per al suport a l'aplicació de polítiques locals s'han de revisar periòdicament per a facilitar-ne la millora continua i la progressiva adaptació al context territorial. L'objectiu ha de ser facilitar l'aplicabilitat pràctica de les mesures per a les quals s'han ideat i garantir-ne la destinació adequada, tot evitant desviacions i usos indeguts. En paral·lel, cal avançar en la regulació de la dedicació mínima de recursos de tot tipus a les polítiques de joventut, per tal que cada nivell de l'administració els desplegue d'acord amb criteris tècnics i professionals, validats legalment. Especial atenció a la dotació de recursos humans segons ràtios poblacionals, al catàleg mínim de serveis per unitats territorials i a l'existència de recursos físics o equipaments d'atenció presencial per a assegurar accessibilitat en termes d'igualtat per al conjunt del territori. Aquesta regulació anirà necessàriament vinculada a la creació, manteniment i desplegament de registres de recursos vinculats als quatre mapes de l'EVJ.

Actuació 8.

Directrius per a la Comissió Interdepartamental

Després de gairebé tres anys de funcionament, i assumint les dificultats que suposa la posada en marxa d'un organisme que va a contracorrent de la cultura organitzativa de l'administració, és necessari introduir elements que incrementen el ritme de la transformació iniciada i permeten fer una segona passa en la seua consolidació. Cal establir prioritats d'actuació anual per a centrar esforços en àmbits de la vida juvenil que, segons el context socioeconòmic de cada moment, mereixen atenció especial. D'acord amb aquestes prioritats, s'adoptaria com a rutina periòdica que la Comissió Interdepartamental eleve propostes al Govern, prop que es puguen traduir en mesures dirigides a la creació de programes concrets de cooperació interdepartamental a executar anualment. Les mateixes mesures establirien la Comissió Interdepartamental com a òrgan de seguiment i avaluació a partir d'un protocol d'actuació que formalitzaria, entre d'altres

qüestions, l'aplicació pràctica del dret d'incidència. No es tracta de dotar la Comissió de poder executiu, sinó de formalitzar la seua capacitat de proposar mesures de caràcter interdepartamental que, una vegada assumides pel Govern, serien d'obligat compliment.

Actuació 9.

Model de treball transversal local

Creació d'un model tècnic d'aplicació de polítiques transversals de joventut per a municipis que esdevinga condició o mèrit per a obtindre ajudes. Seria funció de l'OTE encarregar i supervisar la creació d'aquest model. Hauria d'incloure requisits mínims d'actuació per considerar que una política local de joventut s'aplica amb voluntat transversal, les línies generals d'una metodologia de treball tècnic pluridisciplinar en els municipis, un catàleg de mesures recomanades i una bateria d'indicadors o *checklist* per mesurar el nivell de transversalitat aplicat. L'aplicació del model proposat o d'un d'equiparable seria requisit per accedir a les ajudes genèriques de l'IVAJ i la seua avaluació s'hauria d'incloure necessàriament en les memòries justificatives.

Actuació 10.

Suport als regidors

Un dels elements que més consens genera en la valoració professional de l'EVJ és la dificultat dels càrrecs locals electes, primer, d'incorporar al seu discurs els arguments tècnics de les polítiques de joventut i, després, de defensar-los en els espais municipals de decisió política. Més enllà de fer crítica d'aquesta realitat objectiva, es recomanable la creació d'un òrgan o espai de treball i suport a regidories de joventut per tal de reforçar arguments, capacitats i mecanismes d'impuls de polítiques de joventut als respectius municipis. La seua concreció es podria traduir en una oficina tècnica de suport o d'acompanyament, en propostes formatives i en un seguit de trobades periòdiques per a compartir dificultats i experiències de bones pràctiques.

Actuació 11.

Eina tecnològica

Creació d'una eina tecnològica que, a partir d'una plataforma de gestió de dades única, permeta desplegar, com a mínim, quatre eines d'utilitat diferenciada. Una, en primer lloc, de suport a la gestió professional, amb servei d'orientació tècnica individualitzat, vinculada a la tramitació de programes autonòmics i ajudes. La segona, com a repositori de dades (mapes, estudis i recerques de l'OVJ), informació i documentació,

per a fixar coneixement, de consulta pública i d'enriquiment cooperatiu a partir de l'aportació professional. La tercera, com a web pública, de consulta oberta i amb utilitats lligades a agendes d'activitat i serveis, de tramitació d'inscripcions per a joves i món associatiu. La quarta, com a plataforma de formació online, adreçada tant a professionals com a organitzacions associatives i joves. Malgrat que haja d'incorporar espais cooperatius, la construcció de l'eina ha de reposar en un disseny *ad hoc*, executat professionalment i ha d'estar dotada de recursos humans que en facen actualització i dinamització permanent. El punt de partida de la plataforma podrà ser el fons acumulat en el sistema UMBRACO, i tant les utilitats com els serveis es desplegaran en base a la seua experiència de gestió, prenent en consideració tant els elements positius del seu desplegament com aquells que no han assolit les expectatives desitjades.

Actuació 12.

Pla Jove

L'EVJ ha suposat un gran pas endavant pel que fa a la capacitat d'interlocució amb la representació juvenil organitzada, i el CVJ ha tingut l'oportunitat d'incidir en gran part de les decisions vinculades al seu disseny i desplegament. Per a seguir amb la voluntat de donar protagonisme creixent a les persones joves, es proposa una segona etapa d'aquesta progressió, consistent en la posada en marxa de mecanismes d'intervenció que assignen al CVJ capacitats per a l'execució compartida de mesures de Govern. Es tractaria prioritàriament d'actuacions destinades a la promoció entre la joventut de la participació, la conscienciació en àmbits socials, la defensa de drets civils i l'impuls de diverses formes d'emprenedoria. Un objectiu o línia transversal a totes les actuacions proposades consistiria a trobar vies d'accés, relació i implicació de les persones joves no associades.

Actuació 13.

Integració del Pla Ariadna

La irrupció de la pandèmia l'any 2020 i la seua extensió fins a 2021 s'ha convertit en un obstacle que ha alentit i dificultat diversos processos previstos en l'EVJ. Però les mesures per a combatre els efectes de la crisi sanitària i totes les seues derivades han generat, també, un recurs inesperat en forma d'aportacions econòmiques provinents de la Unió Europea, concretat, en el cas de la joventut, en el Pla Ariadna. La distribució dels fons *Next Generation* amb destinació prioritària a la població jove ha reforçat, a través del pla, algunes mesures que ja formaven part de l'EVJ, ha donat nova dimensió i ha visibilitzat altres mesures

que no s'hi havien integrat fins al moment, i ha permès, finalment, posar en marxa nous programes que beneficien potencialment la població juvenil. Una de les majors dificultats de les polítiques de joventut és, com ja hem vist, enllaçar i donar coherència al conjunt de l'actuació pública que s'adreça a les persones joves des de la pràctica totalitat dels departaments i organismes governamentals. El Pla Ariadna és, en aquest sentit, una oportunitat única per a reforçar les polítiques de joventut, fer-les visibles i prestigiar-les tant en la pròpia administració com en l'opinió pública. En el disseny i l'elaboració de la nova EVJ, que s'ha de realitzar durant 2023 i s'ha de començar a aplicar el 2024, s'hi han d'integrar totes les actuacions reforçades, ampliades i creades a l'empara del Pla Ariadna. No tindria sentit que dues eines de planificació estratègica com l'EVJ i el Pla Ariadna, que comparteixen com a objectiu l'atenció, les cures i la promoció de la joventut, es despleguen en paral·lel. L'EVJ aspira a construir una xarxa, unes ferramentes i uns criteris d'intervenció que esdevinguen model consolidat per al futur, i el Pla Ariadna suposa una aportació inèdita de recursos que es pot convertir en un gran impuls, valuós i inesperat, per a aquest mateix model. Cal, per tant, que la nova etapa de l'EVJ siga coherent amb les línies de treball del Pla Ariadna i les incorpore a la seua estructura interna.

Mesures i criteris per a una nova EVJ

De l'anàlisi realitzada en avaluar el desplegament de l'EVJ es desprenen algunes mancances que tenen a veure amb l'estructura i tècnica d'elaboració del projecte. La pràctica posa de manifest que aquestes mancances dificulten una correcta execució de les mesures plantejades i, encara més, impedeixen una avaluació objectiva dels seus resultats.

Es proposen, tot seguit, una bateria de mesures concretes o criteris a seguir en la redacció d'una nova EVJ, a partir de 2024, per tal d'evitar les mancances detectades i millorar el projecte final. Les presentem en tres blocs. Proposem, en primer lloc, els elements lligats a la tècnica de redacció i planificació; en segon lloc, les referides a les eines d'avaluació i, per últim, a la formulació d'indicadors generals per a mesurar l'eficàcia i els resultats de l'EVJ.

Indicacions per a la redacció d'una nova EVJ

Tècnica de redacció

Les mesures s'han de formular com a accions concretes. En la majoria de casos les mesures han estat

redactades com si es tractés d'objectius. Expressen de manera general una finalitat però no concreten quina o quines accions concretes es duran a terme per assolir-la. El model de redacció seguit fa literalment impossible una valoració a posteriori de la seua eficàcia. En no precisar la intervenció que cal dur a terme, es deixa en mans del qui n'ha de ser executor la tria de les actuacions a realitzar i, per tant, també la manera com s'han de valorar. Això relativitza i resta rigor a qualsevol avaluació perquè permet que qualsevol intervenció realitzada siga potencialment suficient per a justificar l'assoliment de la mesura. Les mesures s'han de concretar en una o diverses accions, amb precisió, que es puguen ubicar en el temps i que, per tant, es puga certificar objectivament si s'han dut a terme, total o parcialment, o si no s'han executat, per la raó que siga.

Cal evitar duplicitats

Diverses mesures s'apliquen amb les mateixes partides pressupostàries. Quan intentem avaluar-les, esmentem diverses vegades la mateixa partida i sembla que l'estiguem multiplicant per tres o per quatre. Això ocorre, en part, perquè pensem només en objectius i no en mesures. Volem assignar pressupost als objectius, però no ens adonem que, en general, amb una sola mesura treballem diversos objectius. Per tant, hem de millorar la tècnica en projectar i planificar. No hem d'assignar pressupost als objectius sinó a les mesures concretes. Per a cada mesura una única partida econòmica i diversos objectius.

Eixos, àmbits, mesures i objectius

L'EVJ planteja tres nivells d'execució. Uns eixos generals d'intervenció, un seguit d'àmbits per a cada eix, i una llarga bateria de mesures per a cada àmbit. L'estructura és teòricament clara, però es descompensa en introduir els objectius de manera imprecisa. A cada àmbit s'han assignat diversos objectius. Això és correcte, però en aquest punt trenquem la lògica, perquè assignem mesures als objectius i no als àmbits. A cada àmbit hem d'assignar diversos objectius que podríem anomenar generals, però les mesures no han de penjar d'un dels objectius, perquè normalment donen resposta a més d'un d'aquests objectius. El més adequat seria assignar mesures a cada àmbit i per a cada mesura identificar dos o tres objectius operatius, senzills i clars. Si els àmbits són molt extensos i no ens permeten una classificació més precisa, crearem més àmbits, però no cometrem l'error d'assignar mesures a cadascun dels objectius d'aquell àmbit. Cada nivell d'execució de l'EVJ ha de tindre els seus objectius, que seran molt generals en el cas dels eixos, més concrets en els àmbits, i molt operatius en el cas de les mesures. Com que en l'estructura actual no hem

precisat objectius per a cada mesura, probablement per aquesta raó, la majoria de mesures, tal com hem dit més amunt, s'han redactat com si foren objectius.

Per a cada mesura, objectius i indicadors

Els indicadors per avaluar qualsevol projecte s'han de fixar a priori, en el moment de planificar. Si només pensem en els indicadors en el moment d'avaluar, els estem fent a mida dels resultats que hem aconseguit o no. Per tant, restem rigor a l'avaluació. Per aquesta raó, tal com hem dit en el punt anterior, hem d'assignar objectius operatius a cada mesura. Aquests objectius ens han de dir quins resultats concrets esperem obtindre amb la mesura. Una vegada hem fet això, estem en condicions de fixar indicadors per a mesurar el nivell d'assoliment d'aquells objectius. Aquesta seria una manera adequada d'avaluar cadascuna de les mesures. Per tant, caldria assignar a cada mesura un parell d'objectius operatius de mitjana, i un màxim de tres o quatre indicadors. Sempre que siga possible, els indicadors han d'expressar la intenció dels objectius que determinen la mesura. És a dir, hem de quantificar quantes persones esperem atendre, quantes activitats desitgem realitzar, quin nombre de participants volem aconseguir... Podem expressar els indicadors en xifres absolutes o indicar percentatges de creixement desitjats, nivells mínims als quals es vol arribar o, en sentit contrari, barems per sota dels quals no volem estar.

Dret d'incidència

Una de les dificultats més rellevants a l'hora d'avaluar és mesurar l'assoliment dels objectius quan es conceben com a criteris qualitatiu d'aplicació transversal per a tots els àmbits o mesures. És el cas del que anomenem dret d'incidència, un element cabdal per al treball transversal o interdepartamental. Una manera de facilitar-ne l'avaluació seria introduir elements de relació tècnica entre departaments que s'activen justament en el moment de dissenyar el projecte o, en aquest cas, l'EVJ. És a dir, que no s'hauria d'esperar a la posada en marxa del projecte per a establir els lligams que han de fer possible el treball transversal, sinó que s'haurien d'implementar des del primer moment. Això implica necessàriament que hi haja una sensibilitat o un interès compartit previs entre tots els departaments implicats, i sembla prou clar que en l'etapa inicial de l'EVJ això era prou difícil. Però amb el coneixement adquirit durant gairebé quatre anys de praxi en l'execució de l'EVJ, la elaboració d'una segona EVJ, que s'haja d'iniciar el 2024, podria ser un bon moment per a fer-ho. Caldria que la inclusió de mesures d'altres departaments en l'EVJ es fes no només com una simple comunicació d'informació, sinó amb una valoració prèvia, conjunta, que tingués al-

guna possibilitat de adequar aquestes mesures als criteris propis d'una política de joventut. Això implicaria, necessàriament, que aquests mecanismes de relació tècnica estiguen activats, com a mínim de manera bilateral (entre Joventut i cadascun o una part dels departaments implicats). Si les mesures incloses a l'EVJ s'acorden conjuntament, estaríem donant carta de naturalesa al dret d'incidència. Tal com s'ha apuntat en les conclusions preliminars d'aquest document, seria necessari que, com a mínim, dintre de l'equip tècnic de l'IVAJ hi hagués una figura professional encarregada específicament d'atendre aquest espai de relació tècnica interdepartamental.

Els departaments també avaluen l'EVJ

Una conseqüència directa del punt anterior seria la incorporació de la representació tècnica d'altres departaments en el procés d'avaluació de la futura EVJ. La transversalitat es basa en bona mesura en la reciprocitat entre departaments i, si Joventut reclama el dret d'incidència, és tècnicament evident que cal garantir la possibilitat, de les persones responsables de les altres àrees d'intervenció pública, d'opinar (com a mínim) sobre l'execució i els resultats de les mesures de l'EVJ que els afecten sectorialment. Cal, per tant, introduir en el model d'avaluació un espai formalitzat per al contrast amb les persones que actuen con a representants o responsables dels altres departaments intervinents.

Previsió pressupostària

Resulta obvi que qualsevol proposta de planificació interanual està sempre subjecta a modificacions a partir de les disponibilitats pressupostàries de l'administració, que són canviants i modificables en funció de l'evolució del context econòmic. Per aquesta raó, la previsió de grans objectius plurianuals de recursos s'ha d'acompanyar d'actualitzacions pressupostàries anuals. Més amunt hem proposat que, en una nova EVJ, es faça l'esforç d'assignar dotacions econòmiques per a cada mesura, per tal de clarificar l'esforç de recursos que fa l'administració i per a evitar duplicitats i confusions. Aquesta intenció pot ser prou clara quan ens referim a l'acció directa de l'IVAJ, però admet molts matisos quan es tracta de valorar l'esforç pressupostari d'altres departaments que intervenen, des d'una òptica transversal, en l'EVJ. Cal insistir novament en la necessitat d'entrar en diàleg amb les estructures tècniques d'aquests departaments. Cal insistir en el fet que, en demanar a cada departament quina aportació fa a l'estratègia, no només ha de fer una valoració general de l'efecte que tenen, en la població jove, les mesures que ja apliquen habitualment, sinó que han d'avançar en la precisió sobre els seus continguts. Tindre en compte si incideixen en les

persones joves de manera directa, no com a efecte secundari dels seus objectius principals. Això vol dir que, quan programen les seues actuacions com a departaments, han d'incorporar la consciència de que estan incidint en la joventut de manera específica, i traslladar-ho a les seues mesures i recursos destinats. Això, lògicament, implica un canvi de cultura organitzativa molt rellevant, que no s'assolirà en poc temps, i requereix espais consolidats i insistents de relació entre departaments, tal com venim remarcant. Per tant, és important incidir, novament, en la idea que l'IVAJ ha de destinar a les relacions interdepartamentals, com a mínim, una persona responsable tècnica, que tinga cura, d'una banda, de facilitar la feina als departaments l'hora d'aportar informació per a l'EVJ i, d'una altra banda, de fer aproximacions metodològiques progressives per tal que els objectius i criteris d'un i altre departament vagen entrant en sintonia i arriben algun dia a coincidir. Això no passarà per la simple disposició administrativa, sinó que serà necessari molt de treball tècnic, diàleg i temps.

Eines d'avaluació

Fitxa d'avaluació

Cal elaborar un model de fitxa que siga aplicable a cada mesura. Si s'estima que suposa un esforç inicial massa sobtat, la fitxa es pot referir, transitòriament, a cada àmbit d'actuació (segons l'estructura proposada en l'apartat anterior), i consolidar el model abans de passar a fer fitxes mesura per mesura. La fitxa l'ha d'omplir cada any, en una data determinada (2a quinzena de gener, per exemple), la persona responsable tècnica de l'execució d'aquella mesura. Introduïm ací una directriu que podria semblar òbvia, però que necessita concreció per tal que tinga eficàcia: s'ha de designar amb claredat una persona responsable, a nivell tècnic, de l'execució de cada mesura. Això hauria de ser indiscutible en el cas de les mesures impulsades per l'IVAJ i es podria limitar a l'existència d'un referent tècnic per cada departament, que assumiria el control i el flux d'informació relacionada amb les mesures pròpies del seu àmbit. La fitxa ha de contindre informacions molt simples, però molt precises, i s'ha de poder omplir en no més de 10 minuts.

Sessió d'avaluació

Cada any hi haurà una sessió extensa de treball en la que tot el personal tècnic que té assumides mesures (i que omple fitxes) exposarà les seues valoracions i les compatirà amb la resta de l'equip. La persona responsable de l'Oficina Tècnica de l'EVJ la dirigirà i elaborarà o encarregarà un informe anual a partir de totes les informacions recollides.

Avaluació plurianual

Les fitxes permetran objectivar l'avaluació incloent dades i valoracions subjectives. Com que ho farem cada any, en finalitzar el període d'aplicació de l'EVJ, obtindrem resultats globals amb una simple recopilació de dades prèvies. Aquesta recopilació s'haurà de completar amb les avaluacions participades amb la resta d'agents que intervenen en l'EVJ.

Fitxa d'avaluació transversal

Una versió reduïda i simplificada d'aquesta fitxa es facilitarà també als departaments o DG del Govern que tinguen mesures incloses a l'EVJ. Fins al moment, la informació recollida per part d'altres departaments es limita, quan es disposa d'ella, a la denominació de la mesura, una brevíssima descripció de l'actuació i la despesa econòmica realitzada. La fitxa exigirà un major esforç de precisió i adequació a la planificació realitzada.

No importa la xifra

Tot aquest conjunt de dades no és inicialment important numèricament, sinó com a primera constatació del volum d'activitat desplegat en el marc de l'EVJ. És un punt de partida per a la successiva i sistemàtica recollida de dades, que permetrà observar-ne l'evolució i, per tant, fer-ne avaluació en un futur.

Criteris estables

És necessari parametritzar de manera fixa, per tal que cada any es recullen les dades amb la mateixa mecànica i el mateix detall. Lògicament, el recull d'informació ha de poder evolucionar i millorar, però afegint dades a les que cada any es recullen, sense variar la sistemàtica, perquè això faria impossible la comparativa.

Contrast interdisciplinar

Cal que després de cada informació aportada pels diferents departaments que intervenen en l'EVJ, hi haja una persona tècnica, de l'àmbit de joventut (IVAJ), encarregada de fer seguiment o impuls de la dinàmica transversal de l'EVJ, que contraste les dades i opinions rebudes. Es tracta de valorar la informació des d'una òptica pluridisciplinar, que observe les dades des de la perspectiva del departament que les ha aportat, però també des de l'òptica general de les polítiques de joventut. Després d'aquest contrast, i sempre

de comú acord, la persona tècnica podrà demanar que es complete la informació, o que s'afinen els resultats, o que es valoren aspectes diferents i novetats que es produïsquen. L'objectiu és que el sistema d'avaluació i les polítiques que s'apliquen com a resultat de les avaluacions es puguen modificar, pausadament, però de manera constant, d'any en any, sense necessitat d'esperar a les avaluacions de períodes complets (de tres, quatre o cinc anys).

L'avaluació d'altres agents rellevants

L'aportació a aquesta valuació d'agents rellevants, com les organitzacions juvenils i el personal tècnic de joventut, s'ha realitzat amb mesures *ad hoc* com la realització de qüestionaris i la celebració de sessions monogràfiques de debat per a respondre a un guió predeterminat, amb caràcter plurianual. Aquests instruments són vàlids i poden tindre continuïtat, però cal avançar en la precisió i sistematització de la seua aportació. Les valoracions han de ser anuals i han de tindre un major grau de concreció sobre les línies d'actuació de l'EVJ. En el cas de les mesures de l'EVJ que s'haja previst que siguen executades per alguns d'aquests agents, cal seguir la mecànica de les fitxes expressada més amunt però, més enllà d'això, cal preveure un mecanisme d'aportació d'opinió de caràcter anual. En respecte a la independència d'actuació de les organitzacions que representen aquests agents, el sistema s'ha d'acordar específicament amb cadascuna d'elles, però no es pot obviar la necessitat de preveure-ho explícitament en la redacció de la nova EVJ.

Indicadors generals

Més enllà del seguiment, descripció i valoració de les mesures concretes aplicades, l'avaluació de l'EVJ requereix l'existència de paràmetres fixes que establisquen globalment el seu estat d'execució i que, resseguint-ne l'evolució interanual, permeten diagnosticar globalment la política de joventut de la Comunitat Valenciana.

El model d'avaluació proposat en l'EVJ va preveure ja indicadors amb aquesta voluntat, però la praxi ha demostrat que resulta difícil fer-ne observació precisa fins que no s'hagen desenvolupat amb claredat les seues ferramentes essencials. Si la formalització i consolidació de les ferramentes es reforça durant el darrer any de l'EVJ (2023) aplicant, ni que siga parcialment, les actuacions proposades en aquestes conclusions, la nova estratègia que es pose en funcionament el 2024 permetrà fer registre i seguiment dels indicadors generals. Proposem, tot seguit, una bateria d'indicadors, que recupera els que ja es van incloure en l'EVJ, els precisa millor, i n'afegeix d'altres.

Índex de cost relatiu

Cal posar en relació el cost o despesa realitzat en cada mesura i per al conjunt de l'EVJ amb el nombre de persones joves beneficiàries . Gràcies al seguiment quantitatiu de qui utilitza o es beneficia de les mesures, obtindrem dades totals del nombre anual de joves a qui afecta alguna acció de l'EVJ. Dividirem la xifra del pressupost total per aquesta xifra i el resultat serà l'índex de cost relatiu de la política de joventut.

Índex d'eficàcia

Més enllà del nombre d'usuaris i usuàries finals de cada mesura, per a cadascuna d'elles és possible definir quin és el màxim nombre de persones beneficiàries potencials; és a dir, a quin segment de població juvenil s'adreça. Posant en relació aquesta dada teòrica amb la de persones beneficiàries efectives, s'obté l'índex d'eficàcia, que ens permet establir a quin percentatge de joves arribem d'entre el col·lectiu al que ens plantejarem arribar.

Índex d'accessibilitat

A partir de la creació del MAVES, es podrà determinar un nivell d'accessibilitat òptim de les persones joves als serveis de joventut, concretats en equipaments de primera acollida. A través d'un sondeig representatiu es calcularà periòdicament (mínim una vegada cada dos anys) quina és la distància mitjana a què es troba el domicili de qualsevol jove de la comunitat de l'equipament juvenil més proper. Aquest índex es desdobla territorialment, per al conjunt de la Comunitat, per demarcacions provincials, per comarques i, finalment, per municipis.

Índex d'optimització d'equipaments físics

Es calcula la capacitat màxima d'usuaris simultanis de cadascun dels espais d'atenció d'un equipament juvenil, i es multiplica per tres. Es tracta d'una xifra hipotètica d'ocupació màxima de l'equipament en el supòsit que s'arribara a omplir tres vegades cada dia, en diferents horaris. Aquesta xifra es divideix pel nombre de persones usuàries registrades cada dia en l'equipament. El resultat és l'índex d'ocupació. El seguiment d'aquesta dada permetrà avaluar l'evolució d'ús de cadascun dels equipaments de joventut. Aquest índex es desdobla novament per territoris, establint la mitjana dels equipaments de tota la Comunitat, per província, per comarca i per municipi.

Índex de prioritat

Es tracta de determinar el pes relatiu de la despesa destinada a les polítiques explícites de joventut, és a dir,

d'aquelles que es despleguen des de l'àrea o departament de joventut. El seguiment interanual d'aquest índex permet conèixer el valor que atorga l'agenda pública a l'atenció a les persones joves. En el cas de l'EVJ, ens referirem al pressupost de l'IVAJ en relació al total del pressupost del Govern de la Generalitat, amb i sense recursos humans. Si s'arriba a determinar un model de pressupost rigorós, que no duplique i que arribe al detall de l'esforç econòmic, es podrà arribar a plantejar també aquest índex contemplant el total de la despesa interdepartamental. Aquest darrer càlcul, però, requereix un elevat nivell de rigor, per evitar un ús a l'engròs, poc precís, de les xifres.

Índex de participació juvenil

Nombre i pes percentual de les mesures previstes a l'EVJ que es desenvolupen necessàriament amb participació juvenil, entenent que aquesta es determina per la intervenció efectiva d'organitzacions juvenils o col·lectius de joves en l'execució de la mesura.

Índex de cooperació transversal

Nombre i pes percentual de les mesures previstes a l'EVJ que compten amb algun nivell de cooperació interdepartamental o amb altres organismes o administracions. Entenem per cooperació l'execució d'una mesura en la qual s'aboquen recursos d'algun tipus (humans, econòmics o infraestructurals) des de l'IVAJ i, com a mínim, un altre departament del Govern o d'alguna altra administració.

Índex d'incidència

Nombre i pes percentual de mesures previstes a l'EVJ executades des d'algun departament diferent del de Joventut, en les quals hi ha hagut alguna aportació o modificació efectiva a partir de criteris o indicacions dels equips professionals de joventut.

Índex d'atenció professional

Cens d'actualització periòdica del nombre de professionals d'atenció directa a les persones joves en exercici a la Comunitat Valenciana, i càlcul de la ràtio que suposen sobre el total de la població juvenil. Novament, la ràtio s'ha de poder calcular també a nivell de demarcació provincial, comarcal i municipal. A mesura que el mapa de professionals de la comunitat es vaja consolidant i es puga realitzar un estudi qualitatiu que pose en relació la dedicació professional i el nivell d'atenció desitjat per als joves, es podrà determinar

una ràtio òptima com a objectiu a assolir.

Índex de dotació d'equipaments

Cens i classificació d'equipaments juvenils segons una tipologia predeterminada, que s'actualitzarà periòdicament. Per a cada tipologia d'equipament es calcularà una ràtio de població juvenil per a cada equipament en servei. Com en el cas anterior, aquest índex requereix el funcionament normalitzat del mapa d'equipaments i mesures normatives que determinen les característiques mínimes de què ha de disposar cadascun d'ells per a formar part dels registres oficials. Igualment, a partir de l'estudi comparat dels equipaments, es podrà arribar a determinar una ràtio d'equipaments per trams de població juvenil com a objectiu òptim a assolir.

Índex d'implantació de les polítiques de joventut

Consisteix a valorar el percentatge de joves i de municipis de la Comunitat Valenciana que són atesos i potencialment beneficiaris de plans d'intervenció d'àmbit local, en les diferents expressions territorials que els recullen.

Densitat de la política de joventut

En una fase avançada d'implantació dels mapes de recursos, i després d'una proposta de valoració general a partir del coneixement del territori assolit, es desenvoluparà una proposta que determinarà quina és la dotació ideal de recursos de tot tipus per a cada unitat territorial considerada (essencialment els municipis) o per a segments concrets de població juvenil. El percentatge de territoris que assolisquen aquesta dotació, en primera instància, determinaran el nivell d'assoliment de la missió general de l'EVJ, i l'estudi i valoració de la situació real en relació amb la proposta òptima, determinaran la densitat de la política de joventut a la Comunitat.

Integració del Pla Ariadna

El Pla Ariadna va entrar en vigor el 2021 i se'n preveu l'aplicació fins a 2027. La vigència de l'actual EVJ finalitzarà l'any 2023, de manera que la seua renovació o la redacció d'una segona edició té com a punt de partida el 2024. Siga quina siga la seua estructura, sembla prou clar que s'allargarà, com a mínim, fins a 2027, de manera que hi ha una evident coincidència temporal amb el Pla Ariadna.

Ambdós instruments de planificació compten amb una estructura interna diferent, per bé que la destinació dels recursos i de les ferramentes tècniques que s'hi disposen és comuna. Les diferències fonamentals radiquen en l'organització de les mesures i actuacions que una i altra preveuen, agrupades en àmbits o àrees diferents. Això és així perquè, en el cas de l'EVJ, l'estructura generada aspira a consolidar-se com a model estable de gestió, amb una lògica metodològica que inclou la participació directa d'agents externs al Govern, començant per les administracions locals però passant també per les organitzacions associatives de tot tipus i per la representació juvenil. En el cas del Pla Ariadna, la lògica respon més a una distribució de recursos segons l'estructura departamental del Govern, i té una vigència limitada pels terminis establerts per a la dotació econòmica de què es nodreix.

Atès que el Pla Ariadna es va posar en marxa en l'equador de l'aplicació de l'EVJ, els seus mecanismes de gestió ja preveuen un rol determinat per a les ferramentes de l'estratègia. Fins i tot, es proposa una taula de correspondències entre els eixos de l'EVJ i les actuacions del Pla Ariadna. Aquesta correspondència no és excessivament complexa, atès que el pla assigna recursos a programes concrets que són responsabilitat de departaments clars del Govern. Aquests mateixos departaments decideixen quina és la aportació que fan a l'EVJ en forma de projectes i programes, de manera que incorporar amb aquesta mateixa lògica les actuacions del Pla Ariadna no suposa cap dificultat destacable.

En aquest context, la redacció de la nova EVJ, que s'ha d'iniciar en algun moment de 2023, planteja la possibilitat d'incorporar des del primer moment les actuacions del Pla Ariadna, de manera que els dos instruments de planejament i de suport a les persones joves quedarien integrats de manera prou senzilla. D'aquesta manera s'evitaran possibles duplicitats i l'acció de l'EVJ i del Pla Ariadna es reforçaran mútuament, aportant la primera la lògica tècnica i metodològica pròpia de les polítiques de joventut, i multiplicant la segona els recursos disponibles per a treballar a favor de la població jove.

Atès que l'estructura de l'EVJ és més àmplia en àmbits d'actuació, es relativament senzill incorporar les 26 actuacions del Pla Ariadna en la seua estructura bàsica, sense renunciar a la possibilitat que en el nou redactat s'hi introdueixen variacions per a millorar-la.

En la pàgina següent mostrem la **taula 51**, en la qual s'ubiquen les actuacions del pla en l'actual estructura de l'EVJ. Totes les actuacions del Pla Ariadna tenen cabuda lògica, sense forçar l'encaix, en un dels 14 àmbits en què es divideixen els tres eixos d'intervenció de l'EVJ.

Veiem que hi ha cinc àmbits de l'EVJ en la qual no s'hi inclou cap actuació del Pla Ariadna perquè no n'hi ha cap que tinga relació directa amb els seus continguts. D'altra banda, sis actuacions del Pla Ariadna (10, 11, 13, 21, 25 i 26) queden ubicades en àmbits que corresponen a eixos diferents dels que s'havien indicat en la taula de correspondències del pla. Aquestes diferències s'han produït perquè hem afinat amb més precisió la distribució de les actuacions, d'acord amb la lògica i continguts de cada àmbit de l'EVJ. En qualsevol cas, això no afecta en absolut ni a la destinació dels recursos ni al desplegament dels programes previstos en cada actuació.

Aquesta darrera taula del document, per tant, es podrà prendre com a base per al disseny de l'estructura de la nova EVJ, que hauria de veure la llum a partir de 2024.

Correspondència entre l'EVJ i el Pla Ariadna						
Eixos i àmbits de l'EVJ	Àmbits i actuacions del Pla Ariadna					
	Educació i cultura	Ocupació	Salut i esport	Informació-participació	Mobilitat	Habitatge
Eix 1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat	Àmbit 1.1.					
	Àmbit 1.2. Educació	A1 FP A2 Vocacions A3 IA A13 Escletxa digital A21 Reforç educatiu	A5 Qualificació A6 Investigació A8 Especialització i Internacional			
	Àmbit 1.3. Sanitat			A9 Pla de xoc A18 Escoles		
	Àmbit 1.4. Habitatge					A26 Accés habitatge
	Àmbit 1.5. Mobilitat				A25 Suport	
	Àmbit 1.6. Cultura	A14 Creació artística A15 Cultura				
	Àmbit 1.7. Ocupació		A4 Pla d'Ocupació A7 Emprenedoria A16 Oportunitat A17 Malalties mentals			
Eix 2. Cohesió, socialització i àmbit relacional	Àmbit 2.1.					
	Àmbit 2.2.					
	Àmbit 2.3.					
	Àmbit 2.4. Participació, ciutadania i oci educatiu	A12 Oci cultural		A19 Esport	A20 Participació	
Eix 3. Equitat territorial	Àmbit 3.1. Xarxa Jove i municipalisme				A10 Carnet Jove A11 Informació	
	Àmbit 3.2.					
	Àmbit 3.3. Joves i ruralitat	A22 Pràctiques rurals	A23 Ocupació rural		A24 Associacion. rural	

Aclariments sobre la taula 51

Es tracta d'una doble matriu en la qual mostrem, d'una banda, l'estructura d'eixos i àmbits de l'EVJ i, d'una altra banda, l'estructura d'àmbits i actuacions del Pla Ariadna. En les interseccions entre ambdues estructures ubiquem totes i cadascuna de les 26 actuacions previstes al Pla Ariadna, segons el seu document marc.

En la taula només senyalem amb la seua denominació els àmbits de l'EVJ que acullen alguna de les actuacions del Pla Ariadna, que queden senyalades, al seu torn, amb el número d'ordre (Act. 1, Act. 2,...) i la seua denominació acurtada.

EVJ Estratègia Valenciana
de Joventut

EVJ Estratègia Valenciana
de Joventut

IVAJ Institut Valencià
de la Joventut